

创刊号
2017-08

黄河 Flava Rivero

Duonjara revuo

《黄河》创刊志贺

第1届河南世界语者大会印象侧记

20世纪八十年代初中期的安阳世界语运动

Mi amas vin, bela Ĉinio!

Amkonfeso

河南世界语者联盟
Henan-a Esperantista Grupo

目 录 Enhavo

3	创刊词	编辑部
4	《黄河》创刊志贺	胡国柱
6	第1届河南世界语者大会在新乡举行	孔 雷
9	第1届河南世界语者大会印象侧记	孔 雷
13	河南世界语者宣言	
14	安阳世界语者联盟成立	蒋国栋 王丽华
15	新乡世协与当地企业合作实现“双赢”	刘家和 金建雄
16	新乡世界语艺术团五一首秀	刘家和
18	20世纪八十年代初中期的安阳世界语运动	蒋国栋
20	Mi amas vin, bela Ĉinio!	
21	Amkonfeso	张雪松
22	Du antikvaj humuraĵoj	胡国柱
23	Pereigo de ŝtelistoj	张雪松
23	La verda paco, nia espero!	郭 伟
24	世运短波	
25	河南世界语活动剪影	
26	河南世界语者大会文艺演出掠影	

黄 河 (Flava Rivero) 2017年8月 创刊号

主 办：河南世界语者联盟
编 辑：《黄河》编辑部
主 编：孔 雷 张雪松
出 版：世界语工作室
投稿邮箱：redakcio@126.com

下载网址：<http://www.esperanto.studio/flavarivero/>

创 刊 词

20 世纪八十年代，国内世界语学习热潮方兴未艾，世界语运动如火如荼，各地创办的世界语刊物也如雨后春笋。正是在这样的背景下，《Flava Rivero》（黄河）油印小刊 1982 年夏在河南省省会创刊。得知这一喜讯后，曾在郑州工作过、对河南有着深厚感情的著名世界语者胡国柱老师欣然提笔，为《Flava Rivero》写下了双语贺词。但遗憾的是这期创刊号就是终刊号，出版了却并未发行，成为河南世运史料中鲜为人知的珍品。光阴荏苒，岁月流逝，35 年过去了，《Flava Rivero》已成为我们世界语者永恒的记忆；同时，我们相信，《Flava Rivero》精神也是激励同志们奋进的力量。随着世界语运动进入网络时代，经过十几年的网络交流和实践探索，联合起来的河南世界语者决定：跨越式地把当年尚未发行的油印小刊《Flava Rivero》升级为电子版，正式创刊，网络发行。

在《Flava Rivero》油印小刊出版 35 年后的今天，《Flava Rivero》电子版正式创刊发行，这是我们河南世界语者盼望已久的事情。创刊志贺仍然沿用胡老当年的双语贺词，正如贺词中称道的那样：“夏季是绿意盎然的季节，世界语者们的热情积极仿佛要与盛夏的炎热争个高下。”《Flava Rivero》在呼喊：我来了！

《Flava Rivero》由河南世界语者联盟主办，立足中原，面向全国，放眼世界。它以宣传世界语为己任，以服务世界语者为宗旨，倡导世界语在文化教育、经济贸易、旅游生活等各个领域的应用。它将借助电子媒体，让世界语走进我们的生活。

《Flava Rivero》将以通俗的语言，平易的风格成为世界语者学习的益友、交流的平台和发表习作的园地。

千年流淌的黄河孕育了光辉灿烂的中国文明。黄河是我们民族的根，是我们力量的源泉，更是我们复兴的希望。我们期待《Flava Rivero》在大家的关爱呵护下茁壮成长，奔腾不息，为河南世界语运动发展呐喊助威，为世界语英才培育提供平台，为河南走向世界贡献力量。

《黄河》编辑部

《黄河》创刊誌贺

夏天是绿意盎然的季节，世界语者的热情积极仿佛要与盛夏的炎热争个高下。今年的夏天，是世界语诞生 95 周年的日子，就在这样的时刻我得知《黄河》创刊，感到十分高兴。

对于我们来说，这是一个盼望已久的消息。它预告着一个新局面的开始，并在河南 EM 史新的一页上写下了新的一行。

仅据我孤陋寡闻的所知，至少

40 年代在河南就已有了绿色的 E 种子；

50 年代在河南出版过 E 小刊《绿叶》；

60 年代的《中国报道》不止一次报道了在河南省会郑州举行的柴门霍夫节庆祝活动；

70 年代的严峻考验并没有动摇河南 E 者对我们的语言 E 的忠诚信念；

然而在 80 年代，当我国的 EM 在党的关怀下以史无前例的速度迅速发展，许多省市纷纷成立 E 协会，（油印）出版的 E 刊物几乎达 60 种之多，以及去年夏天，来自全国 26 个省份的中国 E 者在黄石和庐山聚会的时候，都没有见到河南 E 者的代表，令人不免有“遍插茱萸少一人”的遗憾；

但是，今天河南的同志来了，而且是带着新的热情、干劲和力量！他们用绿色在祖国地图上一个重要省份填补了空白，这使我们感到欢欣鼓舞！

数千年来，黄河之水及中州沃土就曾经为我中华民族培育过无数英才，今天我们更有一切理由相信，由于我们同志辛勤不倦的努力，希望之花也必将在中原大地绚丽开放！

胡国柱

一九八二年八月十五日

Gratulon al Inaŭguro 《FLAVA RIVERO》
(1982-8-15)

Somero estas sezono de pompado de verdeco. La entuziasma aktiveco de esperantistoj kvazaŭ konkuras kun la somera varmego. Ĉi-somere okazas la 95-a datreveno de la naskiĝo de Esperanto. Ĝuste tiumomente mi eksciis pri la inaŭguro de “Flava Rivero”, kio donis al mi grandan ĝojon.

Por ni, tio estas informo jam delonge atendita. Ĝi anoncas komenciĝon de nova situacio kaj skribas novan linion sur la paĝo en historio de EM de Henan-provinco.

Eĉ nur laŭ mia nesufiĉa informiĝo,

Almenaŭ en 40-aj jaroj jam ekzistis verdaj semoj de Esperanto en Henan;

en 50-aj jaroj aperis en Henan la malgranda Esperanta gazeto “Verda Folio”;

en 60-aj jaroj El Popola Ĉinio plurfoje raportis pri Zamenhof-festo en Zhengzhou, la ĉefurbo de Henan;

en 70-aj jaroj la severa provo neniel ŝanceli la fidelecon de Henan-aj esperantistoj al nia kara lingvo Esperanto.

Sed en 80-aj jaroj, kiam ĉina EM disvolviĝas sub zorgo de l' partio kun senprecedenca rapideco, Esperanto-Asocioj fondiĝis en diversaj provincoj, eldoniĝas (mimeografe) preskaŭ 60 E-gazetoj tra la tuta lando kaj kunloĝadis esperantistoj el 26 provincoj lastjare en Huangshi kaj Lushan-monto, troviĝis neniuj reprezentanto de Henan, kio kaŭzis al ni la bedaŭron, ke dum kun kornuso kunvenas la fratoj, nur unu ne venas.

Tamen nun, venas kamaradoj de Henan kun novaj fervoro, energio kaj forto! Per verda koloro ili plenigas la mankon en grava provinco sur la mapo de nia patrujo. Vere ĝojige kaj kuraĝige.

Dum jarmiloj la akvo de la Flava Rivero kaj fekunda tero de la mezlando ja nutris por nia ĉina nacio sennombrajn talentojn, do hodiaŭ ni havas ĉian motivon kredi ke dank' al la senlaca klopodo de nia diligenta kolegaro, la floro de la espero pompe disfloru ankaŭ sur tiu ĉi vasta ebenaĵo meze de nia kara patrujo.

Guozhu

第 1 届河南世界语者大会在新乡举行

孔 雷

2016 年 12 月 10 日至 11 日这两天来，来自郑州、安阳、开封、新乡等市的世界语者，相聚豫北新乡，举行了相识晚会，参加了在新乡市老干部大学举行的由河南世界语者联盟（Henan-a Esperantista Grupo）主办的第 1 届河南世界语者大会。会上进行了“我爱你中国”（Mi Amas Vin, Bela Ĉinio!）朗读活动，表演了文艺节目，隆重庆祝柴门霍夫博士诞辰 157 周年。

与会代表合影

开幕式上，与会者起立合唱希望歌，向柴门霍夫博士、已故河南老世界语者卢成之、韩道翥和尚健在的河南世界语元老张昊光、郭喜照等世界语大师和河南世界语老前辈表示崇高敬意。开幕式由河南世界语者联盟副总干事长兼秘书长孔雷主持，新乡市世界语协会代理理事长高琦发表了热情洋溢的欢迎词，河南世界语者联盟总干事长马海滨致开幕词。他说：“毫无疑问，我们已经处于世界语运动的转折点。这个转折点将可能给我们的世界语运动带来新的发展机遇。机不可失，

时不再来。所以，我们必须抓住机遇，为我们共同的事业团结起来。我们大会的口号是：‘河南世界语者联合起来！’”在开幕式上马总干事长还说：“我们的任务很艰巨，但我们并不畏惧任何困难。没有困难就没有智慧。凭借我们的智慧，我们会逐步达到目的。为促进河南世界语运动，我们要并肩努力奋斗，同舟共济，分享机遇，迎接挑战，共创未来。”

河南世界语者联盟副总干事长王宝生作大会筹备工作报告，副秘书长贾荣霞宣读了国际世界语经贸组织主席王天义、上海市世界语协会会长汪敏豪以及浙江省世界语协会秘书长朱宝龙、江苏省世界语协会副秘书长汪霖、山西世界语者Ĉiamĝoja、浙江省嘉兴市世界语者Verdeca等各地世界语组织与个人的贺信。国际世界语经贸组织主席、西安市世界语协会会长王天义在贺信上说：“过几天就是圣诞节啦，此时第一届河南世界语者大会在多年来世界语运动活跃的中国北方绿星城市新乡开幕了。借此机会我以国际世界语经贸组织（IKEF）和西安世界语协会的名义对大会致以热烈祝贺，并希望大会取得圆满成功！”他表示：“我呼吁河南更多的世界语者投入世界语的国际经贸实践活动，为国家一带一路战略做贡献。为了这一目标国际世界语经贸组织准备与河南世界语者合作。我们一块把世界语引向灿烂的明天！”上海市世界语协会会长汪敏豪在贺信中说：“热烈祝贺河南世界语者大会胜利召开！我谨代表上海市世界语协会和上海世界语者预祝大会取得圆满成功！希望我们两地世界语者加强合作和交流，为推动我国世界语运动的发展共同努力！”开幕式上，来自河南省安阳市、新乡市、开封市、郑州市的世界语者代表也上台发言向大会表示热烈祝贺，因故未能到会的信阳世界语者张雪松、洛阳世界语者吉峰也对大会的召开表示祝贺。安阳世界语者郭伟向大会赠送了他亲自书写的毛泽东为世界语的题词。

这次大会主题是：回顾与展望 (Retrorigardado kaj Perspektivado)。开幕式后，河南世界语者联盟秘书长孔雷以《网络时代的河南世界语运动》为题作了大会主旨发言，介绍了河南世界语运动的概况，提出

了几点河南世界语运动的思考，并对河南世界语运动的发展前景进行了展望。此后，与会河南世界语者围绕大会主题举行了座谈。大家热烈讨论，畅所欲言，交流了工作经验，研究探讨了今后河南世运的发展道路，明确了要用世界语为“一带一路”建设服务的奋斗方向。

大会文艺演出

文艺演出结束后，大会举行了闭幕式。河南世界语者联盟副总干事朱命合主持了闭幕式。大会对河南世界语运动中的优秀世界语者和朗读活动优胜者进行了表彰。河南世界语者联盟副总干事蒋国栋致闭幕词。他以河南世界语者名义发出了《河南世界语者宣言》。

最后，蒋国栋先生说：“尊敬的同志们，会上很多世界语者表示要学习柴门霍夫的仁爱和奉献精神。为促进河南世界语运动，我们要努力学习世界语，宣传世界语，运用世界语。我们憧憬着光辉的未来，相信明天更美好。我宣布大会闭幕。我们很高兴从你们新乡市带走最美好的回忆。欢迎明年到安阳来参加第2届河南世界语者大会！”

第1届河南世界语者大会印象侧记

孔雷

2016年12月11日，第1届河南世界语者大会在豫北新乡市老干部大学开幕。这虽称不上是河南世界语者的一次盛会，但确实是河南世界语者企盼的一次“喜相逢”。大会内外，老友重逢，新友相识，世界语者们亲

切交谈，纵论世运，畅叙友谊，共谋发展，莫不皆大欢喜。作为大会的亲历者，我对大会留下了深刻印象。

诚挚交流 凝聚共识

12月10日，我们郑州一行四人乘K630上午10点赶到了新乡宾馆，新乡市世界语协会副会长王宝生、秘书长贾荣霞早早就在那里等候。下午，又迎来了安阳世界语者蒋国栋、宋和平、王敏以及开封世界语者张磊。大家相见甚欢，一起来到新乡世界语者开的“田园茶吧”举行了座谈。品茶功夫，我们就Henan-a Esperantista Grupo、Henan-a Esperantista Kongreso和第二天大会开幕式等会议程序进行了协商。首先，我向来自安阳、开封、新乡等地的同志们阐释了Henan-a Esperantista Grupo，说明河南世界语协会（1985—2004）在前理事长张昊光教授领导之后，河南世界语协会（筹备组）（2005—2015）由郭喜照元老带领大家坚守了十年，如

今我们河南世界语者走上了沪浙苏豫陕世界语论坛平台，迫切需要以新的姿态在这个平台上展示风采，今后将以 Henan-a Esperantista Grupo 的组织名义对外展开工作，重点强调我们是 esperantisto 的 Grupo，以有别于前河南世界语协会；同时就 Henan-a Esperantista Grupo 的中文名称提出了马海滨倡议的我们这个 Grupo 中文名称采用“联盟”，全称就是“河南世界语者联盟”，寓意我们河南世界语者联合起来。河南世界语者联盟分工有“总干事长、副总干事长、秘书长和干事成员”，主要表明是为大家“干事服务”的，组织机构不扩大，一般每个城市 2 名代表，成员不扩张，只承担联系河南世界语者的义务，同时进行了工作分工，得到了与会者的赞同。二是关于 Henan-a Esperantista Kongreso（河南世界语者大会）事宜，说明我们世界语微信朋友通过网络平台尽兴畅聊的同时，这次从网上走到线下聚会面对面交流很正常，符合网络时代网友聚会的特点。2015 年在郑州举行了柴门霍夫节纪念庆祝活动，只有新乡、洛阳、郑州三地的同志们参加，2016 年世界语者们还有继续聚会需求，走到一起是自然而然的。我们河南世界语者联盟有义务牵头协调组织纪念 2016 年柴门霍夫诞辰庆祝活动，使世界语者的节日大放光彩。为了一年接一年搞下去，我们提出把这次“河南世界语者联盟”(Henan-a Esperantista Grupo) 主办的在新乡举行的柴门霍夫诞辰纪念庆祝活动定名为“第 1 届河南世界语者大会”，以后一届一届搞下去，实现河南世界语运动的可持续发展。这一倡议也得到了与会者的拥护支持。统一思想认识后，我们围绕次日即将举行的第 1 届河南世界语者大会的相关事宜进行了研究布置。当天下午河南世界语者联盟预备会后，我们来自安阳、开封、新乡、郑州四地市的世界语者一起走进“主题餐厅”共进晚餐，算是进入“相识晚会”（实际上大家很熟悉了）的程序了；大家边吃边聊，兴奋的话儿说不完，回到宾馆又聊到睡着至天亮。12 月 10 日，新乡市世界语协会代理理事长高琦也参加旁听了我们的会议，对河南世界语者微友从网上走向线下表示热烈欢迎，

并在第1届河南世界语者大会开幕式上发表了热情洋溢的欢迎词。

诠释数字 珍藏友谊

为了携手举办第1届河南世界语者大会，郑州、新乡、安阳、开封等地的世界语者走到了一起；那一天令人终生难忘，他们在会上的出彩表现那真是可圈可点。

10日和11日，被我们这些与会的世界语者看成了“0和1”，解读成了计算机语言，理解成了世界语网络时代，同时被我们诠释为网络时代河南世界语运动的新“开始”和“第一步”。是的，第1届河南世界语者大会在12月11日开幕，就是我们河南世界语者在网络时代迈出的重要一步。我们相约，要爱一生，呵呵，因为这两天的农历正好是12日和13日。

是的，世界语者们热爱世界语，而且非常重视世界语者之间的友谊。这次会议也可以再次印证这一点。会议间隙，郑州世界语者唐洛拿出了她1985年9月亲手制作的《河南省世界语协会会员登记表》，共有郑州、开封、洛阳、焦作、周口、信阳、新乡、安阳、南阳、商丘、鹤壁、平顶山、卫辉等13个地市的117名世界语者，同时她还主动把世界语圈微信群里人们交流提供的合影打印出来送给有关人员惠存，包括今年10月新乡世界语者朱命合通过微信联系并到洛阳跟当地世界语者吉峰、刘朝阳、赵红霞三人相见的合影。此外，安阳世界语者蒋国栋也展示了他珍藏的上世纪八十年代油印刊物《绿峰》，特别是《安阳世界语运动简介》详细记载了安阳上世纪八十年代中期世界语活动情况。我们看到的这些保存30多年的世界语运动的珍品非常宝贵。还有一件令我惊讶而又特别感动的，是安阳世界语者王敏在会议间隙把一个报纸剪辑送给了我，那是上世纪八十年代中期工人日报《凡人业绩》专栏的一个图片报道，上面记载着我学习世界语荣获郑州市职工自学成才奖的事。令我没有想到的是她竟珍藏了近30年，这是何等的情结啊？！

情系世运 不忘初心

柴门霍夫节是全球世界语者的重要节日。值此柴门霍夫诞辰

157周年之际，当庄重的世界语《La Espero》（希望）歌响起的时候，河南世界语者们怀着崇敬的心情，起立向世界语创始人柴门霍夫博士致敬，向为世界语事业奋斗终生的河南老世界语者致敬。

河南世界语运动始于20世纪初，至今已有100多年历史了。近百年来，河南世界语者前赴后继，世界语运动也是波浪式向前发展着，但始终没有停止过；特别是上世纪八十年代中后期，随着世界语的推广，一批骨干力量涌现，世界语协会组织先后建立，河南世界语运动进入高峰发展阶段；九十年代中期和2014年后，随着郑州市青年世界语协会、河南省青年世界语协会、郑州市世界语协会、河南省世界语协会及各地世界语协会（不包括新乡市世界语协会）先后退出，河南世界语运动逐步消沉，河南成为国内世界语运动中相当沉寂的省份。

2016年12月10日至11日这两天，当我们河南世界语者再次聚到一起，而且是为召开第1届河南世界语者大会的时候，大家情绪高涨，心潮澎湃。尤其是安阳世界语者每个人胸前都佩戴着一枚绿星章，特别引人注目。我深深地为之感动，充分理解他们那种绿心情怀。是的，多少年来，世界语者们不忘初心，魂系世运，热情投身世界语和平运动，正是由于他们始终都怀着一颗友爱的绿心，他们的心中飘扬着一面象征着美与善、和平与友谊的绿旗。围绕世界语精神的话题，与会者在座谈中表示要继续弘扬柴门霍夫的仁爱和奉献精神，继往开来，接着把绿旗扛下去，把河南的世界语工作做好。

在结束本篇的时候，我想来想去还是想提及一下我们河南世界语者联盟的总干事长，就在第1届河南世界语者大会召开之际，他收获了一个刚满月的“千金”；我想，我们河南世界语运动在艰难中行走和在网络时代再现新的曙光之际，这是不是一个预示着我们河南世界语运动的新生呢？！我想，是的！最后再提一个大会上最小的世界语者吧，她就是开封世界语者张磊的4岁小女儿，她用世界语可以数到100啦！当一个4岁的河南小姑娘向你致意 Saluton

问好时，你是不是特兴奋特高兴呢？！毫无疑问，这就是我们河南世界语运动的希望。

河南世界语者宣言

2016年12月11日，我们来自郑州、洛阳、开封、安阳等地的世界语者齐聚豫东新乡，联合举行了第1届河南世界语者大会，并就河南世界语运动面临的机遇与挑战、河南世界语运动的未来发展和用世界语为“一带一路”建设服务等问题进行了交流与探讨。

纵观第101届国际世界语大会、第8届亚洲世界语大会和第11届全国世界语大会，以及首届沪浙苏豫陕世界语论坛，我们认为，河南世界语运动已经处于新的转折点。只有抓住机遇，迎接挑战，才能再创河南世运新的辉煌。

网络时代世界语运动的新特点，给我们河南世界语工作提出了新课题。本着推动河南世界语运动发展和为“一带一路”建设服务的良好意愿，为实现伟大的中国梦和维护世界和平发挥应有的作用，我们特发出如下宣言：

一、河南世界语运动要迎接新的发展，加强世界语者的团结非常重要。为促进河南各地世界语组织和世界语者之间的交流与合作，分享世界语运动发展成果，实现优势互补，我们河南世界语者要联合起来，携手并肩共同为我们的事业努力奋斗。

二、为实现中华民族伟大复兴的中国梦，党和政府领导人民积极实施国家“一带一路”战略。我们要坚持把服务“一带一路”建设工作做为重要工作任务，积极加强与沿线城市世界语组织和世界语者之间的联系与合作，尤其是要加强在沪浙苏豫陕世界语论坛框架下的交流与合作，携手共进，为国家“一带一路”战略作贡献。

三、网络时代给开展世界语工作营造了良好条件。要充分利用网络优势，想方设法促进社会对世界语的了解，创造条件尽可能传播世界语或举办世界语班，不断扩大世界语者队伍，增强河南世界

语运动发展后劲。

四、世界语旅游在提升城市形象方面具有独特优势。要充分发挥世界语的桥梁作用，用世界语增进同世界人民的友谊，积极开展中外旅游活动，通过发展世界语旅游不断增强河南城市的开放程度与活力。

五、世界语在国际科技经贸文化交流方面发挥着越来越重要的作用。我们要加强同国际世界语经贸组织的合作，并呼吁更多河南世界语者投身国际经贸实践活动，促进河南经济繁荣发展。

我们相信，这次河南世界语者大会的成果，有助于推动河南世界语运动的可持续发展。

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Fondita la Anyang-a Esperantista Grupo

La 23-an de decembro 2016 kunsidis samideanoj de Anyang, Henan-provico de Ĉinio. Dume estis fondita la Anyang-a Esperantista Grupo. Kaj sinjoro Jiang Guodong estis elektita kiel ĝia ĝenerala direktoro, sinjoroj Guo Wei kaj Song Heping -- ĝiaj vicĝeneralaj direktoroj, sinjoro Guo Wei servas ankaŭ kiel ĝia ĝenerala sekretario, sinjorinoj Peng Yanli, Wang Min kaj Ren Bingrui funkcias kiel ĝiaj vicĝeneralaj sekretariinoj.

En la kunsido oni retrorigardis la historion de la Anyang-a Esperanto-Movado, resumis sperton el la pasintaj agadoj kaj faris planon por Esperanto-aktivadoj en la estonteco. La ĉeestantoj interparolis libere en la kunsido. Ĉiuj unuvoĉe aprobis ke venontjare oni aranĝos pli grandskalan kunvenon de esperantistoj el diversaj lokoj de Henan-provinco kun propraj trajtoj de Anyang. Tio montras ankaŭ komenciĝon de la prepara laboro por la 2-a Henan-a Esperantista Kongreso.

2016年12月23日,安阳世界语者举行座谈,宣布安阳世界语者联盟成立。总干事长:蒋国栋,副总干事长:郭伟、宋和平,秘书长:郭伟(兼),副秘书长:彭艳丽、王敏、任冰蕊。会上回顾了安阳世界语运动历史,总结了以往活动经验并制订了世界语活动计划。与会者畅所欲言,一致表示支持2017年河南各地世界语者汇聚安阳开会。这也表明,第2届河南世界语者大会筹备工作拉开序幕。(蒋国栋 王丽华)

Xinxiang-a Esperanto-Asocio ekkunlabori kun loka entrepreno

Je la 14-a horo de la 5-a de marto, okazis ceremonio por lanĉi kunlaboron inter la Xinxiang-a Esperanto-Asocio kaj la frostoĉena kompanio Dengke en la "Ĝardena Tetrinkejo", malfermita de la Esperanto-asocio. Dek du personoj, inkluzive de estroj de la kompanio kaj prezidanto de la asocio Liu Jiahe, ĉeestis la ceremonion. Ambaŭ flankoj subskribis la dokumentojn pri kunlaboro kaj interŝanĝis ilin.

Unu el la roloj atendataj de Esperanto estas, ke ĝi funkciu kiel ilo de lingvaj interŝanĝoj en la internacia socio. La asocio volas, paralele al la disvastigo de Esperanto, fari ion por helpi la kreskadon de loka komercado. La produktaĵoj de la kompanio Dengke ĝuste taŭgas por la plano de la asocio. Antaŭe, la asocio

sukcese faris similan kunlaboron. Do, la du flankoj klopodos por glate kombini komercon kaj Esperanton kaj akiri "kungajnon". (el El Popola Ĉinio)

2017年3月5日下午2点,新乡市世界语协会与新乡市登科冷链设备有限公司在世界语协会开办的经济项目“田园茶吧”内举办了厂会结合的启动仪式。登科公司领导和世界语协会刘家和会长等12人出席了厂会合作启动仪式,双方交换了合作聘书。

世界语的作用之一是国际社会间语言交流的工具,新乡世界语协会愿为推广世界语的同时,在服务本地经济方面有所作为。在新形势下,新乡市登科公司的产品作为新乡的一带一路经济项目恰逢其会。之前,新乡世协曾有“厂、会”结合模式这一成功案例,创造了经济和世界语结合的“双赢”局面。新乡市世协与登科公司接触后,一拍即合,开启了新形势下的厂会结合模式,争取在一带一路的经济项目发展上开花结果。(刘家和、金建雄)

E-artotrupo de Xinxiang faris sian unuafojan prezentadon

En la periodo de la ferioj por la Internacia Tago de Laboro, sur la pilkoludejo de la loka kompanio Xinxiang-a Aviada Industria Grupo okazis la unuafoja prezentado de Esperanta artotrupo por alvoki al la socio alte taksu la gloron kaj belecon de laborado. La kompanio sin trovas en la urbo Xinxiang, Henan-provinco, centra Ĉinio. La du prezidantoj respektive uzis la ĉinan lingvon kaj Esperanton. Jia Rongxia, ĝenerala sekretario de la Xinxiang-a

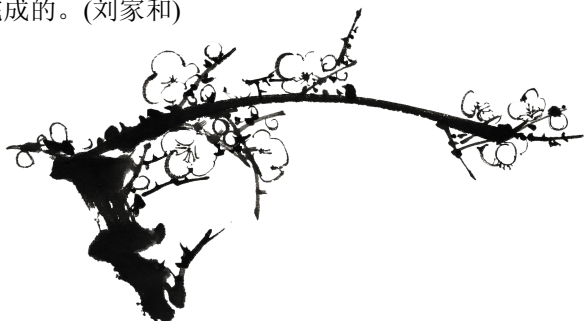
Esperanto-Asocio anoncis la programerojn Esperante, kaj disdonis materialojn pri la lingvo al la spektantoj. La prezentado ne nur fariĝis okazo por danki al laborantoj, sed ankaŭ bona ŝanco por diskonigi Esperanton.

La artotrupo, kun 3 artoteamoj, estas la suba organizo de la Xinxiang-a E-asocio. La prezidanto de la asocio Liu Jiahe ankaŭ estras la trupon. La prezentado de la artotrupo efektiviĝis en la kunlaboro kun aliaj artaj trupoj. (el El Popola Ĉinio)

劳动节期间, 新乡市世界语艺术团在中航工业新航集团的灯光球场举行了首场演出, 向全社会倡导劳动最光荣、劳动最美丽。本次演出有两名主持人, 一位使用汉语, 另一位用世界语。新乡世协秘书长贾荣霞用世界语报幕, 并向观众发放世界语资料。这是一次慰问劳动者的演出, 也成为世界语推广的良机。

世界语艺术团是新乡世协的下属组织, 拥有有三个艺术队, 世协会长刘家和任团长。本次演出是由世界语艺术团和合作单位新乡市群艺馆艺术团、市群艺馆红杜鹃团、市牧野区北干道办事处豫新社区艺术团共同完成的。(刘家和)

20 世纪八十年代初中期的安阳世界语运动

蒋国栋

2016 年 12 月 10 日，我跟安阳的宋和平、王敏两位同志一起到新乡市参加了第 1 届河南世界语者大会，见到了多年未见的一些世界语老朋友和新同志，十分高兴。受大会的鼓舞，我们当月就积极组建了安阳市世界语者联盟。这又使我想起上个世纪八十年代初中期安阳世界语小组的建立和当时学习活动的一些情况。

1980 年 10 月新华世界语函授学校开始招生，安阳肿瘤医院王亚中、中国人民银行梅国庄办事处任相新参加学习并积极宣传推广。次年 9 月，我跟薛新民、成令谨、赵冬青、宋和平等同志也开始学习世界语，成为新华世界语函授学校第二期和昆明世界语刊授第一期学员。虽然工作繁忙、缺师少友，而且学习困难多，但是凭着一颗向往人类共同语的美好心愿，一直坚持学习下来了。

1982 年 9 月，《中国报道》杂志社编辑负责人侯志平老师到濮阳外调途经安阳，他利用这一机会即刻找到了薛新民同志，并在薛新民的帮助和召集下，于当晚在安阳宾馆 10 名世界语者与侯老师见面，听取了他对世界语的介绍，更增添了世界语者们的信心和勇气。侯老师来安阳点燃了安阳世界语的火焰，组织起安阳世界语小组，为安阳世界语运动的发展奠定了可喜的第一步。当年 12 月 15 日柴门霍夫节，安阳世界语小组宣告成立。1983 年第 3 期《E1 Popola Ĉinio》世界语版的《中国 EM》一栏内向全世界报道了安阳世界语小组成立这一消息，极大地鼓舞了大家的学习热情和活动

干劲。同年5月，在学员多，没有面授老师的情况下，王亚中、任相新、薛新民牺牲个人的休息时间义务为黄石市世界语函授班的15名安阳学员进行辅导与授课，一干就是半年多。到了9月，安阳世界语小组还组建了《绿峰》编辑组，主编：成令谨（安阳师专英语教研室副主任），副主编薛新民（安阳肿瘤医院），编辑：蒋国栋、宋和平、董庆阳等，并出版了第1期《绿峰》。它象征着在这古城文峰塔下一批绿色的种子破土而出，向着希望和未来努力拼搏。

安阳市世界语小组成立后开展了一系列世界语活动。1983年10月1日，安阳世界语小组在人民公园举行了第一次郊游活动。通过内容丰富的汉世对译、谜语、朗诵、阅读等激发人心的活动向群众宣传世界语。当时，大家亲手自制的绿星旗在人民公园里召来了里外三层的围观群众。经过不断的宣传和努力，截止1985年9月，学习世界语的人数已达100人以上，他们中间有工人、学生、医务界人员，还有国家干部，中学、小学和大专院校老师等，大部分是黄石、重庆、昆明世界语函授的学员，有7人参加了脱产学习的世界语学校、师资培训班、专修班及口语培训班，时间最长两年，最短3个月，依靠这些骨干力量，我们开办世界语辅导班、口语班，开展了纪念柴门霍夫的活动，加强了世界语者之间的联系。这些世界语者在世界语运动中发挥着骨干作用，推动我市世界语运动不断向前发展。大家团结一致，积极工作，互帮互学，共同进步，他们当中有被世界语专科学校聘为辅导员的，有省世协常务理事，有的世界语者还与外国世界语者建立了友谊和通信联系。《绿峰》刊物前后出版过7期，当时与全国各地世界语组织保持着友好联系，也得到了许多支持与帮助。

回顾1980年至1985年的五年来，安阳世界语者不辞辛苦，付出代价而又不索取任何报酬地在学习宣传、普及推广世界语方面做出了自己应有的贡献。几十年来，我们安阳世界语者绿魂不散，“绿星”始终在我们的心中闪亮。去年，当我们安阳世界语者胸佩绿星章

走进第 1 届河南世界语者大会的现场时，不少同志向我们投来了赞许的目光。面向未来，我们将继续弘扬柴门霍夫精神，一如继往地为世界语奔走呼号，继续为河南世界语运动的发展尽到自己的一份力量。

Mi Amas Vin, Bela Ĉinio!

我爱你，美丽的中国！

Mia patrulando estas Ĉinio. Ĝi estas unu el la plej grandaj landoj en la mondo.

我的祖国是中国，它是世界上最大的国家之一。

Ĉinio estas ne nur granda sed ankaŭ tre bela lando.

中国不仅是一个伟大的国家，而且也是一个美丽的国家。

La Flava Rivero estas lulilo de la Ĉina nacio.

黄河是中华民族的摇篮。

La Ĉina popolo estas labcrema, kuraĝa, saĝa kaj pacama.

中国人民是勤劳、勇敢、智慧和热爱和平的人民。

Ĉiuj popoloj en la mondo havas siajn proprajn revojn.

世界各国人民都有自己的梦想。

La Revo de Ĉinio, revo de la Ĉina popolo por serĉi feliĉon, estas kunligita kun la belaj revoj de la popoloj en diversaj landoj.

中国梦是中国人民追求幸福的梦，也同各国人民的美梦息息相通。

Sub la gvidado de la Komunista Partio de Ĉinio, la Ĉina popolo unuanime klopodas por realigi la revon de Ĉinio.

在中国共产党领导下，中国人民万众一心为实现中国梦努力奋斗。

Ni atendas, ke Ĉinio kaj la mondo kune prosperiĝos kaj kune brilos.

我们期待，中国与世界共繁荣，共精彩。

Mi amas vin, bela Ĉinio!

我爱你，美丽的中国！

Amkonfeso

原著：Vilho Setälä [芬兰] 汉译：张雪松

Post maldormita nokto

熬过不眠之夜，

Mi skribas al vi, karulino,

我给你写信，亲爱的，

meze de urĝa tago,

急促的中午，

Sidante en tramvagono.

坐在电车上。

Mia okulo estas seka,

我的眼泪已干，

sed mia koro ploras

我的心在哭泣，

kvazŭ la griza nebulo

就象那阴雾

kiu tegas la havenon.

笼罩着港口。

Mi volis certigi al vi

我想向你保证

Mian amon,

我的爱，

sed mankas al mi rimedo

但我无法证明

por prui miajn vortojn.

我的话。

Se mi posedus regnon,

如果拥有国家，

mi forlasus la kronon.

我会放弃王位，

Sed mi havas nur la ŝarĝon de la vivo

可我只有无法摆脱的

kiu ne forlasas min.

生活重担。

Du Antikvaj Humuraĵoj

Blindulo ridas

Blindulo sidas kun aliaj homoj. Kiam aliaj ridas pro vidita io, la blindulo ankaŭ ridis. La aliaj homoj demandis al li: "Pro kio vi ridas?" La blindulo respondas: "Via rido certe ne estas senkaŭza. Ĉu

vi trompas min per rido?" (trad. **Guozhu**)

Somerumi

En varmega monato de somero, mandareno volas serĉi malvarman lokon. Liaj kolegoj do fervore diskutas, aŭ A diras ke iu monto estas kvieta; aŭ alia B diras ke iu templo estas libera. Tiam iu maljunulo diras "Kvankam monto kaj templo estas kvietaj, tamen la plej malvarma loko ja estas tiu ĉi oficejo." La mandareno demandas: "Kial?" La maljunulo respondas: "Ĉiu el aliaj lokoj havas

sunlumon, escepte nur tiu ĉi oficejo ne havas sunon.”
(trad. **Guozhu**)

隕 盜

[东晋] 陶淵明*

蔡裔有勇气，声若雷震。尝有二偷儿入室，裔拊床一呼，二盗俱隕。

Pereigo de Ŝtelistoj

Cai Yi estis kuraĝa kaj forta, kies voĉo sonoras kiel tondro. Foje du ŝtelistoj eniris lian domon por ŝteli, liton batante Cai Yi forte vokis, kaj la du ŝtelistoj tuj pereis de timego. (trad. **Deodaro**)

* **陶淵明**: 东晋著名诗人，他的诗歌《归园田居》《饮酒》及散文《桃花源记》《五柳先生传》《归去来兮辞》等作品早已脍炙人口。而陶淵明还是一位小说家，他写的《隕盜》一文，仅 25 个字，可算是我国文学史上最短的小说。

La Verda Paco, Nia Espero !

Anyang estas naskiĝloko de antikvaj ĉinaj skriboj sur testudaj ŝeloj kaj bestostoj, kiuj estas ankaŭ brilo de la mondaj skriboj.

La verdan pacon ni esperas kaj ne volas la pafilan sonon el ajna angulo de l' mondo.

Ni ne estas profesiaj esperantistoj, sed ni estas lernantoj kaj subtenantoj de Esperanto. Ni estas propagandantoj kaj batalantoj sub la verda flago de Esperanto.

Esperanto estas paca lingvo.

Esperanto estas amikeca lingvo.

Esperanto estas ama lingvo.

Esperanto estas internacia lingvo plena de espero.

Venu, amikoj el Henan, venu verd-pacaj batalantoj el Ĉinio, ni renkontiĝu en Anyang por la monda komunikado, por senmilito, kaj por la Tero nia komuna hejmlando.

La mondo bezonas pacon kaj nian lingvon. Esperanto estas la bela espero de l' homaro. (Guo Wei)

世运短波

- 1月21日下午,新乡市世界语协会在新乡市平原路田园茶吧召开理事会,总结2016年工作和展望2017年工作计划。
- 2月17日,河南世界语者联盟通过微信协商研究确定了下半年安阳第2届河南世界语者大会的主题(学习与旅游)议程等有关事宜。
- 4月2日,新乡市世界语协会刘家和理事长、贾荣霞秘书长等主要成员到新乡县七里营镇龙泉村参观花展,向小朋友们宣传世界语;小朋友们看到绿星旗感到很新奇,跟着贾老师朗读起了世界语。
- 4月14日,为纪念柴门霍夫年,新乡市世界语协会贾荣霞秘书长组织世界语艺术团瑜伽队的全体成员到龙泉园宣传世界语,向幼儿园的孩子们讲解了什么是世界语,练习了发音,一起合影。
- 5月17日,有河南世界语者张磊以及湖北、山西、辽宁、吉林、黑龙江等省世界语爱好者参加的秦皇岛世界语沙龙公益教学开课,开封张磊协助哈尔滨宇通世界语发展研究所宋萍执教。
- 5月19日至24日,新乡市世界语协会接待了来自浙江省世界

语艺术团冯雪珍副团长等 4 位同志，并一起到开封旅游。新乡市世界语协会准备以“农家乐”模式开展世界语者之间的文化、旅游、文艺活动，欢迎全国各地世界语者到新乡。

- 5 月 27 日至 28 日，开封市张磊到哈尔滨参加了第九届哈尔滨青年世界语研讨会。
- 5 月 30 日，信阳市世界语者张雪松管理的“世界语工作室”网站 <http://www.esperanto.studio> 建成试运行。

河南世界语活动剪影

郑州 E 者在新乡与当地同志合影

新乡世协贾荣霞向儿童宣传世界语

新乡刘家和会长等陪同浙江世界语艺术团冯雪珍副团长一行游览开封

新乡市世界语协会理事扩大会议

河南世界语者大会文艺演出掠影

第2期
2017-12

黄河 Flava Rivero

Duonjara Revuo

河南世界语者联盟
Henan-a Esperantista Grupo

目 录 Enhavo

3	Okazis la 2a Henan-a Esperantista Kongreso	Konlo
4	第 2 届五省市世界语论坛在沪开讲	康乐
6	第 2 届河南世界语者大会纪实	孔雷
10	Ĉarma urbo Zhengzhou en linio de la Zono kaj Vojo	Konlo
12	Komparado de la angla lingvo kun Esperanto	Cao Ruiming
17	Tra dentoj videblas la japana socio	HORI Jasuo
21	Serĉado de Songô	Bakin
24	100 个必会热词	熊林平 译
28	缅怀迟铁男先生	赵云峰
29	我们的生活充满阳光	侯志平
30	世运短波	孔雷
31	什么是河南话?	王天义

黄 河 (Flava Rivero) 2017 年 12 月 第 2 期

主 办：河南世界语者联盟
编 辑：《黄河》编辑部
出 版：世界语工作室
主 编：孔 雷 张雪松
投稿邮箱：redakcio@126.com
下载网址：www.flavarivero.top

Okazis la 2-a Henan-a Esperantista Kongreso en Anyang-urbo

De la 20-a ĝis la 22-a de oktobro 2017 en Anyang-urbo okazis la 2-a Henan-a Esperantista Kongreso, organizita de Henan-a Esperantista Grupo(HEG) kaj Anyang-a Esperantista Grupo(AEG). La kongresa temo estas Lernado kaj Vojaĝado. La kongreson ĉeestis 26 esperantistoj el provincoj Henan, Shaanxi kaj Liaoning. Dum la kongreso oni okazigis interkonan vesperon, laŭtleĝadon, teman prelegon, teman kunsidon ktp. Post la kongreso partaj esperantistoj vojaĝis al la Granda Kanjono de la Monto Taihang en la 23-a de oktobro.

Matene de la 21-a de oktobro, inaŭguriĝis la 2-a Henan-a Esperantista Kongreso en la Komerca Hotelo Huamao de la urbo. La malferman ceremonion prezidis s-rino Wang Min, ĝenerala sekretariino de HEG. Post kantado de La Espero prezidanto Ma Haibin faris inaŭguran parolon. vicprezidanto Jiang Guodong raportis la preparan laboron de la kongreso. S-ro

Cheng Lingjin honora prezidanto de AEG faris la bonvenigan paroladon. Al la kongreso gratulis reprezentantoj el urboj Zhengzhou, Kaifeng, Luoyang, Xinxiang kaj Anyang, kaj ankaŭ 3 gastoj el provincoj Shaanxi kaj Liaoning gratulis al la kongreso. Por esprimi sian gratulon s-ro Huang Yinbao, la ĉefredaktoro de Unesko-Kuriero en Esperanto sendis artikolon pri Unesko-Kuriero al la kongreso. Sinjoro Liu Jiahe, la honora prezidanto de HEG faris la dankan parolon. Post la inaŭguro kongrestemajn prelegojn faris unu post la alia sinjoro Ĉielismo Wang, prezidanto de Internacia Komerca kaj Ekonomia Federacio (IKEF) kaj prezidanto de Xi'an-a Esperanto-Asocio, kaj sinjoro Zhao Chenghua, vicprezidanto de IKEF kaj vicprezidanto de Shenyang-a Esperanto-Asocio. Sinjoro Zhang Wei, veterana esperantisto el Dandong-urbo de la provinco Liaoning konigis al la ĉeestantoj la cirkonstancon pri internaciaj kunvenoj.

La sekvantan tagon fermis la 2-a Henan-a Esperantista Kongreso. S-rino Zhao Hua estis elektita kiel ĝenerala sekretariino de HEG, ĉar la grupo ĉiujare praktikas alternan sistemon de ĝenerala sekretario. Vicprezidanto Ji Feng prezidis la ferman ceremonion. Anyang-aj esperantistoj transdonis la verdstelan flagon al Zhengzhou-aj esperantistoj. Vicprezidanto Konlo faris la ferman paroladon kaj esprimas al diverslokaj esperantistoj bonvenon en Zhengzhou-urbon. (Raportis **Konlo**)

第 2 届五省市世界语论坛在沪开讲

康乐

2017年11月3日至5日，第2届五省市世界语论坛在上海市崇明岛江南三民文化村举行。来自上海、浙江、河南、江苏、陕西等五省市近40名世界语者参加了上海论坛开幕式、演讲活动、相识晚会、文娱晚会和闭幕式等活动。乘着党的十九大的东风，沪浙苏陕豫五省市世界语论坛在上海开启了新时代的新篇章。

11月3日下午，第2届五省市世界语论坛开幕。上海市世界语协会秘

书长周天豪主持会议，上海市世界语协会会长汪敏豪致欢迎词，上海市世界语协会唐勇、周天豪秘书长，浙江省世界语协会秘书长朱宝龙、河南世界语者孔雷分别做了主旨演讲。晚上，世界语者们频频举杯，祝贺友谊，又在高兴相识的气氛中开始了自娱自乐的相识晚会。上海世协汪会长和江苏世协汪琳副秘书长情歌伴舞引领助兴；在萨克斯的伴奏下，歌声此起彼伏；结识新朋友，不忘老朋友，愿我们都是好朋友，把世界语者们带进友谊的旋律。笑声，掌声，欢呼声，在这个夜晚回荡……

11月4日，论坛继续精彩开讲。上海市世界语协会周天豪秘书长主持论坛，活动主题是：用世界语连接世界——一带一路背景下的时代新机遇。首先，上海市世界语协会汪敏豪会长演讲了陕西世界语协会王天义会长提供的《破解一带一路文化壁垒的钥匙——世界语》，接着江苏省世界语协会副秘书长汪琳演讲了《一带一路先驱郑和》，上海市世界语协会张涵演示了徐靖的PPT+语音《一带一路、新媒体与世界语的联想》演讲。

一个个演讲精彩登场，一次次震撼听众心灵。“一带一路”在造福世界的同时，也给世界语的发展带来新的契机。通过论坛交流，与会者看到了一带一路的前景，领略了世界语的价值所在，获得了创新智慧灵感，增

添了做好世界语工作的信心与勇气。世界语者们表示，联合在一带一路上推进世界语事业发展。

11月4日晚，举行了文娱晚会。世界语者们翩翩起舞，放声歌唱，这边萨克斯奏响，那边又歌声嘹亮。河南豫剧，瑜伽表演，诗歌朗诵，……一个个娱乐节目登场亮相。特别是上海崔之骏和汪敏豪两位老世界语者的真情友谊与道白感动了在场的每一个人。最后，大家手拉手跳起来，把世界语者们之间的友谊演绎得那样尽善尽美。这个欢悦的晚会真是令人难忘。

11月5日上午，论坛闭幕。上海市世界语协会秘书长周天豪主持闭幕式，会议通过了新乡市世界语协会承办第3届五省市世界语论坛。上海市世界语协会汪敏豪会长向新乡市世界语协会刘家和会长转交了论坛旗帜。

此次论坛还举办了“茶与爱”国际微电影展映及朗读活动，促进了相互了解，增进了友谊，取得了圆满成功。

第2届河南世界语者大会纪实

孔雷

2017年10月20日至22日，第2届河南世界语者大会在中国历史文化名城、甲骨文发祥地安阳举行，来自河南、陕西、辽宁的26名世界语者参加了会议；河南世界语者又昂首向前迈出了坚实的一步，乘着党的十九大召开的东风走进了新时代。大会主题是“学习与旅游”。会议期间，与会者聆听了国际世界语经贸联盟主席王天义、副主席赵承华发表的主旨演讲和辽宁丹东资深世界语者张伟先生关于国际世界语会议情况的介绍，并围绕大会主题“学习与旅游”进行了热烈讨论，纷纷表示“同读一本书，同说世界语，同唱希望歌”，努力为新时代河南世界语运动发展贡献力量。

结识新朋友 畅谈叙友谊

20日中午那天我们郑州世界语者跟开封的同志会合后一起乘K600列车前往安阳，由于列车晚点两个来小时，我们几乎跟来自辽宁丹东的张伟先生同时到达安阳，一前一后乘26路公交车抵达华茂商务酒店报到，结

果竟让来自东北沈阳的赵承华先生抢先成为参会报到的第一人。晚上8点来钟，洛阳世界语者一行4人也匆匆赶到，最后一个出场的当然是“大腕”级人物——国际世界语经贸联盟主席王天义。河南世界语者简短的碰头会，协商了会议有关事宜，然后安阳同志为各地世界语者准备的接风晚宴开始。世界语者们频频举杯祝酒欢庆相聚安阳。晚宴后，相会的新老朋友们径直来到会议室，在“相识晚会”上进一步深入交流。大家坐定，又是王天义先生最后一个进门，在众人嬉笑声中他直接成为率先自我介绍的第一人。他一开口就用世界语侃侃而谈，语速不快，发音清晰，话语简单明了，当即引起了大家的关注与兴趣。特别是他提到自己也是河南人，更是拉近了与河南世界语者之间的距离。就这样，世界语者们你一言我一语都打开了话匣子，谈得无拘无束。时针渐渐指向晚上10点，因为次日就要举行开幕式，大家只好恋恋不舍地说“晚安”。

希望歌中大会开幕 专家演讲共话未来

10月21日，这天一早，新乡世界语者一行4人在刘家会长的带领下也赶到会场。上午9时许，第2届河南世界语者大会正式召开。河南世界语者联盟第二任秘书长王敏主持开幕式。会议在庄重的《希望》歌声中拉开帷幕，河南世界语者联盟总干事马海滨致开幕词，副总干事蒋国栋作大会筹备工作报告，安阳世界语者联盟名誉总干事成令瑾致欢迎词。郑州世界语者联盟、新乡市世界语协会等世界语组织和个人先后向大会表示祝贺。国际世界语经贸联盟负责人和辽宁省丹东市世界语者张伟也亲临现场向大会表示祝贺。联合国教科文组织世界语版《信使》杂志主编黄银宝先

生向大会提供了交流材料《主动承担国际义务,努力编好〈信使〉杂志——联合国教科文组织世界语版〈信使〉杂志介绍》,以此表示祝贺。河南世界语者联盟名誉总干事刘家和致答谢词,向祝贺嘉宾和本省世界语组织及个人表示感谢。

大会主题是“学习与旅游”。开幕式结束后,国际世界语经贸联盟主席王天义第一个开讲。他演讲的主题是《Kio estas Henan-a lingvo?》他从“河南在世界哪里”展开,用世界语讲述了河南方言的演变。紧接着国际世界语经贸联盟副主席赵承华以

《乡村旅游可持续发展问题及路径选择》为题进行了演讲。辽宁丹东世界语者张伟也就学习世界语、参加国际世界语大会进行了介绍。当天下午,与会世界语者参加了《柴门霍夫博士和世界语》朗读活动,并一起参观了中国文字博物馆。当天还即兴进行了文娱晚会,会上洋溢着世界语者的友情与欢乐。

在三位资深世界语者的引领下,与会者22日上午围绕大会“学习与旅游”的主题进行了座谈交流。说到世界语旅游,洛阳赵红霞兴高采烈地谈了起来,好象是在自由自在的演讲。安阳任冰蕊开门见山说:喜欢旅游,走出去参加户外活动,接触当地地域文化,真的很好。她提议,把世界语平台扩展开来,汇聚每个人的力量,慢慢做,逐步做大。新乡刘家和谈了他自己从事世界语活动的经验,那就是文艺演出+论坛+旅游,有利于世界语的宣传与发展。新乡贾荣霞介绍了新乡世界语协会的做法,世界语艺术团把排演节目和学习宣传世界语融为一体,随时随地学说几句世界语,演出时带着绿星旗做宣传,扩大了世界语影响。安阳刘志权说:把世界语信念、旅游经济与世界语运动相结合,发展、推动、提高,这才是我们真正世界语者的使命。实现我们的追求,要靠每个世界语者的不懈努力。沈阳

赵承华提出：党的十九大指明了新时代前进的方向，我们要抓住机遇，乘势而上，弯道超车，冲上去与时俱进；河南最大的优势就是历史悠久，文化深厚，旅游资源丰富，要把世界语旅游做成品牌，共创共享。丹东张伟当即表示：世界语者们到丹东、朝鲜、韩国，都能够给大家提供帮助。大会主题座谈会上，大家热烈讨论，表示将“同读一本书、同说世界语、同唱希望歌”，逐步提高世界语水平，用这种人类共同语走向世界。

大会成功闭幕 会后号兴参观旅游

10月22日，大会在安阳市闭幕。会议讨论决定河南世界语者联盟实行轮值秘书长制度，通过赵华同志担任河南世界语者联盟第3任秘书长，同时确定第3届河南世界语者大会在省会郑州举行；会上还研讨了《河南世界语运动简史》一书的编印工作，组成了《简史》编委会，一致同意明年4月完成编印工作，以此纪念河南世界语者“五一座谈”35周年。大会达成了“加强合作，携手发展”的共识。当天上午，河南世界语者联盟副总干事吉峰主持闭幕式，向河南老世
界语者成令瑾、刘家和颁
发

了“柴门霍夫奖”，向张磊等4
了《柴门霍夫博士和世界语》朗读
“优胜奖”，授予赵红霞等10名
同志“优秀世界语者”称号。闭
幕式上，安阳世界语者向郑州世
界语者转交了绿星旗，河南世
界语者联盟副总干事孔雷致
闭幕词，欢迎各地世界语者
明年到郑州来。

大会闭幕后，世界语者们意
犹未尽，辽宁丹东和河南新乡、郑州、开封
的同志在安阳刘志权同志的陪同下当天下午游览了世
界文化遗产——殷墟，甲骨文发现地，参观了殷墟博物馆，再次
领略了安阳作为八大古都之一的殷商文明的博大精深与文明魅力。安阳半
日游的目的地是中国文字博物馆。一片甲骨惊天下。目前，殷墟甲骨文字
数总共近4500个，其中可释字在1500个左右。从甲骨文造字，到战国时

期齐、燕、晋、楚、秦五大文字体系逐步走向文字一统；从印刷术到信息化，从汉字拼音方案到汉字输入计算机，进入网络信息时代；从文字博物馆展示的文字发展历程，世界语者们深受启迪，也仿佛看到了世界文字的发展之路，对世界语运动的网络新时代充满了憧憬。从文字博物馆出来，同志们打出绿星旗合影留念，也吸引了安阳师范学院大学生的目光；西安、丹东、新乡、安阳等地的世界语者们抓住机会向他们宣传世界语，大学生们对世界语也很好奇，并且跟安阳世界语者互留了联系方式，表示愿意进一步了解和学习世界语。这给安阳同志们搞好世界语工作带来了新希望。

会后一日游，又在期待着我们。辽宁沈阳、丹东和河南郑州、开封的6位世界语者，在安阳宋和平、王敏、任冰蕊同志的陪同下，一起游览了林州太行大峡谷。进入景区观赏飞龙峡——绝壁丹崖，穿过“之”字形峡谷，沿步云栈道步入“天境”，无限风光在险峰，“天路”在向我们展示着曲折的“V”字形之途。特别是飞来的“白云岩”，巨大的滚石从天而降，令人无不赞叹大自然的力量。

在安阳的三四天里，从20日的“相识晚会”起，到22日大会闭幕，直至23日前往太行大峡谷“一日游”，世界语者们一直沉浸在诚挚交流、友好协作、祥和欢乐的气氛中。安阳，留给我们的是无尽的思索与对美好未来的憧憬向往。

ĈARMA URBO ZHENGZHOU EN LINIO DE LA ZONO KAJ VOJO

Konlo

Mia E-nomo estas Konlo. Tiun plumnomon s-ro Ĉielismo Wang ĉijare donis al mi. Mi estas esperantisto el Zhengzhou-urbo, kiu estas mia naskiĝ-urbo. Sendube mi amas Zhengzhou. Do, ĉi tie mi konigas al vi ĉarman Zhengzhou.

Zhengzhou situas en la mezo de la centro-ĉina provinco Henan kaj ĝi estas politika, ekonomia, scienca, teknika kaj kultura centro de la provinco, kaj havas longan historion. Kiam ni parolas pri la historio de Zhengzhou, ni nature mencias "Shangdu" (ĉefurbo de Shang-dinastio). Zhengzhou estas unu el la ok antikvaj ĉefurboj de Ĉinio. Antaŭ 3600 jaroj Zhengzhou formiĝis ĉefurbo de Shang-dinastio.

Komerca aktivado de Zhengzhou viglis en Shang-dinastio. En la komenco de la 90-aj jaroj de la pasinta jarcento grandaj magazenoj ĉirkaŭ la placo Erĉi komencis eniri en komercan konkuradon, oni nomas la konkuradon “Komerca Milito”, pro kio Zhengzhou havas alian nomon Komerca Urbo. Ĝis nun Zhengzhou estas unu el la gravaj komercaj urboj laŭlonge de la Zono kaj Vojo. Tie funkcias moderna komerca reto. Ekde la jaro 2013 trajno de Ĉinio al Eŭropo forveturas de Zhengzhou al Hamburgo. Ĉijare la trajno havas 4 jarojn. La itinero de la kuranta trajno inkludas 121 urbojn en 24 eŭropaj, rusiaj kaj mez-aziaj landoj. En aŭgusto 2017 interretaj specialistoj el en- kaj eksterlandoj kolektiĝas en Zhengzhou por esplori novajn spertojn kaj modelojn pri tutmonda translima ret-komerco. Ili decidis ke la Tutmonda Konferenco pri Translima Ret-komerco funkcias ĉiam en Zhengzhou-urbo.

Menciinde estas, ke en la 14a kaj la 15a de decembro 2015 okazis la 14a kunveno de ĉefministroj el la membroŝtatoj de la Ŝanhaja Kunlabora Organizo. Tial oni nomas Zhengzhou “Internacia Zheng”. Ĝuste pro tio Zhengzhou okupas gravan strategian pozicion en Ĉinio.

Nun Zhengzhou pli kaj pli beligas. Sekvante de ŝtata centrourba konstruado, Zhengzhou komencas tutforte konstrui novan internacian komerc-urbon. Oni povas diri ke Zhengzhou kiel internacia komerca urbo estas plena de ĉarmo. Krome, turistoj al Zhengzhou povas viziti templon Tajĝiĉjunaj Pramajstroj, ankaŭ la miljaran templon Shaolin, la Turisman Regionon de la Flava Rivero kaj aliajn vidindaĵojn.

Unuvorte, Zhengzhou estas vizitinda komerca urbo.

Komparado de la Angla Lingvo kun Esperanto

Cao Ruiming

Kun la rapida progreso de scienco kaj tekniko, la komunikado inter diversaj landoj en la mondo estas tre frekventa tago post tago. La homara socio pli kaj pli bezonas unu komunan lingvon por plenumi sian komunikadon. Tio ĉi estas nemalkonfirma fakto. Tamen, kiu lingvo povas esti uzata kiel homara komuna lingvo?

La unua opinio estas, ke la angla lingvo estas jam vaste uzata en la tuta mondo. Multaj landoj rigardas ĝin kiel gepatran lingvon aŭ leĝe decidita, paralela-oficiala lingvo. La ŝtatoj kies partina lingvo estas la angla, havas fortan ekonomian kaj politikan potencon. Tial la angla lingvo plej eble funkcias kiel homara komuna lingvo.

La dua opinio estas, ke Esperanto kreita de Zamenhof estas scienca lingvo por solvi la homaran lingvo-obstaklon. Ĝi estis artefarite el la ekstrakto de diversaj naciaj lingvoj surbaze de la malsukcesoj de antaŭuloj. Dum pli ol cent jaroj Esperanto jam pruvis sian fortan vivpovon. Ĝi povas esti komparebla kun iu ajn lingvo. Ĝi estas la plej facile lernebla kaj esprimriĉa lingvo el ĉiuj lingvoj. Kun la rapida progreso de scienco kaj tekniko la komunikado en la mondo estas tre ofta tago post tago. Ĉiuj popoloj en la mondo bezonas unu sciencan kaj neŭtralan komunan lingvon. Tial, Esperanto estas la plej ideala lingvo de la homaro.

Mi opinias, ĉu unu lingvo povas fariĝi internacia komuna lingvo aŭ ne, tio dependas de la sekvaj faktoroj:

I . La Internacia Komuna Regulo de la Lingvo

La internacia komuna regulo de la lingvo kaj ĝiaj pureco kaj unueco estas la gravaj kondiĉoj de internacia komuna lingvo. La origina lando de la angla lingvo estas Anglio. Ĉar la Brita imperio ekspansis eksterlanden, multaj ŝtatoj en la mondo fariĝis ĝiaj kolonioj. Granda nombro da anglaj transloĝanoj fluis al eksterlando. Ankaŭ la angla lingvo iris el sia lando al la mondo. Ĝi fariĝis unu nacia lingvo uzata de multaj ŝtatoj. Kun la progreso de historio, la angla lingvo nun

jam estas la oficiala aŭ duonoficiala lingvo de 21 ŝtatoj. Kaj ĝi ankaŭ estas paralela-ofciala lingvo de 16 aliaj ŝtatoj. Multaj ŝtatoj kies patrino lingvo ne estas la angla, rigardas ĝin kiel la unuan fremdan lingvon. Ni ne malkonfesas, ke la angla lingvo jam ludis la rolon de provizora internacia helpa lingvo en la nuna mondo. Sed malgraŭ multe da ŝtatoj rigardas ĝin kiel gepatran lingvon, ĝi ankoraŭ estas nur nacia lingvo, kiu fariĝis nature por kontakto inter nacioj. Kiu ajn internacia komuna regulo de la angla lingvo ne aperis kaj ne eble aperos en historio. Ĉar ĉiu nacio havas sian kutimon, en la angla lingvo aperis multaj variantoj: la usona, aŭstralia kaj kanada dialektoj ktp. Tiuj ĉi variantoj havas tre grandajn diferencojn en fonetiko, gramatiko kaj leksikono. Ekzemple, la angla vorto “dormitory” signifas “loĝdomo” egale en Britio kaj Usono. Sed la diferenco estas ke la angla senco estas “Ĉambro” (a room) kaj la usona senco estas “loĝdomo” (a building). Tial kiam la usona instruisto diras al la angla instruisto ke la gestudentoj en usona universitato dormas en unu “loĝdomo”, la angla estas tre surprizita, ĉar lia kompreno al la vorto “loĝdomo” estas “unu ĉambro”.

El tiu ĉi simpla ekzemplo ni povas konkludi, ke kvankam multaj ŝtatoj rigardas la anglan lingvon kiel gepatran lingvon, tamen ĝi havas tre grandan diferecon inter tiuj ĉi ŝtatoj. La ŝtatoj kies patrino lingvo ne estas la angla lingvo kreis sian kutiman esprimon dum la aplikado de la angla lingvo. Ĉar la angla lingvo ne havas sian purecon kaj internacian unuecon, tial ĝi ne eble fariĝos homara komuna lingvo.

Nun ni parolu pri Esperanto. La celo de Zamenhof estis doni al la homaro unu pacan lingvon, unu komunan internacian helpan lingvon. Ĉar kun la socia progreso la komunikado inter diversaj nacioj estas pli kaj pli ofta, la diferencoj de lingvoj estas la plej granda baro por komunikado de la homaro. Oni diras, ke en la sepa jarcento antaŭ la kristana erao, oni antaŭdiris pri la homara komuna lingvo. Laŭ la historia registro, en la mondo troviĝis pli ol 500 komunaj lingvaj planoj antaŭ la naskiĝo de Esperanto. Sed tiuj ĉi planoj ne povis ekzisti pro iliaj grandaj mankoj en lingva strukturo. Tiuj ĉi lingvoj estas malfacilaj por kompreni, lerni kaj memori. Zamenhof konkludis el la malsukcesoj de antaŭuloj, ke unue, internacia komuna

lingvo devas esti neŭtrala. Tiu ĉi nova lingvo ne devas esti kiu ajn ekzistanta nacia lingvo, sed devas esti nova lingvo kreita sur la fundamento de ĉiuj naciaj lingvoj; ke due, ĝi devas esti simpla por lerni kaj esti esprimriĉa. Nur tiel, ĝi estas facila por popolo lerni kaj uzi. Laŭ tiuj ĉi du reguloj, kiam Zamenhof publikigis tiun ĉi lingvan planon, li starigis 16 principajn gramatikajn regulojn. Pli ol cent jaroj pasis, la 16 gramatikaj reguloj ne ŝanĝiĝis. Esperanto ankaŭ ne evoluis al alia dialekto, kaj ankaŭ ne havas ĉiun ajn varianton en la lerno, disvolviĝo kaj uzo de ĉiuj nacioj en la mondo. Kontraŭe, kiuj ajn homoj lernas Esperanton, ili ĉiuj pene protektas ĝian purecon kaj unuecon, kaj ne aldonas iun ajn patrinlingvan uzadon al Esperanto. Alie, la disvolviĝo de Esperanto estas nur en leksikono, kaj ĝia fonetiko kaj gramatiko ne ŝanĝiĝos, ĉar ĝi estas artefarita lingvo. Tial, Esperanto povas ĉiam konservi sian unuecon, purecon kaj interacian regulon. Kaj ĝi eble fariĝos homara ideala komuna lingvo.

II. La Neŭtraleco de la Lingvo

La dua necesa kondiĉo de la internacia komuna lingvo estas ĝia neŭtraleco. Tio estas, ĝi devas esti nova lingvo konstruita sur la fundamento de ĉiuj naciaj lingvoj. Neniu lingvo havas tiun ĉi kondiĉon krom Esperanto, kvankam la angla lingvo estas uzata de multaj ŝtatoj, ĝi ankoraŭ estas nacia lingvo. Tiel nomata nacia lingvon estas tiu kiu formiĝis nature dum la longa produkta laboro de ĉiu nacio por ĝia interkomunikiĝo. Ĝi havas fortan nacian senton kaj nacian sendependan konscion. Multaj ŝtatoj rigardas sian patrinan lingvon kiel la simbolo de sia nacia sendependeco. Eĉ la ŝtatoj kiuj rigardas la anglan lingvon kiel siajn patrinan lingvon havas fortan nacian sendependan senton. Ĝia angla lingvo ankaŭ reliefe havas sian nacian trajton. Ekzemple, antaŭ la jaro 1776, Usono estas ne sendependa, Nord-Ameriko estis kolonio de Britio, Londono estis la centro de politiko kaj kulturo. La lingvaj reguloj estis determinitaj de Londono. Post sendependeco la naciisma spirito en Usono leviĝis. Oni proponis, ke Usono ne nur akiris politikan sendependecon, ĝi devas ankaŭ akiri lingvan sendependecon. Oni eĉ proponis, ke Usono prenis grekan lingvon aŭ hebrean lingvon kiel sia patrino lingvo por signifi sian sendependecon. La propono estis ne akceptita, ĉar ĝi estis

nepraktika. Sed la usonanoj iomete reformis la regulojn de ortografio kaj prononco por signifi la diferencon de Usona dialekto kaj angla dialekto de la angla lingvo. Tial, se ni uzas iun nacian lingvon kiel la internacian komunan lingvon, ni ne nur ne povas unuecigi la lingvon, kontraŭe ni povas damaĝi aliajn naciajn sentimenton. Nun Esperanto ankoraŭ ne gajnas sian meritan lokon en la internacia komunikiĝo, la angla lingvo efektive estas nuna internacia helpa lingvo. Tio kaŭzis ne egalan staton en internacia komunikiĝo. La ŝtatoj kies patrino lingvo estas la angla, estas en supereca pozicio, kaj la aliaj ŝtatoj estas en malfavora situacio. Ili ne povas lerni bone la anglan lingvon kaj uzi ĝin lerte pro la granda diferenco de nacia kutimo. Tial, Unuiĝintaj Nacioj uzas ses laborajn lingvojn por efike fari internacian komunikiĝon. Multaj ŝtatoj deziras igi siajn patrinajn lingvojn enviciĝi en la laboraj lingvoj de Unuiĝintaj Nacioj por levi sian rolon en internacia komunikiĝo. Laŭ statistiko, Unuiĝintaj Nacioj uzas multe da mono ĉiujare por la traduko de ses laboraj lingvoj. Multaj landoj konsumas gradajn homfortojn kaj materialojn por eduki homojn kompreni aliajn fremdajn lingvojn. La lingva obstaklo alportis grandan ĝenon kaj malŝparon al la homaro. Se la neŭtrala lingvo Esperanto estas uzota kiel la homara komuna lingvo, ĉi tiuj problemoj tuj solviĝos, ĉar Esperanto ne ekskludas ĉiujn ajn naciajn lingvojn, ĝi nur estas homara komuna lingvo ekster naciaj lingvoj. Tial ĝi estas egala al kiu ajn nacio en la mondo. Ĝi ne havas rasan kaj lingvan diskriminacion kaj kulturen invadon. Ĝi ne difektas la senton de kiu ajn nacio. Se Esperanto estas uzata kiel homara komuna lingvo, ĉiuj popoloj en la mondo devas lerni nur Esperanton kaj povas interkomunikiĝi en la mondo. Tio ĉi havos gigantan movfunkcion por la progreso de homara civilizacio kaj por la disvolviĝo de scienco kaj tekniko. Tial la lingva neŭtraleco estas unu el la necesaj kondiĉoj de internacia komuna lingvo.

III. La Simpla, Klara kaj Facillerna Trajtoj de la Lingvo

Se ĉiuj popoloj en la mondo povos lerte uzi unu internacian komunan lingvon, tiu ĉi lingvo devas havi simplan klaran kaj facillernan trajtojn. Tiel, ĝi estas utila por ĉiuj popoloj lerni kaj uzi. Ĉiu homo kiu lernis fremdan lingvon havas tian sperton, ke estas tre malfacile lerni bone alian nacian lingvon krom propra patrino

lingvo. Kvankam la angla lingvo estas iom facila inter ĉiuj naciaj lingvoj, tamen ĝi ankaŭ havas multajn mankojn, ĝia fonetiko estas malfacila, gramatiko kaj fraza strukturo estas ŝanĝema, kaj idiomo estas multa. Alie, la angla lingvo havas multajn variojn. Tio ĉi fariĝas obstaklo por interkomunikiĝo per la angla lingvo en la mondo. Oni opiniis, ke se ni elspezas saman energion kaj saman tempon, ni bezonas kvar jarojn por posedi la anglan lingvon, kaj du jarojn por Esperanton. Tial, Esperanto havas senkompareblan superecon ol ĉiuj naciaj lingvoj kaj havas brilan perspektivon.

IV. La Funkcio de la Lingvo en la Interkomuniko de Kulturo, Scienco kaj Sentimento inter Nacioj en la Mondo

Ĉiu lingvo estas por interkomunikiĝo. La nacia lingvo ludas sentan interkomunan rolon de la propra popolo kaj ludas la rolon por akceli kulturan, sciencan disvolviĝon de la propra nacio. Internacia komuna lingvo devas ludi la rolon por interkomuniki la senton de ĉiuj popoloj en la mondo kaj ludi la rolon de la akcelo de scienco, kulturo en la tuta mondo. Certe mi ne neas la grandan rolon de la angla lingvo en la progreso de scienca kaj teknika disvolviĝo en la mondo. La angla lingvo ludas la rolon kiel momenta internacia helpa lingvo, ĉar ĉiuj popoloj en la mondo urĝe bezonas unu komunan lingvon por internacia komunikiĝo, tamen Esperanto ja ne akiris sian meritan internacian lokon. Ĝuste same kiel la diro de iuj homoj, ke la angla lingvo havas tiel grandan influon kaj rolon pro tio, ke la Ŝtatoj kies patrino lingvo estas la angla, havas grandan ekonomian kaj politikan forton. Tamen, Esperanto estas akceptata de ĉiuj popoloj en la mondo nur per ĝia supereco.

Mi opinias, ke estas nelonge se unu lingvo estas devige akceptita de aliaj nacioj per kultura kaj ekonomia penetro kaj ankaŭ per armita forto. En historio, kelkaj ŝtatoj kaj areoj iam faris la movadon por maluzi la anglan lingvon. Kiel supredirite, nun en internacia komunikiĝo troviĝas malegala lingva problemo. Se Esperanto estas uzata kiel homara komuna lingvo, ĉiuj popoloj en la mondo estos sur sama startpunkto. Ĉiu kiu lernis Esperanto havas tian sperton, ke Esperanto estas kiel patrino lingvo, kaj ne havas fremdan senton. Esperanto povas pli vaste

akceli la interŝanĝon de kulturo, scienco kaj sento inter nacioj, kaj Esperanto povas akceli amikecon inter la popoloj. Ĝi estas paca kaj espera lingvo. Dum pli ol cent jaroj, Esperanto estas jam uzata en ĉiuj kampoj de homara vivo. Ĝi jam faris grandan akcelan rolon al homara paco, scienco kaj tekniko.

Resume, la angla lingvo posedas nenian kondiĉon kiel internacian komunan lingvon, kaj Esperanto havas la kvar kondiĉojn, tial ĝi havas la kompetentecon por fariĝi kiel homara komuna lingvo.

Sed, se ni volas, ke Esperanto vere fariĝos kiel homara komuna lingvo, ni ĉiuj esperantistoj en la mondo devas labori senĉese. Ni devas vidi, ke nun la angla lingvo ankoraŭ havas grandan kutiman forton en internacia komunikigo. Ni ankaŭ ne neas la rolon de la angla lingvo. Ŝanĝi tiun ĉi staton, igi Esperanton akiri ĝian meritan lokon estas longa malfacila laboro. Sed kun la historia progreso, finfine Esperanto povos anstataŭi la lokon de la angla lingvo, vere fariĝi kiel homara komuna lingvo kaj ludi grandan rolon en internacia komunikigo.

参考文献:

1. 威尔斯·JC, 世界语学概论 [M], 北京: 商务印书馆, 1992
2. 曹瑞明, 世界语 [M], 北京: 当代中国出版社, 2004

作者简介: 曹瑞明 洛阳理工学院外语系主任、教授, 研究方向: 英语世界语教学、中西文化对比与翻译。

Tra la dentoj videblas la japana socio

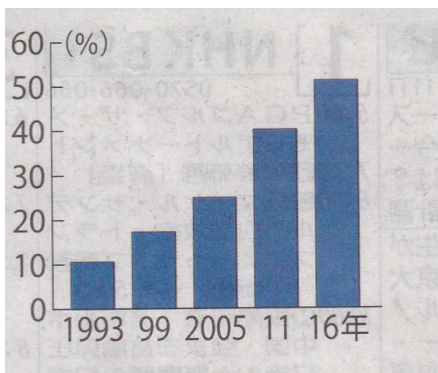
HORI Jasuo [Japanio]

20 dentoj en la aĝo de 80 jaroj

Jam de 15 jaroj mi neniam vizitis kuracistojn, ĉar mi kredas, ke subkorpa baniĝo (matene kaj antaŭ enlitiĝo mi baniĝas entute du horojn por varmigi mian suban korpon) solvas ĉian malsanon, kaj ne multe kredas kuracistojn. Tamen mi vizitas kiel escepto dentiston, ne pro malsanaj dentoj, sed por kontroli la staton de

miaj dentoj, ĉar mi kredas, ke dentoj estas la plej gravaj por mia sano. Ja mi havis kelkajn malsanajn dentojn antaŭ 30 jaroj, sed tiuj jam estis kuracitaj kaj nun mi havas sanajn 32 dentojn. Kiam mi vizitas la kuraciston, mi ĉiam demandas lin, ĉu mi povos havi minimume 20 dentojn, kiam mi estos 80-jara, kaj la respondo estas ĉiam “Certe”. Kial 20 dentojn en la aĝo de 80 jaroj?

La ministerio de bonfarto lanĉis sloganon « 80-jaruloj havu minimume 20

dentojn » en 1989. Se homoj havas 20 dentojn, ili havas neniun problemon maĉi manĝaĵojn, sekve ili povas havi agrablan vivon.

En 2016 la ministerio enketis pri la stato de dentoj inter 3820 homoj ekde 1-jaraj infanoj ĝis maljunuloj. La rezulto montris, ke 80-jaruloj kun minimume 20 dentoj superis 50% la unuan fojon.

75-79-jaruloj : 56,1 % (8,5% pli ol antaŭ 5 jaroj)

80-84-jaruloj : 44,2% (15,3% pli ol antaŭ 5 jaroj)

Laŭ la ministerio la kialoj estas :

1. multiĝo de dentopastoj, kiuj fortigas dentojn.
2. pli da konscio pri la graveco de dentoj.

Fakte pli multaj komoj brosas dentojn pli ol 2 fojojn ĉiun tagon.

1800 gelernantoj havas « detruitan buŝon »

Dum maljunuloj fariĝas pli sanaj rilate al dentoj, 1800 gelernantoj en la gubernio Hjoogo havas « detruitan buŝon ». La asocio de dentistoj en Hjoogo trovis 346 gelernantojn en 97 mez- kaj element-lernejoj, kiuj suferas pro « detruita buŝo », kaj laŭ tiu ĉi cifero la asocio konjektas, ke 1800 gelernantoj suferas pro tio en la gubernio. Tiuj gelernantoj

1. havas pli ol 10 malsanajn dentojn, aŭ
2. perdis plurajn dentojn, aŭ

3. havas malfacilon maĉi.

Kaj iliaj vivkondiĉoj estas

37,1 % de ili vivas nur kun patrino aŭ patro

32,0% de iliaj familioj havas financon malfacilon

33,0% de iliaj gepatroj ne bone zorgas pri ilia sanstato.

La asocio klarigis, ke la tendenco estas sama en ĉiuj gubernioj kaj ke tio estas kaŭzita de malriĉeco.

Malmultiĝas naskiĝoj

En 2016 naskiĝis 976 979 beboj, 28 698 malpli ol en 2015 . Unuan fojon la nombro ne atingis milionon.

Vidu la diagramon. Kiam mi naskiĝis en 1941, naskiĝis 2,5 milionoj da beboj, kaj kiam mia filo naskiĝis en 1966, naskiĝis preskaŭ du milionoj, sed kiam mia nepo naskiĝis en 2010, naskiĝis nur unu miliono. Tre kaj tro da drastaj ŝanĝoj.

Unu el la kaŭzoj de malmultiĝo de naskiĝoj estas malmultiĝo de geedziĝoj. Jen la statistiko :

1970: 1 029 405 geedziĝoj

1980: 774 702

1990: 722 138

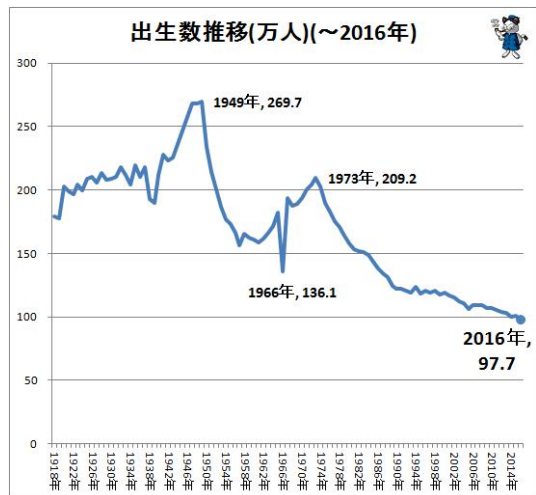
2000: 798 138

2009: 714 000

2016: 620 523

La geedziĝoj en 2016 estas la plej malmultaj post la dua mondmilito. Multaj homoj volas geedziĝi kaj havi infanojn, sed pro financa problemo ili ne povas. Multaj devas labori malstabile kun jarkontakto aŭ partatempe, timante eblan maldungiĝon, do al ili mankas mono, sekve ili ne kuraĝas geedziĝi.

Naskiĝoj pli kaj pli malmultiĝas, male mortoj pli kaj pli multiĝas. Nun mortoj

estas pli multaj ol naskiĝoj. En 2015,

Naskiĝoj 1 005 677

Mortoj 1 290 444

Japanio jam komencis ŝrumpi. Laŭ la prognozo de la registaro la loĝantaro de Japanio jene malmultiĝos:

2016: 126 597 000

2030: 116 618 000

2040: 107 276 000

2050: 97 076 000

2060: 86 737 000

La terglobo havas tro multe da homoj, do ĝi dankas al Japanio. En la jaro 2050 ni ankoraŭ baraktos pri la detruita nuklea centralo de Fukuŝima. Ankaŭ tiun tempon ĉu Japanio havos fortan ekonomion kaj sufiĉan laborforton por solivi la problemon tie? Mi havas grandan timon pri tio. Certe la generacio de mia nepo suferos multe.

Malfacila estas vivo de dentistoj

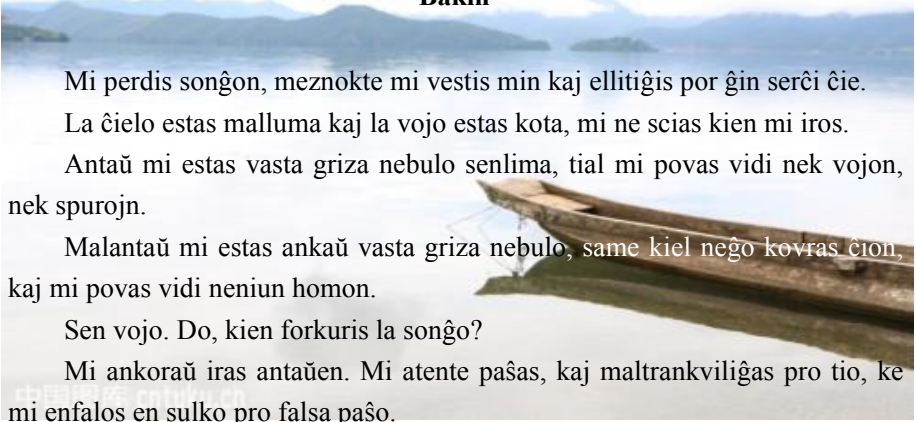
Homoj malmultiĝas, sekve buŝoj malmultiĝas. Sekve ne estas bezonataj multaj dentistoj. En 1990 estis 74 000 dentistoj, sed en 2014, 103 972. Ju malpli iĝas homoj, des pli iĝas dentistoj. Nun la nombro de dentaj klinikoj estas 1,5-oble pli granda ol tiu de oportunaj vendejoj. Subvencio al dentaj kuracadoj restas en la sama nivelo dum la pasintaj 20 jaroj. Oni diras, ke unu el la 5 dentistoj havas malpli ol 3 milionojn da jara enspezo (30000 eŭrojn), dum averaĝa vira enspezo estas 5 milionoj da enoj. Tial okazas bankrotoj inter dentistoj. Oni kutimas pensi, ke dentistoj estas riĉaj, sed nun tio estas mito.

Ĉiun fojon, kiam mi vizitas mian dentiston, mi vidas nur unu aŭ du klientojn. Mi neniam atendas mian vicon. Li dungas du flegistinojn. Ĉu ne estas malfacile por li pagi salajron al ili? Ĉu li povas profiti? Mi volas, ke mia dentisto estu sufiĉe riĉa, sed por helpi lin, mi ne volas havi malsanajn dentojn.

(La aŭtoro estas redaktoro de *Esperanto en Azio*)

Serĉado de Songo

Bakin

Mi perdis songon, meznokte mi vestis min kaj ellitiĝis por ĝin serĉi ĉie.

La ĉielo estas malluma kaj la vojo estas kota, mi ne scias kien mi iros.

Antaŭ mi estas vasta griza nebulo senlima, tial mi povas vidi nek vojon, nek spurojn.

Malantaŭ mi estas ankaŭ vasta griza nebulo, same kiel neĝo kovras ĉion, kaj mi povas vidi neniun homon.

Sen vojo. Do, kien forkuris la songo?

Mi ankoraŭ iras antaŭen. Mi atente paŝas, kaj maltrankviliĝas pro tio, ke mi enfalos en sulko pro falsa paŝo.

Mi aliras antaŭ la pordo de butikoj, sur kies vendotablo estas olea lampo, kaj malantaŭ la tablo sidas blankhara maljunulo. Mi salutas al li kaj demandas ĉu li vidis tion, kion mi perdis.

"Kion vi serĉas, junulo?"

"Songon mi serĉas."

"Songo? Multaj ĉe mi." la maljunulo lip-tiriĝas je rideto; "Ĉe mi estas multaj songoj, kian vi volas?"

"Mi perdis flugeblan songon."

"Mi ne scias ĉu la songoj estas flugeblaj, tamen rigardu, ili estas diverskoloraj kun blindiga brileco. Vi povas elekti iun ajn el ili, kaj pagu por ĝi malpli multe." Li malfermas por mi la montrofenestron.

Sennombrajn songojn tie metas kiel varoj. Ja diversaj specoj: iuj kun serioza mieno, aliaj kun brila koloro; ies rido estas ravita, alies aspekto estas mizera kaj kompatiga. Sed neniu el la songoj estas flugebla.

Mi malespere skuas la kapon, ĉar mi ne povas trovi kion mi perdis.

"Elektu unu laŭplaĉe, ĉu ne estus unu kontenta por vi el ili?" afable demandas la maljunulo.

"Ne troviĝas. Mi nur serĉas la perditan de mi, aliajn mi tute ne volas!"

"Sed al kie vi serĉas la vian sonĝon en la vasta kampo? Junulo, mi devas doni al vi admonon, ke la perdita sonĝo ne retroveblas."

"Mi nepre serĉas ĝin! Mi nepre retrovos tion, kion perdis mi!"

"Kial vi estas tiel obstina, malsaĝulo?" mokas la maljunulo, "Kiom da homoj priserĉis la perditajn sonĝojn, tamen ĉu vi vidas, kiu retrovis sian sonĝon? Obeu min, reiru hejmen por bone dormi."

Sed mi daŭre iras antaŭen.

Nebulo maldensiĝas iom post iom, kaj mi vidas ke rivero baras la vojon antaŭ mi.

Mi ekhezitas, kiel mi atingos la transan bordon sen ŝipo?

Subite albordiĝas ligna boato, kiun antaŭenpuŝas per hokstango unu knabo en la aĝo ĉirkaŭ 17-18 jaroj, kun laŭta krio: "transiru!"

Mi tuj ensaltas en la boaton kaj urĝas lin antaŭenpuŝi kiel plej rapide.

"Maljuna sinjoro, kial vi estas tiel malpacienca? Ĉu estas grava afero por vi en la meznokto?"

"Kial la knabo titolas min 'maljuna sinjoro'? Antaŭ momento mi estis vokita 'junulo', ĉu mia aĝo pliiĝus multe dum tiel mallonga tempo?"

Mi ne havas tempon por disputi kun li, kaj nur demandas:

"He! Ĉu vi vidis mian perditan sonĝon, kiu povas flugi?"

La knabo senzorge respondas: "Mi vidis multe da sonĝoj ĉi tie, tamen kiu estas via? Se temas pri flugebla, ili ĉiuj transflugis sur la rivero, kaj neniu enfalis duonvoje en la rivero."

"Mia sonĝo estas tre brila, brila ol ĉio."

"Krom steloj mi ne vidis pli brilajn objektojn. Evidente via sonĝo ne alflugis al ĉi tie, ĉar la sonĝoj viditaj de mi tute estas ombroj senbrilaj."

"Ĉu vi povus diri al mi, kien ĝi flugis?"

"Mi ne povas, sed mi scias ke ĝi certe ne estas en la transa bordo, mi konsilas ke vi ne iru tien."

"Mi nepre iras al tie. Bovolu tuj sendi min al la transa bordo, mi volonte pagas al vi ĉian koston."

La knabo sendas min al la transa bordo.

Sen nebulo. La ĉielo pluvetas. Mi iras sur la glita kotvojo. Kelkfoje mi falis sur la vojo, tamen mi restaris denove, frotante la vundon mi plu antaŭeniras pli atente.

Staras antaŭ mi alta monto, kiu estas ne rampebla ŝtona monto, sen grundo kaj sen arbo.

"Ĉu mi sinturnas kun malplenaj manoj?" Mi hezitas.

"Ne, vi ne povas!" Mi aŭdis la propran voĉon de mia koro.

"Junulo ne povas preni la vojon de reveno." Tiel diris mia koro.

Mi kuraĝiĝis grimpi al rokoj unu post alia, ĝis miaj manoj sangis, piedoj ŝvelis, kaj kruroj malfortiĝis, dum mi ankoraŭ supren grimpas.

En kelkaj fojoj mi perdis la kuraĝon antaŭ ol trovi ĝin; en pluraj fojoj mi haltis, ĝis mi plu suprengrimis; kaj eĉ momentojn, kiam mi apenaŭ defalis, mi haste ekkaptis la randon de roko. Finfine mi staras sur la la monta pinto kun laca korpo kaj ĉifonaj vestoj. Mi ankoraŭ ne vidas la perditan sonĝon.

Supre estas senlima ĉielo, kaj malsupre estas la maro de nubo kaj nebulo. En tia granda spaco nur unu akcipitro giras sur mia kapo.

Miaj rigardoj turniĝadas sekve de la flugiloj de akcipitro. Mi envias ke ĝi povas tiel libere ŝvebi en senlima ĉielo-maro. Foje ĝi flugas supren kaj fariĝas nigra punkto, aliffoje ĝi flugas malsupren, eĉ la du flugiloj tuŝetis mian kapon. Mi vidas ke ĝia akra beko malfermiĝas kaj longe kriĉas kvazaŭ mokado.

Ĝi certe mokas ke mi povas fari nenion starante sur la monta pinto, probable ĝuste ĝi forkaptis mian sonĝon. Tial kiam ĝi duafoje tuŝ-flugas mian kapon, mi kolere etendas mian manon por kapti ĝiajn ungojn. Mi kaptas la akcipitron, sed unu transkapiĝo faligas min de la monta pinto...

Mi malfermas la okulojn kaj malkovras, ke mi restas en mia propra hejmo. Efektive mi reperdas unu sonĝon.

En novembro 1941, Guilin
(tradukita de **Deodaro**)

100 个必会热词

Cent furoraj vortogrupoj nepre posedataj

熊林平 译

- 001 中国梦 la revo de Ĉinio
- 002 不忘初心 sin teni je la origina intenco (ĵurpromeso) / ne forgesi la komencan deziron
- 003 两个一百年 du centjar-celoj / du celoj destinitaj por atingi ĉiun dum cent jaroj
- 004 新常态 nova normalo / nova normala stato
- 005 中国制造 2025 fabrikita en Ĉinio 2025
- 006 “双一流” duobla unuaklaseco / iniciatemo je duobla unuaklaseco
- 007 工匠精神 la spirito de majstreco / majstrometiista spirito
- 008 中国天眼：500 米口径球面射电望远镜 (FAST) la Ĉiela Okulo de Ĉinio (la Sfera Radioteleskopo kun Kvincent-metra Aperturo)
- 009 歼 20 隐形战机 kaŝema ĉasaviadilo J-20 / detekt-evita ĉasaviadilo J-20
- 010 国产航母 aviadilŝipo konstruita de Ĉinio
- 011 国产客机 pasaĝeraviadilo fabrikita de Ĉinio
- 012 可燃冰试采 provekspluatado de bruligebla glacio
- 013 量子卫星 “墨子号” la kvantuma satelito “Mozi”
- 014 北斗卫星导航系统 la satelita navigosistemo Beidou
- 015 风云四号 A 星卫星 la satelito Fengyun-A4
- 016 重型运载火箭 pez-tipa portoraketo
- 017 沪港通 interligiĝo de akci-borsoj inter Ŝanhajo kaj Honkongo / transakcio-interligiĝo inter Ŝanhaja kaj Honkonga akci-borsoj
- 018 深港通 interligiĝo de akci-borsoj inter Shenzhen kaj Honkongo / transakcio-interligiĝo inter Shenzhen-a kaj Honkonga akci-borsoj
- 019 京津冀一体化 integriĝo de Pekino, Tianjin kaj Hebei / Pekino-Tianjin-Hebei-a integriĝo
- 020 雄安新区 la nova distrikto Xiong'an
- 021 自贸试验区 prova zono de libera komerco
- 022 医疗改革 medicinsistema reformado
- 023 供给侧改革 proviz-flanka reformado

- 024 扫脸支付 pagado per vizaĝ-skano (skano de vizaĝo)
- 025 二维码支付 pagado per dudimensia strikodo (strekokodo, matricokodo)
- 026 人工智能 artefarita intelekto
- 027 虚拟现实 virtuala realo
- 028 5G 时代 5G-epoko (epoko de la kvina generacio)
- 029 分享经济 dividebla (kunĝua) ekonomio
- 030 互联网金融 interreta financo
- 031 亚投行 Azia Infrastruktura Invest-Banko (AIIB)
- 032 低碳城市 malaltkarbona urbo
- 033 一小时通勤圈 cirklo de trafiko en unu horo / cirklo de unuhora trafiko
- 034 蓝色经济 blua ekonomio / ekonomio de oceano (mara sfero)
- 035 纵向横向经济轴带 ekonomiaj zonoj ĉe intersekcoj de nord-sudaj kaj orient-okcidentaj linioj / ekonomiaj zonoj ĉe nord-sudaj kaj orient-okcidentaj intersekcoj
- 036 众创、众包、众扶、众筹 amasa novigado, amasa task-plenumado, amasa subtenado kaj amasa mon-kolektado
- 037 战略性新兴产业 novaj (ekonomiaj) sektoroj de strategia graveco
- 038 香港回归祖国 20 周年 la 20a datreveno de la reveno de Honkongo al Ĉinio
- 039 点赞 doni ŝaton (laŭdon, dikfingron)
- 040 自媒体 memmedio / ni-komunikilo
- 041 实名认证 vernoma aŭtentigo
- 042 精准扶贫 laŭcela redukto de malriĉeco / alcela mizer-redukto
- 043 精准医疗 precizigo de medicino
- 044 利益共同体 komunumo de komunaj (divideblaj) interesoj
- 045 轨道交通 traka trafiko
- 046 动车 motorvagonaro / kugla trajno (vagonaro)
- 047 城际列车 interurba trajno
- 048 “一带一路”倡议 la iniciato pri “Unu Zono kaj Unu Vojo”
- 049 “丝绸之路经济带” la ekonomia zono laŭlonge de la Silka Vojo
- 050 21 世纪海上丝绸之路 la 21a-jarcenta Surmara Silka Vojo
- 051 古丝绸之路 la antikva Silka Vojo
- 052 互联互通 starigi kaj plifortigi la kunlaboron kaj la interrilatojn / interligiĝi kaj interkomunikiĝi
- 053 文化自信 kultura memfido
- 054 新型大国关系 novtipaj rilatoj inter grandaj potencoj
- 055 可替代能源汽车 aŭtomobilo de alternativa energio
- 056 可载人无人机 pasaĝerporta senpilota aviadilo (aerveturilo)

- 057 空中上网服务 enaviadila (enaera) vifi-servo
- 058 海外代购 transmara (translandlima) aĉetado pere de agento
- 059 海淘 translandlima ret-aĉetado (perreta aĉetado)
- 060 多次往返签证 vizo (valida) por pluraj eniroj kaj eliroj
- 061 散客 individua (okaza) vojaĝanto (turisto)
- 062 自由行 libera vojaĝo
- 063 跟团游 karavana (grupa) turismado
- 064 深度游 ĝisfunda (esplorcela) vojaĝo
- 065 自驾游 memstira turismado / vojaĝi mem kondukante sian aŭtomobilon / fari vojaĝon per sia aŭtomobilo
- 066 免税店 butiko doganlibera / impostolibera (senimposta) butikoj
- 067 无现金支付 senmona (senkontantaĵa) pagado
- 068 旺季 ĉefsezono / vigla sezono
- 069 淡季 morta (malvigla) sezono
- 070 反腐剧 kontraŭkorupta televidoserio / televidoserio kun la temo pri la batalo kontraŭ koruptado
- 071 合拍片 kunproduktado (de filmo)
- 072 打车软件 apo por voki taksion / taksi-voka apo (aplika programaro)
- 073 代驾服务业 servo de anstataŭa ŝoforado (servo de kondukado de aŭtomobilo fare de sobra profesia ŝoforo por sekure rehejmigi la drinkinton)
- 074 单双号限行 trafiko limigita laŭ nepara aŭ para numero sur licencplato / trafiko limigita surbaze de la par-aŭ-nepar-numera licencplato
- 075 共享汽车 komunuza aŭto / kunĝua aŭtomobilo
- 076 绿色金融改革创新试验区 prova zono de reformo kaj novigo por verda financo / prova zono por verd-financaj reformado kaj novokreado
- 077 超国民待遇 superŝtatana traktado
- 078 现代医院管理制度 administra sistemo de moderna hospitalo
- 079 机遇之城 urbo de ŝanco / urbo favorata de bona okazo
- 080 直播经济 ekonomio pri la rekta elsendo (en televido aŭ interreto)
- 081 互联网+政务服务 interreto plus registraj servoj
- 082 创新型政府 novokreiva registaro
- 083 无人机紧急救援队 urĝsava (sukura) teamo kun senpilota aviadilo / teamo por sukuri (urĝe savi) per senpilota aerveturilo
- 084 二孩经济 dua-infana ekonomio
- 085 父亲假; 陪产假 forpermeso al patro / patro-forpermeso (forpermeso donita al la patro por prizorgo de la akuŝinta patrino)
- 086 带薪休假 feriado kun salajro / pagata libertempo / pagataj ferioj

- 087 低头族 poŝtelefono-maniulo (kiu ĉiam klinas la kapon super sia poŝtelefono)
088 副中心 subcentro
089 用了洪荒之力 streĉi sian praforton / streĉi ĉiujn siajn fortojn / doni sian plenan energion / elspezi sian inundecan forton
090 营改增 substitui aldonvaloran imposton al la transakcia / anstataŭigo de vendimposto (imposto laŭ la cifero de komerco) per aldonvalora imposto
091 创新型人才 iniciatema (novokrea) talentulo
092 积分落户制度 domicil-sistemo bazita sur poentoj (poent-akumulado)
093 混合所有制改革 reformado de miksitaj posed-sistemoj (proprietoj)
094 税收减免 redukto de kaj liberigo je imposto
095 生态保护红线 la ruĝa (plej malalta) linio por la ekologia protekto (por la naturprotektado)
096 网约车 taksio perrete alvokata / perreta taksi-voko / voki taksion perrete
097 宜居城市 urbo bone loĝebla / loĝ-agrabla urbo
098 移动支付 pagado per movebla aparato (poŝtelefono k.s.)
099 电子竞技 elektronika sporto
100 双创人才 talentulo por novokreo kaj entrepreno-fondo

说明：十九大期间，网上出现了《100个必会热词翻译》（中英文对照）。有朋友建议我把它翻译成世界语，看过之后，我觉得有这个必要，于是有了现在的这个汉语-世界语对照版的《100个必会热词》。

在稿件的修改过程中得到了王崇芳老师和魏以达老师的大力支持和帮助，他们提出了许多中肯的修改意见和建议。在此，向两位老师表示真诚的感谢。

（译者系中国国际广播电台世界语部编辑）

缅怀迟铁男先生

山西 赵云峰

我认识迟铁男也好多年了，因为几乎我每次参加世界语会议，都能见到他的身影，他每次会议总背着一个相机义务给大家照相。在一次饭局的人中他排行老二，因此我也习惯跟着大伙称呼他二哥。他是对世界语事业执着的人，每次全协发通知召开世界语会议时，他总是发邮件问我是否参加。他还经常通过邮箱发世界语资料给我。他生活简朴、性格开朗。他多次会议是住在外面的。有一次开会时我见他还拖着行李箱，我说我一人住着一个房间，你把行李先放在我房间里，安心开会吧。他放包时我看到他包里放着几个干饼子，心里一阵酸楚，为了多参加几次世界语会议，他生活就这么简单。晚上七点他要拿上行李回他住的地方，我说晚上还有活动，参加完再回。他说住的比较远，怕没车了。我给了他一百元打的费，让他安心参加活动，等活动结束后打的回去。这样他参加完活动才拿上行李回住处。去年泉州会议见面时，他给我带了一小包当地磨制的黑豆芝麻粉，我笑着说不要了，让他自己留着喝，他执意要给，我就收下了。这就是他给我最后的礼物。

当得知他今年四月份就已经病故，很是伤感。这么一个朴朴实实、懂得感恩的人，就这样默默地走了，而且年龄也不大。

人是脆弱的。迟二哥的离世，让我想起了杨海春老师在山西世界语公益群教的世界语课中的《在山谷里》《教堂》一文中的场景和内容，该文讲透了人生的真谛。人生不易，我们只有珍惜现在的一切，活在当下，关注健康，好好活着。

迟嫂我也认识，因她也经常参加世界语会议，愿迟嫂坚强些，节哀顺变。

迟铁南同志一路走好！

我们的生活充满阳光

侯志平

我们的生活充满阳光，
从城市到村庄，从内地到边疆，
到处都呈现出繁忙的景象，
人们在用汗水铸就祖国的辉煌。

我们的生活充满阳光，
农业现代化满载着希望，
粮食丰收，百业兴旺，
八亿农民功德无量。

我们的生活充满阳光，
一批批名牌待装出航，
中国制造，享誉四方，
订单如流，齐声赞扬。

我们的生活充满阳光，
公路和铁路连着穷乡僻壤，
自产的汽车、高铁，
奔驰在祖国的大地上。

我们的生活充满阳光，
国内国际航线密如蛛网，
中国制造的大飞机，
在万里晴空中翱翔。

我们的生活充满阳光，
“嫦娥”奔月，“玉兔”返乡，
探测宇宙深空，心驰神往，
正在实现千百年来的梦想。

我们的生活充满阳光，
祖国的远洋巨轮和科考船队，
在全球的海洋上劈波斩浪，
丰硕的科研成果让人荡气回肠。

我们的生活充满阳光，
南海诸岛建设谱写着新的华章，
机场、海港、航标举世瞩目，
祖国的领土怎能让他国哄抢！

我们的生活充满阳光，
城镇化的蓝图已跃然纸上，
农民工的子女就近上学，
同样有机会走进大学的殿堂。

我们的生活充满阳光，
扶贫攻坚战已经打响，
捷报频传，战果辉煌，
将把贫穷彻底地埋葬。

我们的生活充满阳光，
正在进行的医疗改革，
城乡统筹，全民共享，
防病治病更有保障。

我们的生活充满阳光，
棚户区的改造不负众望，
数以百万户的平民百姓，
搬进现代化的舒适楼房。

我们的生活充满阳光，
网购送货的三轮车，
在城乡社区日夜奔忙，
幸福的生活更甜更香。

我们的生活充满阳光，
留学的队伍浩浩荡荡，
学成归来，报效祖国，
爱国情怀，源远流长。

我们的生活充满阳光，
旅游团队遍及四面八方，
观光购物在异国他乡，
自豪自信写在中国人的脸上。

我们的生活充满阳光，
“一带一路”正在起航，
我们要与各国人民真诚合作，
实现共建、共赢、共享。

我们的生活充满阳光，
反腐倡廉风清月朗，
打虎拍蝇布下天罗地网，
让腐败分子无处躲藏。

我们的生活充满阳光，
党带领我们奋发图强，
民族复兴，全民小康，
中华伟业，万古流芳。

(作者系中华世协理事，中国世界语史专家。)

★ 7月9日，郑州市世界语者举行纪念世界语诞生130周年座谈会。郭喜照、马海滨、孔雷、唐洛、王瑞、赵华等出席，会上传阅了《河南世界语运动简史》样书。

★ 7月20日，河南世界语者联盟举行网络会议，研究通过了第2届河南世界语者大会的主题、日程安排等有关事宜。

★ 8月，河南世界语者联盟主办的《Flava Rivero》(黄河)电子版刊物正式网络上线创刊。

★ 9月，经过安阳世界语者的多方努力，终于确定了第2届河南世界语者大会的会场。河南世界语者联盟据此发出了会议通知。

★ 10月，侯志平、李建华主编的《中国世界语人名录》由山东大学出版社出版，河南世界语者提供了有关人物材料。

★ 10月20日—22日，第2届河南世界语者大会在安阳举行，安阳、开封、郑州、洛阳、新乡等地的世界语者参加了会议。

★ 11月3日—5日，第2届五省市世界语论坛在上海举行。河南世界语者刘家 and 孔雷、王宝生、赵华、贾荣霞、赵爱华等参加。

Kio estas Henan-a lingvo?

Wang Tianyi

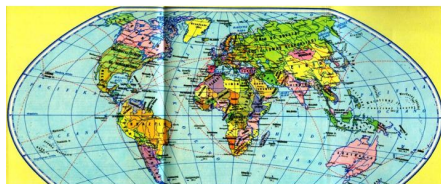
Kio estas Henan-a lingvo?
什么是河南话?

Omaĝe al Dua Henan-a Esperantista
Kongreso en la urbo Anyang

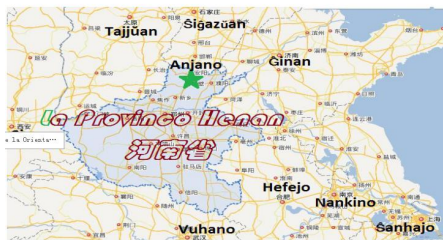

Kie situas Henan en la mondo?
河南在哪里?

Henan situas inter la norda latitudo 31°23' -36°22' kaj la orienta longitudo 110°21' -116°39' en la mezo de la Azia oriento. Ĝi apartnas al la mezvarma terzono influita de Pacifiko.
河南省界于北纬31° 23'-36° 22',东经110° 21'-116° 39'之间的东亚中部。它属于受太平洋气流影响的暖温带地理。

Henan situas meze de la Orienta Azio
河南地处东亚的中部

Kia lingvo devas esti en Henan?
河南应该说什么样的语言?

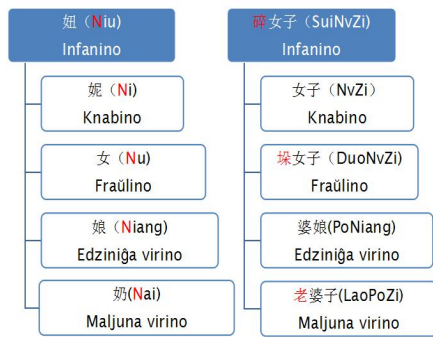
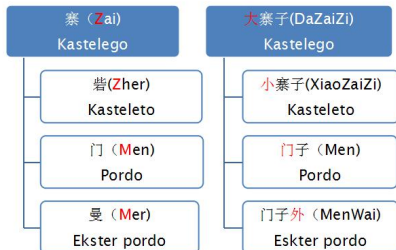
La monda lingvaro konsistas el tri specaj lingvoj kongruaj kun propraj geografiaj sen konsidero de diversaj migrintoj, kiuj korektis la lingvan mapon:

- Varmeca** kiel la ĉina mandareno kun tonoj
- Mezvarmeca** kiel la hind-eŭropa je fleksivo
- Malvarmeca** kiel la altaĵa je aglutineco

世界语言如果不考虑各种移民对语言地图的修改，它组成于不同地理因素对应的三种类型：

- 像中国普通话那样带声调的**热带语言**
  - 像印欧语言那样内部曲折的**温带语言**
  - 像阿尔泰语那样外部黏着的**寒带语言**
- Henan situas en la mezvarma terzono. Ĝia lingvo apartenas al la **fleksiva**.
河南地处温暖地理带。它的语言属于**屈折语**。

Kompare kun Ŝensi-a lingvo
河南话与陕西话比较

<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p style="text-align: center; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 2px;">大爷 (Daj) Plej aĝa onklo</p> <ul style="list-style-type: none"> <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">大爷 (Da) Sekva onklo <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">爹 (Dje) Patro <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">老大 (Da) Plej juna onklo <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">单尔(Dar) Edzino de pli aĝa onklo </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p style="text-align: center; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 2px;">大爸 (DaBa) Plej aĝa onklo</p> <ul style="list-style-type: none"> <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">二爸 (ErBa) Dua onklo <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">我爸 (Úoba) Patro <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">五爸(PoNjang) Kvina onklo <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">大妈(DaMa) Plej aĝa onkline </div> </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p style="text-align: center; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 2px;">我吃饭 Mi manĝas manĝon</p> <ul style="list-style-type: none"> <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">你吃饭否? Ĉu vi manĝis aŭ ne? <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">我有吃饭 Mi ne manĝas. <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">冇吃 (chì), chāo, chāo! Ne manĝis, manĝu, manĝu! <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">这饭真好吃 Ĉi tiu manĝo vere estas bongusta </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p style="text-align: center; background-color: #4a7ebb; color: white; padding: 2px;">我把饭吃一下 Mi manĝon manĝas</p> <ul style="list-style-type: none"> <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">你把饭吃咧没有? Ĉu vi manĝon manĝis ne? <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">我把饭还没有吃哩 Mi manĝon ankoraŭ ne manĝis. <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">莫吃哩, 请把饭吃些子 Ne manĝis, bonvolu manĝon manĝi! <li style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 5px; text-align: center;">这饭好地太太 Ĉi tiu manĝo estas bongusta plej plej. </div> </div> <p style="margin-top: 10px;">Klare la parola arango de Shaanxi estas mongoleska kompare kun la parola de Henan. 陕西话的句式与河南话比较明显是蒙古语 (主宾谓) 格式的 (副词后置) 句子。</p>
<p style="text-align: center;">Kial ambaŭ ne estas samaj lingvoj? 为什么两者不是同样的语言</p> <p>Fakte Ŝensi situas ankaŭ en la mezvarma terzono, sed ĝi apartenas al la aglutina lingvo. Tio montras, ke ili estas migrintoj el la norda regiono malvarma kiel mongoloj, kunportinte sian lingvon aglutina, manĝ-ajon supŝafaĵo kaj kulturon stepeska. Praloĝintaro kiel Henan-anoj jam malaperis aŭ fuĝis.</p> <p>实际上陕西也处于温暖地理带, 但它的语言属于黏着语。这表明它来自像蒙古那样的北部寒冷地区, 携带着自己的黏着语言、羊肉泡馍食品和草原文化。而远古时期的河南原住民覆灭或逃跑了。</p>	<p style="text-align: center;">Kion signifas la tradicia frazo en Henan? 这句河南老话是什么意思?</p> <p>Prenu kokegon kaj manĝu kokon. (ne kokidon). 捉个鸡 (Jju), 吃鸡 (Ji) 肉。(不是鸡仔Ji肉)。</p> <p>La vortomo estas fleksiva inter la kokecoj majjuna(granda), juna kaj ida. La frazo esprimas ke gastiganto deziras preni grandan kokon, kaj timas ke gasto imagas ke la koko estas majjuna, ĉar Jju ankaŭ kokumas majjunan krom la granda. Per tia frazo la gastiganto volas esprimi, ke kvankam prenu tian Jju (鸡), sed ĝia viando estas juna kiel Ji (鸡) .</p> <p>该词屈折变化为老(大)、成熟和小的鸡之间的不同词性。表明主人有意捉个大的鸡, 又担心客人以为该鸡老肉柴, 因为鸡 (Jju) 除过大还有老的意思。用那样的句子主人主要说明</p> <p>虽然捉的鸡大,但不是老鸡 (Jju),它是肉嫩的成熟鸡 (Ji) 。</p>
<p style="text-align: center;">Fleksivaj vortoj estas baze de la ĉina lingvo 中国语言的基础的屈折词汇</p> <p>Henan estas originala loko de Ĉinio, sed ĝia lingvaĵo fleksiva ne gvidas la ĉinan lingvon. Hodiaŭ la ĉina lingvo toneca apartenas al la lingvo suda kaj varmea. Tamen el bazaj vortoj ni scias ke la fleksiva lingvo de Henan iam profunde influis la ĉinan lingvon, ekzemple: He(rivero), Hu(lago), Hai(maro), Hun(malklaro), Hong(torento); Shan(monto), Shen(superulo), Sheng(sankta); Ge(frato), Gu(pli aĝa frato?);</p> <p>河南是中国的发祥地, 但它的屈折语现在没有主导现代汉语。今天带声调的中国话属于南方热带地区语言。但是从一些汉语基础词中我们可以看出河南屈折语的影响, 例如: He(河), Hu(湖), Hai(海), Hun(混), Hong(洪); Shan(山), Shen(神), Sheng(圣); Ge(哥哥), Gu(姑姑?姐姐?);</p>	<p style="text-align: center;">Resumo 总结</p> <p>Fakte hodiaŭa ĉinlingvo estas profunde miksita de diversaj lingvoj eĉ ankaŭ okcidenta lingvo. Tamen la ĉina skriblingvo estas klare naskiĝinta en fina-meza regiono de la Flava Rivero. Ĝia aspekto estas ideo-grafiaj 图, kio originas en la centra parto Henan, kaj interna konsistaĵo venas de priskri-baj strekaĵoj en la meza parto Ŝensi kalkulaĵoj en la fina parto Ŝandon. La ĉina civilizacio havas akcepteman karakterizon ankaŭ je la lingvo. Ĉu ne?</p> <p>实际上, 今天的中国话是各种语言甚至包括西方混合而成。然而中国的文字明显诞生在黄河的中下游地区。它的象形外观起源于黄河中心河南“国”, 而内部组成含有黄河中西部陕西的刻划字符, ㄣ × + 1 十 7 : 和黄河下游山东的算筹</p> <p style="text-align: center;">- = 三 三 三 上 上 上 上</p> <p>Fine, mi dankas vian aŭskultadon, kaj deziras plenan sukceson al La 2-a Henan-a Esperantista Kongreso!</p>

第3期
2018-06

黄河 Flava Rivero

Duonjara Revuo
DNUJARA REVUO

第3届河南世界语者大会在郑州举行

20世纪八十年代的洛阳市世界语运动

河南世界语者联盟
Henan-a Esperantista Grupo

Enhavo 目录

3	第3届河南世界语者大会在郑州举行	张磊 孔雷
5	中原世界语论坛花絮	康乐
9	20世纪八十年代的洛阳市世界语运动	吉峰
11	洛阳高校的世界语运动	曹瑞明
12	20世纪八九十年代的安阳世界语绿萌社	刘志权
14	著名世界语者王天义的河南情怀	孔雷
16	我的世界语记忆	贾荣霞
20	长沙之旅 不虚此行	莫养圣
22	第一次参加世界语活动	刘志
23	世界语如何巧用动词	李威伦
25	Por 和 pro 词义辨析	王崇芳
26	Ĉu tio ĉi sufiĉas por vi?	Jado 孔雷 译
28	Feliĉo	Gajo
29	Rozario	trad. Ji Yinggen
30	Disputo por loko	trad. Deodaro
30	Memfido	Yi Ershan
31	世运短波	
封面	第3届河南世界语者大会暨中原世界语论坛合影	
封底	世界语工作室网站主页	

黄河 (Flava Rivero) 2018年6月 第1期 总第3期

主办: 河南世界语者联盟
编辑: 《黄河》编辑部
出版: 世界语工作室
主编: 孔雷 张雪松
信箱: redakcio@126.com
网址: <http://www.flavarivero.top>

第3届河南世界语者大会在郑州举行

张磊 孔雷

2018年4月30日上午9点,第3届河南世界语者大会在庄重的《希望》歌声中在郑州大学拉开帷幕。国际世界语经贸联盟主席、西安世界语协会会长王天义,国际世界语经贸联盟副主席、沈阳世界语协会会长赵承华,北京语言大学李威伦教授,北京世界语者尹路,南京世界语者刘志,西安世界语协会万树彬、车向东,河北邯郸世界语者布占保,山东临沂世界语协会张兆庚,以及来自郑州、安阳、新乡、洛阳、开封、南阳等地近40名世界语爱好者起立唱响了《希望》。世界语者们澎湃的激情,内心的喜悦和对未来的向往洋溢在充满希望的歌声里。

春天意味着希望。当4月29日各地的世界语者们从四面八方汇聚郑州大学时,人们就感受到了这一点。世界语者们聚会,就象是老乡面对面,自然格外高兴;当日吃过晚饭,大家就迫不急待地在大学自选餐厅里围桌而坐,开始了自我介绍,按照世界语者会议的惯例举行了“相识晚会”,兴

致勃勃地聊了起来。尤其是南京世界语者刘志开口就说起了世界语，南阳高中生范骄阳一口流利的世界语也表露出河南的“骄傲”，于是你一言我一语畅谈不断，仿佛进入了世界语家乡，世界语的气氛顿时浓厚起来。河南世界语者联盟名誉总干事郭喜照，81岁了，出院没多久，也热情赶来迎接外地来宾，讲着世界语——我们亲爱的语言。北京李威伦教授都82岁了，世界语讲得那真是呱呱哒，为传播世界语誓言“永不退休”。最后Ĉielismo Wang的话匣子一打开，更是滔滔不绝，不时有这个或那个插话，现场气氛十分热烈。

为纪念河南世界语者“五一座谈”35周年，河南世界语者联盟总干事马海滨、副总干事孔雷、吉峰、王宝生、朱命合，秘书长赵华、副秘书长贾荣霞、张磊、王瑞以及《河南世界语运动简史》编委刘志权、郑州世界语者联盟秘书长唐洛、洛阳世界语者联盟秘书长赵红霞、安阳世界语者联盟副秘书长任冰蕊和新乡市世界语协会会长刘家合、副秘书长赵爱华等都光临了开幕式。特别令人欣喜的是，第一次有南阳世界语者而且是青年世界语者参加会议，还有洛阳青年世界语者吉逸翔和五六岁的小世界语者张书垚、刘梓涵。这让我们看到河南的希望所在。这次会议由河南世界语者联盟副总干事孔雷主持，收到了瑞士伯尔尼世界语俱乐部、湖南郴州世界语协会、江苏南京汪琳、信阳张雪松、安阳蒋国栋等世界语组织和个人发来的贺信。

本次大会主题：文化与贸易 (Kulturo kaj Komerco)。开幕式结束后，中原世界语论坛 (Zhongyuan-a Esperanto-Forumo) 正式开讲。国际世界语经贸联盟主席王天义讲《Ĉina Deveno》(中国人的起源)，北京语言大学教授李威伦讲《世界语如何巧用动词》，开封世界语商人张磊讲《世界语国际贸易应用》，谈了自己在国际贸易上使用世界语的奇特经历。接着进行河南世界语运动发展研讨会，会上向与会者每人赠送了一本河南世界语者联盟新编印的《河南世界语运动简史》，向与会者展现了百年来河南世界语运动的发展历程。如何进一步推进网络时期河南世界语运动健康发展，与会世界语专家学者纷纷支招献策。他们建议，不仅要吸引国家战略部署的中原经济区内的山东、河北、山西、安徽等省份的世界语者参加，甚至可以更广泛的打破地域界限，将《中原世界语论坛》逐步做成世界语者学习交

流的平台；同时，要努力学习传播世界语，特别是要注重向青少年教授世界语，以保障世界语事业后继有人，增强未来发展活力。

4月30日下午，世界语朗读活动结束后，中原世界语论坛演讲继续进行。李威伦教授讲《Mia Reta Esperanto-Kurso》（世界语网络教学）并现场演示外语教学法，如何在游戏中与学生互动，培养学生兴趣。中国武术六段、太极传人孔雷讲《传统文化与太极精典》，什么是太极？太极就是“圆”；一动一阴阳，一圈一太极。沈阳世界语协会会长赵承华讲《Direkta analizo de Esperanta evoluo》（世界语发展方向的分析）。接下来，大家围绕“文化与贸易”的主题，就如何弘扬中国传统文化仁爱、柴门霍夫人类友爱思想

和当今“人类命运共同体”的精神，促进世界和谐发展，畅所欲言。与会者认为，“和”不仅是中国传统文化精髓，也是世界文化的传承，与全球“人类命运共同体”的理念高度契合。在改革开放40周年的春天，我们应当不忘初心，象35年前

河南世界语者“五一座谈”那样，重振旗鼓，再次出发，不断进取，用世界语走向世界，为“一带一路”建设发展服务。座谈交流后转入下个程序，国际世界语经贸联盟主席王天义主持世界语藏品拍卖会，新乡赵爱华还即兴演唱了精彩豫剧选段。会上洋溢着世界语者的友情与欢乐，使人们在愉悦的气氛中开开心心地度过了有意义的一天。

第3届河南世界语者大会徐徐降下帷幕，会议决定今后正式启用“中原世界语论坛”平台。首届中原世界语论坛授予李威伦教授“柴门霍夫奖”，授予施林鹃等同志优秀世界语者称号。最后，洛阳世界语者从郑州世界语者手中接过中原世界语论坛旗帜，赵红霞荣任河南世界语者联盟第四任秘书长。洛阳世界语者联盟总干事吉峰当即宣布：欢迎大家明年到洛阳参加第2届中原世界语论坛。

中原世界语论坛花絮

康乐

“中原世界语论坛”的由来

【背景资料】中原经济区是以郑汴洛都市区为核心，中原城市群为支撑、涵盖河南及周边的经济区域。2012年11月国务院正式批复《中原经济区规划》，提升为国家战略。中原经济区范围包括河南18个地级市，10个省直管县市及山东、河北、安徽、山西12个地级市，经济总量列全国第四位。

我们考虑，启用“中原世界语论坛”，有利于吸引河北、山东、山西、安徽等省市世界语者参加，也有利于更好地将我们世界语工作同“一带一路”、中原经济区等国家战略发展相结合，促进相关省市世界语者联合起来为“人类命运共同体”贡献力量。实际上，2016年9月开始策划召开“河南世界语者大会”，当时组织者都十分清楚河南世界语者人数有限，而且能联系上的地方主要集中在新乡、洛阳、郑州，搞“大会”的确有点牵强附会，所以起初也并没有想这样长期搞下去；当时的主要目的：一、推动河南世界语者联合起来，以新的姿态走上“沪浙苏豫陕世界语论坛”，迎接网络时代新的曙光；二、聚聚河南世界语者的“人气”，好为2018年“河南世界语者五一座谈35周年”纪念活动奠定基础，因为河南世界语运动即使上世纪很红火的八十年代，也没有用过“河南世界语者大会”的名称；三、承前启后，担起河南世界语运动历史的重任。两届“大会”，起到了联系凝聚河南世界语者力量的作用，而且从起初的郑州、新乡、洛阳扩展到信阳、开封、安阳、南阳，大家也更加迫切地认识到“学习”对河南世界语者的重要性，于是2017年底联合起来的河南世界语者就开始探讨由“大会”转向“论坛”。终于到第3届河南世界语者大会时，开启了“中原世界语论坛”，实现了新的突破，下届论坛将由洛阳接办。

“六加一”历史性的会议

中原世界语论坛成功举行了。据统计，共有来自陕西省、辽宁省、江苏省、河南省、河北省、山东省、北京市等“六省一市”的世界语者参加了中原世界语论坛，特别有意思的是，与会代表就下榻在郑州“六加一快

捷酒店”；从统计数字上看，这是多么的吻合。冥冥之中，或许这就是历史的安排。是的，中原世界语论坛首次在河南省省会郑州举行，又恰逢河南世界语者“五一座谈”35周年和《河南世界语运动简史》首发，“六加一”会议无疑是历史性的。

郑州论坛世界语绿星徽章的来历

会议期间，与会者胸前佩戴的绿星徽章特别醒目。但绝大多数人并不了解这枚绿星徽章的来历。人们可能不曾想到，这枚绿星徽章是有历史的，从最初设计、修改设计到完成制作跨越了30年。1988年，正当河南青年世界语协会成立之际，郑州张宝林为河南青年世界语者设计了一枚绿星徽章，基本图案包含和平鸽、橄榄枝、E几个要素；2018年，为纪念河南世界语者“五一座谈”聚会35周年，同时纪念已经逝世的青年设计师，就在原设计图的基础上进行修改，图案外加一圈绿色圆边，写上“MI ESTAS ESPERANTISTO”或“MI PAROLAS ESPERANTON”，内圆图案中央上方为“绿星+E”。现在呈现在人们面前的徽章寓意：绿色世界，万国一语，友谊和平，前途红火。世界语是语言中的太阳；在世界语的领域内，太阳是永不会落下了。

“小老头子”焕发青春

4月29日相识晚会上，人们看到一个留着胡须的世界语者，他就是这次中原世界语论坛的组织者之一孔雷同志。尽管他因操劳筹备会议一身疲惫，然而他的面容里依然露着微笑和自信。晚会结束后，孔雷回家又继续

坐在电脑前忙碌起来。已经是 30 日的零点了……洛阳吉峰看到 Henan-a Esperantista Grupo 微信群里发的相识晚会的照片，调侃道：几天没见，真变成小老头子了？进而关切地说：早点休息吧！此时，他们都还没有睡意。孔雷也戏言说：Viro sen lipharoj ofte kun misfaroj. 次日，中原世界语论坛开幕了。令人眼前一亮的是，“小老头子”嘴上的胡须不见了，人也显得年轻精神了。这真是人逢喜事精神爽啊，看着真像是“焕发青春”了。胸怀绿心的世界语者们永远都年轻。

Ĉielismo Wang 荣归“故里”

中原世界语论坛上会议结束后，人们开始合影留念。不管是全体大合影还是个别小合影，Ĉielismo Wang 手里始终捧着《河南世界语运动简史》，爱不释手。这就是Ĉielismo 的河南情怀。从上世纪 90 年代至今，Ĉielismo 几乎次次都参加河南省郑州、新乡、洛阳、开封、安阳等市举办的世界语活动，可见他对河南一往情深。他祖籍河南荥阳
阳县广武乡白砦村，从某种角度讲，以其籍贯说他是郑州人（荥阳现为郑州市管辖）也是说得通的。尽管他一直坚持认为他是西安人，但我们还是乐于称他是“荣归故里”，呵呵……

誓言永不退休的世界语教授

这次中原世界语论坛上，来了一位 82 岁的老教授。他就是著名的世界语教育家、北京语言大学李威伦教授。就在郑州会议前，李教授在接受中国国际广播电台记者采访时再次表示：为传播世界语永不退休。他是这么说的，也是这么做的。在中原世界语论坛上他侃侃而谈，从世界语如何巧用动词，讲到世界语网络教学，并现场示范讲课，用游戏激发学生世界语学习兴趣，寓教于乐，启迪听众，特别引人注目。会议期间，不少与会者拿着李教授编写的《现代少儿世界语》请他签名。李教授“永不退休”的精神激励与会世界语者不忘初心，继续奋进。

20世纪八十年代的洛阳市世界语运动

吉 峰

据史料记载，洛阳也是河南世界语运动兴起较早的城市之一。20世纪三十年代初洛阳第四师范就成立了世界语学会，兴起了世界语运动。到了五十年代，河南老世界语者卢成之还曾在洛阳工作和从事世界语学习活动。但是，洛阳世界语运动真正发展起来还是从20世纪八十年代开始的。

吉峰与女儿在世界语者大会上

改革开放后，世界语开始广泛传播；洛阳不少同志参加了贵阳新华世界语函授学校、黄石世界语函授学校、淮南世界语函授学校、昆明社会大学世界语函授的学习，为洛阳世界语运动的发展积蓄了力量。1984年5月1日，我参与主持了洛阳世界语小组在王城公园举行的第一次集会，开展了世界语的学习、宣传、推广、应用等方面的活动，加快了世界语运动在洛阳的发展；同年5月12日，我又在自己工作的洛阳轴承厂第二中学举办了首次学习辅导活动，并散发了油印世界语小刊物《希望》。与此同时，我市的一些老世界语者也展开了活动，受昆明社会大学委托，在洛阳市设立了世界语专修班辅导站。市政协副主席、民盟主委董孝享同志被聘为辅导站站长。市十一中外语教师王德仁、刘如英，建材学校外语教师李青被聘为教师。洛阳大学的部分教师都参加了世界语学习。1984年6月15日开始，举办为期两个月的首期世界语学习班，达200人。通过办班扩大了世界语的影响，为许多世界语初学者通过语音关、基础知识关和日后的自学打下了基础。1984年7月9日，经洛阳市委宣传部批准，在市社联的直接领导下，在市民盟董孝享主委的亲切关怀帮助下，成立了以民盟盟员、老世界语者刘如英、董承志、李青、刘汉章，青年世界语者李永浩、汪洋、

张建民、吉峰、代祥生等同志参加的“洛阳市世界语协会筹备组”。为进一步促进协会组织建立，洛阳世协筹备组于9月17日又举办了为期3个月的世界语学习班。经过洛阳世界语者的不懈努力，洛阳市世界语协会1984年10月28日正式成立。它是河南省20世纪八十年代成立的第一个世界语协会，既起到了促进全省世界语运动发展的积极作用，也进一步带动洛阳自身世界语运动的发展。洛阳师专、洛阳建专、洛阳工学院先后建立了大学生世界语组织，洛宁还成立了县级世界语协会。洛阳世界语组织建立起来后，积极开展了一系列学习辅导和有关世界语活动，并加强了同外地世界语组织的友好联系与交往。1988年4月洛阳市牡丹花会开展，洛阳世协就接待了西安市世协组织的一行50余人来洛旅游团，吉峰、刘朝阳负责接待陪同参观游览了洛阳市古墓博物馆、白马寺、少林寺、中岳庙、龙门和王城公园，两市的世界语者4月17日晚还在洛阳东风轴承厂招待所举行了座谈联欢会；此后，吉峰同志受洛阳世协委托，组织60余人到西安进行了回访。

到了1989年4月，洛阳市青年世界语协会也成立起来，王洋任会长，吉峰、党胜云、曹瑞明等任副会长，正副秘书长由郁爱琴、曹亮担任，组成了以赵红霞、侯小强、马贵民等组成的理事会，进一步增强了洛阳世界语运动的青春活力。

1989年5月7日，洛阳市副市长马延军专门听取了洛阳世协工作汇报，了解了洛阳世界语运动情况，对洛阳世界语工作很满意，并欣然接受担任洛阳世协的名誉理事长。经过洛阳世界语者的积极努力，洛阳世协于当年7月29日至8月1日在洛阳东风轴承厂成功承办了河南省世界语协会二届一次会议，全省12个地市50余名代表参加，进一步增强了洛阳世界语者的工作热情和信心。

可以说，经过洛阳世协五年的组织发展，洛阳世界语运动到20世纪八十年代末很有起色。最有说服力的证明就是：为庆祝建国40周年，洛阳世协组织组织制作的世界语展版在洛阳市社会科学成果展上，受到洛阳市有关领导和社科联领导的高度评价。回顾20世纪八十年代的世界语经历，感慨万千。值此改革开放40周年之际，我想，在改革开放时代兴盛发展起来的世界语运动，一定会在中国特色社会主义的新时代继续健康向前发展。

洛阳高校的世界语运动

曹瑞明

1985年3月的一天，我在报纸上看到了一则中国世界语刊授学校招生的消息，那时的我刚从河南师范大学英语语言文学专业毕业三年，在洛阳农业高等专科学校任英语教师，被这则招生信息所吸引，毫不犹豫地报名参加了学习。在一年半的时间里，我努力地钻研学习世界语，对世界语有了基本的了解，也被这象征着和平、友谊、希望的绿星所感动。1986年11月我以优异的成绩收到了中国世界语刊授学校颁发的结业证书。

20世纪八十年代，全国上下世界语运动如火如荼。1987年5月我找到了洛阳的世界语组织——洛阳市世界语协会，见到了理事长李青副教授、秘书长王洋以及吉峰等世界语者。从那时起，我也积极地投身于洛阳世界语运动之中。1988年我在洛阳农业高等专科学校87级学生中挑选了8位学生，向他们传授世界语，这是我第一次把学到的世界语知识在青年学生中推广。1988年5月，前苏联世界语协会秘书长瓦列金娜女士在洛阳世界语协会理事长李青副教授的陪同下参观了洛阳农业高等专科学校，与部分英语教师和学习世界语的学生进行了交流，这一活动在洛阳农业高等专科学校教师和学生中产生了极大的影响。为了进一步扩大世界语的宣传与推广，1988年9月我和8位学生在洛阳农业高专成立了“洛阳农专世界语绿园”，近200名学生报名参加世界语学习，我给学生上课，把学生分为4组由8位学过世界语的学生作为课后辅导，这一活动奠定了世界语教学在洛阳农业高专的地位。1989年9月，洛阳农业高专正式把世界语作为学生的选修课程，这一消息在中华全国世界语协会出版的刊物上进行了报导，在1989至1999年的十年时间里，洛阳农业高专共招收世界语选修学生2000余人。

1999年9月由于工作调动，我来到了洛阳大学（2007更名为洛阳理工学院）工作。多年来，洛阳世界语协会一直着力在洛阳的高等学校中推广世界语。经过一番努力，2005年新年钟声敲响之际，洛阳世界语协会组织的“中国世界语论坛”在洛阳大学举行了，来自全国各地的50多位代表参加了会议。就是在这一年，洛阳大学把世界语作为外语学院的选修课程

以及全校的公选课程，2005至2009年共招收选修学生1000余人。

洛阳高校的世界语运动在中国的世运史上是微不足道的，但她在青年学生中产生的积极影响是深远的。

洛阳理工学院外语系2007级学生何霞：

作为日语专业学生的我，在曹瑞明老师的启蒙教育下开始学习世界语。记得当时从一首世界语字母歌学起，惊奇的是，歌唱会之后，世界语的28个字母也都学会了，我一下子觉得她比英语、日语等民族语言好学多了。在以后的学习中，我也渐渐地发现世界语的确易学易懂，不仅文法简易富于表现，而且音律优美，音调和谐有致。我不得不佩服柴门霍夫的伟大，也渐渐迷上了世界语。

洛阳理工学院外语系2008级学生张娜：

在为期十周40个学时的学习中，我学习了世界语的基本语法，常用单词，常用口语和课文，使我对世界语有了更为全面的了解。世界语属于全世界爱好和平的人们。我相信世界语总会有一天将成为世界通用语言。

在洛阳农业高专和洛阳大学开设世界语选修课期间，洛阳世协出版的《希望之星》油印刊物报道了洛阳高校的世界语活动。据不完全统计，从1987年以来，洛阳农业高等专科学校、洛阳大学、洛阳理工学院先后开设世界语选修课，参加学习世界语的学生人数达3000余人。

20世纪八九十年代的安阳世界语绿萌社

刘志权

安阳世界语绿萌社（Anyang-a Espranta Societo VERDA ĜERMO）是由安阳世界语爱好者自发组织的一个群众性的世界语学习社团。它成立于1986年3月16日，绿萌社章程要求每个成员在任何时候都要首先做一个守

法的公民，以国家民族利益为重，在世界语的学习、宣传、推广活动中，要团结互助，积极参与，更好地增进与各地世界语组织和个人的友好往来，为维护世界和平与人类文明进步贡献自己的力量。为进一步提高世界语水平，绿萌社全体成员于1986年11月5日集体报名参加了“中国世界语刊授学校进修班”，并制定了明确的学习计划，集体学习时，针对疑难问题和学习重点进行相互辅导和探讨。通过一年的进修学习，绿萌社成员的世界语水平都有不同程度地提高，为以后开展世界语工作奠定了良好基础。

为发展世界语运动，绿萌社全体成员一方面不断加强自身学习，另一方面积极参与安阳和各地组织的世界语活动。1986年6月15日，孔晓薇、卫敬轲去北京参加了李威伦为第71届国际世界语大会准备的为期一个月的口语培训班，并参加第71届国际世界语大会服务工作。1986年10月19日，周为民参加了在郑州召开的第一届河南省世界语协会年会，并向大会汇报了绿萌社的情况。1986年11月20日，周为民担任中国世界语刊授学校河南分校安阳辅导站通讯员，王敏担任辅导老师。1986年12月14日，绿萌社成员参加了安阳世界语协会（筹）在市科技大楼举办的纪念柴门霍夫诞辰127周年活动，合唱了世界语《希望》之歌，欢庆柴门霍夫节；卫敬轲世界语朗诵获一等奖，孔晓薇和周为民的合唱《Jen Ni a Mondo》获三等奖。1987年5月20日，郭伟拜访了我国著名世界语者、国际世界语学院院士李士俊先生，李院士听了绿萌社的情况后十分高兴，并鼓励绿萌社成员要学好世界语，为发展世界语多做努力。1987年7月19日，绿萌社在“殷墟博物苑”进行了世界语宣传活动。1987年3月至1997年3月，绿萌社共举行了十次年会，开展了世界语交流活动。

世界语是语言中的太阳，在这个绿色的世界语国度充满了阳光和希望。当年，绿萌社播下的绿色种子，如今已经成长起来，平等、互助、友爱、进步的“绿萌精神”仍在激励安阳世界语者们不忘初心，努力向前。

著名世界语者王天义的河南情怀

孔 雷

2017年7月，西安世界语协会会长王天义在韩国举行的第102届国际世界语大会期间当选为国际世界语经贸联盟（Internacia Komercia kaj Ekonomia Federacio）主席，再次令世界语界瞩目。不管谁了解王天义的世界语经历，那么谁都会认为他当之无愧。因为从他加入国际世界语经贸组织起，到现在他已经有25年专门用世界语进行国际贸易活动的经历了。王天义出生于陕西西安，中学毕业后就在西安工作，历任西安市世界语协会理事、秘书长、副会长、会长，1991年加入国际世界语协会，1993年加入国际世界语经贸组织，并开始专职从事世界语经贸活动，逐步成长为一个职业世界语商人。那么，这样一个传奇的知名世界语商人跟河南有什么联系呢？这还得从改革开放后我国世界语运动的发展说起。

我是1980年开始接触学习世界语的，王天义先生比我早一年，但基本上也可以说是20世纪八十年代成长起来的世界语者；八十年代中后期，河南郑州等地世界语组织纷纷成立，这个时期我们之间就有了信函联系，河南和陕西西安的世界语活动也有了往来。1989年12月河南洛阳世界语协会秘书长王力等同志就赴西安参加了第一届全国世界语旅游研讨会。进入九十年代后，随着市场经济的发展，由于工作方面的原因，我不得不努力为生活四处奔波，但是，我依然没有放弃世界语，1993年受到亚洲世界语者的资助于1994年加入了国际世界语协会，经常能够阅读到《Esperanto en Azio》（世界语在亚洲）和国际世界语协会机关刊；而王天义在这个时期具体地说是1993年就从工厂辞职，并加入了国际世界语经贸组织，专职摸索

着干起了世界语贸易。从这个时期起，尽管各忙各的，但由于我也是河南世界语运动的组织者之一，所以我们彼此之间还保持着较为密切的信函联系。当时，王天义由于专职从事世界语贸易活动，亲自编辑出版了油印刊物《BULTENO DE ESPERANTA KOMERCO》（世界语商业公报），经常刊发世界语经贸信息，并一直坚持免费邮寄给我，给了那个世界语低谷时期的我一种积极向上的力量。1994年我们河南青年世界语者策划组织在郑州举行第2届中国青年世界语运动研讨会，得到了中国青年世界语协会的大力支持，当然会议筹备期间也得到了王天义同志的鼎力相助。他作为全世界无民族协会中国代理积极对外宣传，不仅在国外刊物上主动发布了郑州会议消息，而且还成功邀请了全世界无民族协会日本代理、日本大坂外国语大学古博之等与会。这是王天义同志跟我们河南世界语者的第一次合作。经过多年在世界语经贸方面的“摸爬滚打”，2000年4月，王天义在西安率先组织召开了一届世界语经贸研讨会；时隔两年后的2002年6月，亚欧世界语经贸研讨会在河南新乡举行。可以说，他不仅是国际世界语经贸的引领者，而且也是发展世界语运动的积极推动者。从编印《BULTENO DE ESPERANTA KOMERCO》到编印《ESPERANTO AKTIVAS》（世界语行动），王天义没有忘记他宣传推广世界语的使命，仍然坚持邮寄给各地（包括给我）。在关注河南世界语运动发展方面，特别值得一提的是2004年《ESPERANTO AKTIVAS》第35期上刊登了我执笔编写的《河南世界语运动年表》；这是为配合即将在河南洛阳举行的世界语研讨活动，王天义特意编排在《ESPERANTO AKTIVAS》刊物上的。2005年1月，“中国世界语发展论坛”在河南洛阳举行，王天义和来自内蒙古等9省区的世界语者亲莅会议给予支持。当河南世界语运动跌入低谷、人们期待“河南世界语运动何时再铸辉煌”之时，王天义先生依旧不忘如何推动河南世界语运动崛起，积极倡议发起于2007年5月在河南开封举行了“2007世界语旅游活动”。王天义就是这么个人，时刻铭记世界语者的初心，一方面专注世界语经贸事业，另一方面着力促进世界语运动发展；经过20年的经贸活动和口语实践，到2013年第10届全国世界语大会经贸研讨座谈会上，王天义同志已经能够全程用世界语轻松主持经贸讨论了。

当世界语运动进入网络时期，王天义同志又结合这个时期的新特点，

通过 QQ、微信不断同河南世界语者交流探讨世界语工作，并助力河南走上了沪浙苏豫陕世界语论坛。2016 年 12 月，在网络时期联合起来的河南世界语者，从线上走向线下聚会新乡举行了第 1 届河南世界语者大会，王天义同志闻之十分高兴，衷心祝贺大会圆满成功，同时表示国际世界语经贸组织愿同河南世界语者合作。2017 年 10 月，当第 2 届河南世界语者大会在古都安阳举行的时候，王天义同志不仅仅是祝贺，而且亲临安阳参加会议并作主题演讲。会议期间，他坦然告诉大家他的祖籍是河南荥阳的，进一步拉近了与河南世界语者之间的距离。此外，为成功召开 2018 年第 3 届河南世界语者大会，王天义同志积极出思路、提建议、谋策划；当获知我们河南将编印《河南世界语运动简史》的信息后，王天义同志又积极提供有关河南世界语运动史料，并表示希望载入河南世界语人名录。

这就是著名世界语者王天义的河南情怀。

我的世界语记忆

贾荣霞

谈起学习世界语的经历，细细算来大概有三十多年了。回顾往事，我至今记忆犹新，那是一生都难以忘怀的。从结识世界语起，我就逐渐深深爱上了这门国际语言，并投身于世界语运动之中。

从结识到深爱

1984 年冬，偶然听说市科协有个世界语学习班，我出于好奇也报名参加了学习。当时，那个世界语学习班由新乡市世界语协会副理事长韩道翥任教，教材是李威伦老师编著的《现代世界语》。我白天工作，晚上听课，渐渐对世界语产生了浓厚的兴

趣。1985年，我被推荐到北京参加中华全国世协在文化管理干部学院开办的世界语学习班。在北京进修学习的一年里，我每天骑十多公里的自行车到学校学习，有幸聆听了李士俊、邹国相、戴颂恩、侯志平、张俊清、刘俊芳等世界语老前辈的课，受益匪浅，对我的世界语学习帮助非常大。学习期间，我还结识了来自全国各地的世界语同学，也有不少外国世界语者，同他们一起练习口语会话，并到郊外活动。丰富的学习生活，使世界语绿色的种子在我心里扎根生长。

20世纪八十年代中后期正是学习世界语高潮时期。新乡世协在134厂俱乐部开办了两个班，新乡世协很重视我们从北京进修学习回来的同志，派我担任第二个班的老师；尽管当时我怀有身孕，但我依然站在讲台上，并为不同学校开办的学习班讲授多期世界语课程，全身心致力于新乡市世界语运动的发展。做为一名母亲，照顾好孩子是我应尽的义务，可是世界语讲课等活动大都是晚上，我只好把女儿锁在家里，有几次我回家的时候，女儿已躺在沙发上睡着了……此外，在我学习世界语的过程中，周围人也并不是很理解，但这都没有影响我从事世界语活动的决心与毅力。

记得2008年3月6日新乡学院第一期世界语选修课开课了，60人的教室座无虚席，当时协会副理事长、新乡学院王晓驹教授给我提供了与大学生面对面的学习世界语的平台。在这期间，韩道翥老师亲自听我的课，并给予指导，他对世界语兢兢业业的精神永远值得我学习。连续几年开选修课，我都努力坚持前行。尤其是

2010年8月19日这一天更是令我终生难忘，我的丈夫突发心脏病去世了，我悲痛不已，但一想到丈夫生前对我学习世界语的支持，想到9月份学生们就要开学了，还要听世界语选修课，便化悲痛为力量，又拿起世界语教材开始备课，并在高琦、石艳芳

等世界语者的陪同下，鼓足勇气走上了世界语讲台。可以说，世界语已经成为了我的精神支柱，无论遇上什么天气，我都风雨无阻；为了世界语，我

再苦再累也心甘，我不仅要把世界语选修课讲好，还要更好地为世界语运动贡献力量。

从新乡走向世界

世界语是国际辅助语，世界语工作必须在中外交流中才能发挥应有的作用。经过十几年的发展，新乡世界语外事工作逐步增强，尤其是新乡 2002 年 6 月承办的“亚欧世界语经贸研讨会”，进一步拓展了新乡世界语运动发展的新途径。这次会议，新乡世协特邀了国际世界语学院院士李士俊、中华全国世界语协会的邹国相、刘俊芳老师和天津世协会长韩祖武老师。来自中国及澳大利亚、韩国、蒙古和俄罗斯的近百名世界语者参加了会议。在这期间我的女儿要参加中考，外婆又重病住院，我克服困难，积极参与这次筹备大会，并荣幸为市科协领导的发言作翻译。两年后，第 89 届国际世界语大会在北京召开，在李士俊老师的指导下，新乡世协把《跨入新世纪的新乡》中文版翻译成世界语，由我在新乡电视台配音，并制作成光盘，后来刘家理事长带着 200 张录制的世界语光盘到北京参会交流，为宣传新乡尽了一份力。

通过这么多年的学习和从事世界语工作，我越来越认识到世界语在中外交流方面的价值，也得到了女儿的大力支持。2011 年 6 月 13 日，我去日本东京看望在那里读书的女儿，并通过湖北省世界语协会理事长彭争鸣老师联系上了日本教师协会会长石川智慧子老师，在我女儿的陪同下，我们在东京见面了。Saluton!世界语者们见面的这句问候多么亲切呀！我与石川老师就这样用世界语打开话匣了，开始了愉快的交谈；交谈中得知智慧子老师曾经到过太原柏杨树小学讲世界语，我也诚恳邀请她有机会到我们河南新乡做客，分别时我们还互赠照片，留作纪念。2014 年 8 月，我再次到日本东京，并与智慧子老师取得联系，得知她正在札幌筹备召开日本第 101 届世界语大会，于是就在我女儿同学的陪同下按照地址寻访到了日本世界语学会(Japana Esperanto-Instituto)，见面那一刻，我们都很兴奋。这就是世界语的魅力，虽身处异国他乡，但作为世界语者并不孤独。

从理想走向实践

世界语不仅简单易学，而且它的美好理想就是实现人类语言平等，和谐大同。这一崇高理想鼓舞一代又一代世界语者为之而奋斗。

2013年7月，新乡世界语协会完成了换届工作，11月我作为世协秘书长到枣庄参加了第10届全国世界语大会，并参观了枣庄世界语博物馆，李士俊、侯志平等老前辈的事迹令人感动，作为一个世界语者我感到骄傲！我愿把世界语崇高的理想转化为现实工作的动力，把更多的精力投入到新乡乃至全省世界语运动中去。2015年6月13日，新乡市世界语协会成立30周年庆祝大会在新乡学院举行，市人大、市科协、新乡学院等领导嘉宾及120多位世界语爱好者参加了庆祝活动，观看了新乡市世界语协会艺术团表演的精彩节目。作为民间文艺社团，不管组织活动有多大困难，我们都始终坚持前进，积极宣传世界语。几年来，每当新乡市世界语协会艺术团打着绿星旗、拉着横幅、穿着瑜伽服、舞蹈服到处表演的时候，很多人都对世界语投来了好奇的目光。我们不仅利用世界语艺术表演机会向广大劳动者致敬，在当地宣传世界语，而且还利用世界语艺术表演形式开展了交流活动。2016年9月新乡世界语艺术团到杭州在沪浙苏豫陕世界语论坛会场参加了表演，2017年6月浙江省世界语艺术团一行4人来新乡学习交流，同年10月新乡世界语者一行四人又到安阳参加了第2届河南世界语者大会并演唱，11月在上海崇明岛再次唱响五省市世界语论坛，为新乡为河南争了光添了彩。

回顾新乡世界语运动的发展过程和个人成长经历，可以说，我是随着协会的发展而成长起来的。新乡世界语协会1985年6月成立以来，先后与俄罗斯、波兰、日本、法国、德国、美国、刚果等100多个国家和地区的世界语组织或个人取得了联系并进行了友好交往，而我也在参与当地世界语工作中也得到了锻炼和提高，赢得了省市协会多项荣誉，1989年在河南省协会举办的学术交流会上荣获世界语口语竞赛一等奖。如今，习近平新时代中国特色社会主义思想引领中国，世界语者们正沿着“一带一路”踏上新的征程。我决心继续奋进，为更好地传播世界语文化贡献自己的力量。

长沙之旅 不虚此行

福建 莫养圣

2018, 新年伊始, 在第一场大雪袭来之前, 我接到中华全国世界语协会参会通知, 1月21日将在湖南长沙召开第十二届全国世界语大会。会期逼近, 我来不及犹豫, 当即决定前往我仰慕已久的长沙市参加这次具有深远意义的大会。由于我地处闽西边远上杭山区, 乘坐了长达十几个小时的列车, 终于赶在了开幕式之前到达。一下火车, 我直奔开会的地点, 在大会报到处匆匆办理签到手续后, 立即走向大会会场等待会议的开始。

大会会场呈现出和谐温馨, 汇集着来自全国各省市的一百四十多名代表。大会的主席台上, 坐在前排中间的是我们协会的会长, 开国元帅陈毅之子陈昊苏先生。坐在前排的还有大会邀请嘉宾湖南的省、市领导和冰岛驻华公使拉格纳尔先生以及中华全国世界语协会主要领导。由于大会开幕式有官方领导出席, 会议采用双语进行(世界语、汉语)。

会议在轻松和谐的气氛中按有关议程进行。召开这次大会, 受到了中国外文局领导高度重视, 并对这次会议作出了专题指示。会长陈昊苏先生在报告中传达了党的十九大会议精神, 总结了近几年来协会的工作情况。他说, 我们要在党的十九大精神的指引下, 牢牢把握正确的政治方向, 充分利用世界语的独特优势, 开展对外传播和形式多样的国际交流活动, 传播中国发展现状, 将世界语人类和平大同的理念融入到习近平主席建设人类命运共同体的伟大思想之中, 利用世界语将“一带一路”建设结合到国际交流中实践和应用, 充分发挥它在对外宣传报道中起到的积极作用。在陈昊苏先生的报告中, 还寄希望我们全体会员在新时代中国特色社会主义思想统领下, 用世界语服务国家外交、外宣发展大计, 要求全国世协下辖多个专业学会围绕大会主题, 交流体会, 以世界语为平台, 传播世界语文化, 传递世界语信息, 在对外宣传中取得更大的成就。

在开幕式上, 受邀请的冰岛驻华公使拉格纳尔先生用流利的世界语进

行了轻松娱乐的演讲。他是一位著名的世界语活动家，在他的演讲中，特别提到一点，就是在一百年前，中国有位伟人毛泽东来到此地长沙，把中国革命引向了胜利。一百年后的今天，中国的世界语大会又在这块热土上召开。“我相信，在这个人杰地灵的长沙，将酝酿我们的语言一定会有更大的发展，对今后的世界语运动也将是一个伟大的转折点。”当他讲到此处时，全场响起了雷鸣般的掌声，久久地回荡在整个会议大厅，久久地在会议代表们心中不能平息。

在会期中，我除了分别参加了几个专业学术会议以外，还游览了当地旅游景点。长沙，是一个钟灵毓秀的历史名城，又是一个有着深厚文化底蕴和红色传统文化的名城。这里走出了毛泽东、刘少奇、胡耀邦等党和国家领导人。这里是楚汉文明的渊藪，湖湘文化的源头。为了观赏这里的人文景观，我和湖北省世界语学会会长彭争鸣等人前往橘子洲拜谒。登上橘子洲，顿觉这里一江湘水穿城而过，这块神奇的土壤静卧于湘江水的江心，一派风光。橘子洲沿江大道平直而宽阔，景点分布有序，地面上铺设的草坪犹如空旷的大草原，洲上有几个湖面，草木葱茏。绕着沿江大道走一圈，需要两三个小时。由于时间关系，我们选择了几个主要景点，游览了红梅和腊梅园，瞻仰了毛泽东青年时期半身巨幅雕像；观赏了毛泽东亲笔书写的《沁园春·长沙》千年不朽的诗词；浏览了这里“山、水、洲、城”所构成的美丽的画卷。时间催赶着我们离开，但长沙的美好时光，让我们只留连。

无悔于此，这次长沙之旅，除了融入到世界语这个温馨和谐的大家庭之外，还吸纳了“敢为人先，心忧天下”的长沙精神，熏陶了“经世致用，兼收并蓄”的湖湘文化。所以，我想说，此次长沙之旅，不虚此行！

怎样打印《黄河》杂志？

《黄河》采用 A5 开本设计，A4 纸单面可打印 2 页，双面可打印 4 页。每期 32 页，需用 8 张 A4 纸。以福昕阅读器为例，打开杂志，点打印，在打印处理中选小册子，小册子子集选双面，最下方选自动居中，点确定即开始打印。第一面打印完后按打印提示将纸翻转放入打印第二面。全部打印完后对折，从中间装订，这样，一本精美的杂志就在你手中诞生了！

第一次参加世界语活动

江苏 刘志

4月29日上午9点，中原世界语论坛在《La Espero》歌声中开幕，来自河南、陕西、山东、江苏、河北、辽宁、北京等六省一市的世界语者出席了论坛。当大家共唱《La Espero》时，我仿佛进入了亲切的 Esperantujo。

这是我第一次参加这样的世界语论坛活动，心里很激动。当我佩戴上大会赠发的绿星徽章的那一刻，我便完全融入到了世界语者队伍当中。

会上，王天义老师全程用世界语讲述了《中国人的起源》，以前我从未关注过这个历史话题，但通过王天义老师的讲解，我终于清晰地明白了。李威伦教授带来的课题是《世界语如何巧用动词》，通过生动的例子向我们描述了活用动词的六个作用。我自学世界语的时候都是学习系统的语法，过于理论化，使用时多少有一点点僵化，通过李教授的讲解，我明白了语言必须要活用。张磊老师的讲解则更着重于世界语在商业贸易上的应用，他用一些与客户的（世界语、英语）双语聊天截屏以及一些其它文件给大家展示了他在世界语商贸上的应用；更有趣的是，张磊老师还利用空余时间教他女儿学习世界语。我相信，张老师的女儿将来也会成为优秀的世界语者。孔雷老师则深情地将柴门霍夫人类友爱思想与人类命运共同体以及儒家“仁爱”思想结合起来，从哲学角度来论述世界语的重要性。此外，孔雷老师还突出强调了世界语者要有爱国情怀，即首先要热爱祖国，才能投身“人类命运共同体”事业。

下午开始世界语朗读时，河北布占保老师第一个上台朗读，这是我第一次近距离聆听到其他 samideanoj 的朗读。我以前从未在公共场合朗读过世界语，一听到他朗读结束时喊“Kiu estas la dua?”便大着胆子上去朗读了柴门霍夫博士的那首 Mia Penso。后来许多人都积极地上去朗读，有人读柴门霍夫的诗《Ho, Mia Kor'》，也有人读自己的文章，现场的气氛十分活跃。

特别是李威伦老师的世界语课，再一次激活了我的思维；通过一系列小游戏，李老师充分调动起了世界语课堂的兴趣。只有让课堂变得活泼新颖，才能收到更好的教学效果。这也让我看到了自己许多的不足之处。尽

管我曾经用一个月时间突破了世界语 B1 等级考试，但是由于很少用世界语同其他人对话，所以我的口语不太好。我想，今后要多读读中国报道的文章，多学一些常用交际用语，经常同其他人练习听说世界语。

通过参加这次世界语论坛活动，我明白：努力前行，必须要树立坚定的理想信念。只要脚踏实地去做，总会取得一定成果。希望下次的洛阳大会，我能完全用世界语跟大家交流。

世界语如何巧用动词

北京 李威伦

在各种语言里，动词是最重要的词类之一，而世界语的动词用得更多，用得更巧。大量使用动词有如下六点好处：

一、避免语言重复

如：Mi estas Ĉino. Mia nomo estas Li Nan. Mia aĝo estas sepdek jaroj. Mi estas instruisto de universitato. La universitato estas en antaŭurbo. Mia laboro estas interesa. Miaj lernantoj estas diligentaj. Mi estas maljuna, sed feliĉa. (一共重复了八次 estas)

这段话可改为：Mi estas Ĉino. Mi nomiĝas Li Nan. Mi aĝas sepdek jarojn. Mi instruas (或 instruistas) en universitato. Ĝi troviĝas en antaŭurbo. Mi laboras kun intereso. Miaj lernantoj diligentas. Mi maljunas, sed feliĉas.

二、使语言更简练

如：Mi estas laca, malsata kaj soifa. 不如说：Mi lacas, malsatas kaj soifas.

又如：Mi estas malsana. 可以说：Mi malsanas.

又如：Hodiaŭ la vetero estas varma. 可以说：Hodiaŭ varmas.

fari sporton 可以说 sporti

rigardi televidon 可以说 televidi

ludi tenison 可以说 tenisi

三、使语言更生动

试比较:

La suno estas ruĝa. (太阳是红的。)

La suno ruĝas. (太阳红彤彤。)

La arboj estas verdaj. (树木是绿色的。)

La arboj verdas. (树木绿油油。)

La nuboj estas blankaj. (云彩是白色的。)

La nuboj blankas. (云彩一片白。)

四、使语言更丰富

如表达“咱们步行吧”，除了说

Ni iru per piedo.

Ni iru piede.

Ni piediru.

之外，还可以把 *piedo* 变成动词: *Ni piedu.*

还可以把 *paŝo* (步子) 变成动词: *Ni paŝu.*

还可以把 *vojo* (道路) 变成动词: *Ni voju.*

有一个谚语: *Hundo bojas. Homo vojnas.* (任凭狗狂叫，我走我的道。)

五、一种巧妙的用法

如: *suno* (太阳) *Sunas.* (出太阳, 有太阳)

nubo (云) *Nubas.* (有云, 多云)

jes (是的) *Jesas.* (说是, 表示肯定)

ne (不) *Neas.* (说不, 表示否定)

ĉu (吗) *Ĉuas.* (问)

这种用法在其他语言里是不可想象的。

六、表达特殊的含义

在不同国家的世界语者当中，如果有人讲本国语言，就会被看作像鳄鱼一样令人讨厌，于是有了 *krokodili* 这个动词。提醒别人不要讲本国语时就说 *Ne krokodilu!*

波兰世界语者 *Kabe* 后来脱离了世界语运动，于是人们把“脱离世界语运动”叫做“*kabei*”。

Por 和 pro 词义辨析

江苏 王崇芳

介词 **por** 主要用来表示目的。例如：

Li aĉetis multe da objektoj por Kristnasko. 他买了很多东西过圣诞节。

Por kio vi venis al mi? 你为什么到我这儿来？

Ni lernas Esperanton por la amikeco inter la popoloj. 为了各国人民之间的友谊我们在学世界语。

Ŝi prenis krajonon por skribi. 她拿笔写字。

介词 **pro** 主要用来表示原因或动机。例如：

Pro Kristnasko la bankoj estas fermitaj. 银行因圣诞节而停止营业。

Pro multo da arboj li arbaron ne vidas. (谚语) 树多不见林。

Li mortis pro manko de aero. 他窒息而死。

Liaj okuloj ĉesis funkcii pro maljuneco. 他因年迈双眼失去视力。

Ŝi amas la junulon pro la nobleco de lia konduto. 她爱那个小伙子，因为他行为高尚。

Li venis pro iu grava afero. 他为一件重要的事而来。

Mi ridas pro lia naiveco. 我笑他天真。

Ni trinku pro lia sano! 让我们为他的健康干杯！

在一般情况下，目的和原因（或动机）是有明显区别的。例如，我们可以说“**fali pro nesingardo**”（因不小心而遗跌倒），而不能说“**fali por nesingardo**”。但在某些场合下目的和原因（或动机）有时是很难区分的。例如在“他们为水挖井”这句话中，我们既可以把“水”看成是挖井的目的（**ili fosas puton por akvo**），也可以把“水”看成是挖井的动机（**ili fosas puton pro akvo**）。再如，“为祖国而死”，既可以译成“**morti por la patrujo**”，也可以译成“**morti pro la patrujo**”。这两种译法之间只有这样一点细微差别：前者强调为祖国而牺牲的热忱，后者强调为祖国而甘愿抛弃个人一切的精神。

Ĉu tio ĉi sufiĉas por vi?

Verkis Jado Ĉinigis Konlo

Ĉu tio ĉi sufiĉas por vi?

Mi deziras havi la korpon de Bajrao*,
kaj mi deziras kun vi
senbride ĝui l'amoron de tiu ĉi mondo;

这，对你够了吗？
要有金刚身躯，
愿意同你一起
尽情享受这世界的情爱；

Mi deziras havi l'elegantecon de Panan**,
por ke mi rekompencu vian belon denaskan;

要有潘安之俊雅，
回报你的天生丽质；

Mi deziras havi l'altan rangon kaj grandan riĉaĵon,
por ke vi vivu en glora kaj senzorga vivo;

要有高官厚禄，
让你享受富贵荣华；

Mi deziras havi eksterordinaran kleron
nur por koni vian profundan animon.

要有超凡的学识，
只为洞察你内心深处的灵魂。

Ho, mia kara!

Nur se mi havus la supre deziratajn,
tiam mi estos kuraĝa antaŭ vi,
kaj rajtus el mia koro regali vian bonon.

啊，亲爱的！
假使真如上面所愿，
我会勇敢地站在你面前，
发自内心地向你示好。

Via bono belas
kiel vintra neĝo,
pura kaj helbrila,
kaj faras min kvieta kaj diserva;

你的娇美容颜，
象冬天里的白雪，
纯洁闪亮，
令人心旷神怡。

Viaj agoj belas
kiel someraj floroj,

你的优雅举止，
象夏天盛开的花朵，

brilaj, belkoloraj, 鲜艳夺目,
kaj faras min ebria kaj fantazia. 令人陶醉畅想。
Tamen ĉion ĉi mi ne havas, 然而这一切尽是空谈,
mi havas nur al vi 我只有着对你的
l' amon, 爱,
l' amon prudentan, 理智的爱,
l' amon respektan, 敬重的爱,
l' amon neniam forgesblan, 难忘的爱,
l' amon ĵure ne-ĉesigeblan. 永世的爱。

Tamen mi havas ordinaran korpon, 有着平凡的身躯,
kiu tamen povas ŝirmi vin de l' pluvo kaj vento; 可以为你遮风挡尘;

Mi havas en mi klaran spegulon, 有着钟情的双眼,
kiu respegulas vian feinan belon; 看出你天仙的红颜;

Mi havas en mi diligenton, 有着浑身勤劳劲,
per kio mi povos vivteni niajn ordinarajn 借此能够挑担养家,
sed ĉielarkajn tagojn; 架起我们彩虹的天空;

Mi havas en mi mallertan cerbon, 有着执著的追求,
en kio, se, tamen, l' amo ekradikĝis kaj jam tenos 爱, 如果已开始生根,
sin eterne kreskiĝi. 将会永恒地生长。

Ho, mia karulino, 啊, 亲爱的!
ĉu tio ĉi sufiĉas por vi? 这, 对你够了吗?

* **Bajrao**: senmorta kaj fortega giganto.

** **Panan**: Panan estas unu el la kvar tre famaj beluloj de la antikva Ĉinio. Li en sia junaĝo foje estis vojaĝanta en la antaŭurbo, kiam junaj knabinoj ekvidinte lin,

ili ĉiuj lin sekvis por spekti lian belon. Pro tio la vojo estis ŝtopita de tro da spektantinoj, kaj tial, depost tio, lia patro ne permesis lin iri eksteren.

Feliĉo

---laŭ ĉinesko Sopir-al-sudo

Gajo

Feliĉo

estas en tio,
ke vi kaj la karuloj
vivas en bon-medio,
kun melodio!

Feliĉo

kuŝas en tio,
ke l' infanoj senzorge
ludas en harmonio
kaj kun ĝojkrio!

Feliĉo

venas el tio,
ke l' edzino jam olda
murmuras je ĉio,
tamen sen krio.

Feliĉo

kreskas el tio,
ke legas Esperante
fablojn vi en hobio
kaj kun kor-pio!

Feliĉo

estas jen tio,
ke vi kaj kunulino
kuniras por nenio,
ja sen ansio,

Feliĉo

fontas el tio,
ke vi ĉiam kontentas,
kaj plendas pri nenio,
ridas al ĉio!

Rozario

trad. Ji Yingeng

Templo estas fama pro rozario portita de budhista patriarko. La ejon de la konservo de rozario nur sciis maljuna abato kaj sep disĉiploj. La sep disĉiploj ĉiuj estas komprenpovaj. La maljuna abato pensas ke ĉiu, al kiu

li transdonos la kasajon kaj almozbovlon povos daŭrigi kaj disvastigi la darmon de budho. Neatendite, la rozario abrupte malaperis.

La maljuna abato demandis al la sep disĉiploj: “Kiu el vi prenis la rozarion, metu ĝin en la antaŭa lokon, mi ne kulpigos lin kaj la budhista patriarko ankaŭ ne pekigos lin. La disĉiploj ĉiuj skuis la kapon.

Sep tagoj pasis kaj oni ankoraŭ ne scias kie estas la rozario. La maljuna abato diris: “Kiu eldiros, al tiu apartenu la rozario.” Sed repasis sep tagoj, ankoraŭ neniu konfesis pri tio. La maljuna abato tre malesperis kaj diris: “Morgaŭ vi ĉiuj malsupreniru de la monto. Tiu, kiu prenis la rozarion, povas resti en la monaĥejo, se li volus.” Sekvan tagon ses disĉiploj pretigis siajn aĵojn, reakiris longan spiron kaj malsupreniris de la monto kun puraj manoj. Nur unu disĉiplo restis en la templo.

La maljuna abato demandis al la restinta disĉiplo: “Kie estas la rozario?” La disĉiplo respondis: “Mi ne prenis ĝin.” “Kial vi volonte portas la ŝtelan renomon por tio?” La disĉiplo diris: “En lastaj tagoj ni ĉiuj suspektas unu la alian. Nur iu elirus el la vico, la aliaj povos sin liberigi el la suspektado. Cetere, kvankam la rozario malaperis, tamen la budho ankoraŭ estas.”

La maljuna abato ekridis kaj elprenis la rozarion el sia brusto kaj ĝin portis sur la mano de la disĉiplo.

Disputo por loko

Brovoj, okuloj, buŝo kaj nazo ĉiuj havas spiriton.

lutage la buŝo postulis de nazo klarigon: "Kian kapablon vi havas por loki super mi?" La nazo respondis: "Mi povas flari odoron agrablan aŭ malagrablan. Vi povas manĝi nur tion, kion mi flaris, ĉu ĝi estas bonodora por manĝo, tial mi lokas super vi!"

Reĵetinte la demandon de la buŝo la nazo tuj sin turnis al la okuloj: "Pro kio vi loĝas super mi?" La okuloj tre memfide respondis: "Ni povas vidi objektojn, kaj distingi belon kaj malbelon, tial ni meritas la lokon en via supro!"

Ne konvinkiĝis la nazo: "Tiel dire do, per kia kapablo la brovoj ankaŭ lokas en mia supro?" Aŭdinte tion la brovoj tuj respondis: ""Ni ne volas disputi kun vi por la loko, sed pensu kia estas la aspekto, se ni lokus sub la nazo kaj okuloj, kaj kien oni metu la vizaĝon?"

—laŭ antikva fablo reverkis **Deodaro**

Memfido

Yi Ershan

lun tagon ŝi rankontis al li historiojn:

lu navigis per ŝipo, bedaŭrinde la ŝipo rifon trafis kaj subakviĝis, li estis ĵetita en la maron. Li pensis ke, hm, la pacifikon mi ankaŭ povas transnaĝi, ĉu mi ne povas transnaĝi tiun ĉi internan maron? Li do naĝis kaj naĝis kun plena memfido, kaj fine li persistis ĝis kiam alvenis la savŝipo.

Kaj aliulo, kiu faletis en flakon ĉe vojbrando. Li tre timiĝis: Ao,

dio mia! Mi ne saviĝeblas, kaj mortos sendube! Post iom baraktado li senmoviĝis. Kaj poste oni malkovris ke la akvo subakviĝis nur ĝis lia lumbo, se li starus.

Finite la rankonton ŝi faris nenian komenton.

Aŭdinte la rankonton li diris nenion post longa silento.

Poste, li kuraĝe petis de ŝi manon kaj fariĝis ŝia edzo. Li kuraĝe verkis poemojn kaj fariĝis pli konata poeto. (trad. **Deodaro**)

★ 2月12日 郑州马海滨、孔雷、赵华、唐洛等同志到郑州市第四人民医院看望了河南世界语元老郭喜照同志。

世运短波

★ 春节期间，洛阳吉峰、吉逸翔一起走访了天津市世协，参观了世界语收藏小屋。访问期间，洛阳世界语者受到天津世界语者韩祖武、曹葆柱、韩大强等同志的热情接待，双方围绕世界语的学习运用进行了交流。

★ 3月3日 郑州孔雷在洛阳拜访了原洛阳世界语协会理事长李青、秘书长王洋，并同洛阳世界语者联盟吉峰、刘朝阳、赵红霞、王晓琴、张春芳等同志亲切会晤，就编好《河南世界语运动简史》、开好郑州世界语会议进行了交流磋商。

★ 4月3日 国际在线世界语版《文学园地》公布第一季度作品阅读排行榜获奖者名单，信阳世界语者张雪松以其翻译的郭沫若散文诗《山茶花》和《水墨画》入选。

★ 4月下旬 《河南世界语运动简史》由河南世界语联盟编印出版，全书共分“简史、记忆、史料、人物、纪事”五部分，约20万字。

★ 4月30日 中原世界语论坛（第3届河南世界语者大会）在郑州大学举行，来自北京、河北、河南、山东、陕西、辽宁、江苏等六省一市的近40名世界语者参加了会议。会议期间，举行了纪念河南世界语者“五一座谈”35周年活动和《河南世界语运动简史》赠发仪式。

★ 5月19日 据有关报道，河南世界语者参加了第六届全国中小学世界语教学研讨会。

★ 5月29日 新乡市文联召开新乡世界语协会工作座谈会。

★ 6月6日 河南“Retlernado de Esperanto”微信群继续开始集体学习《现代世界语》。

★ 6月16日 新乡世协贾荣霞在山东枣庄参加了KER考试。

推荐 Rekomenditaĵ

-[汉语] 女人 Vinno	09-29
-100个必会热词	01-02
-Patro	09-29
-[汉语] 雪融 Nigdegeĵo	09-29
-蔡元培的中国世界语梦	09-24

世运 Novaĵoj	PII>>
• SEMAĴNO DE ENIGMOJ - La unua gazeto de ...	
• 大原市国泰惠民贷款公司“世界读书日”举办世界...	
• Saluton! 第12届全国世界语大会今天在长沙开幕	
• 江苏省世界语协会理事会在南京农业大学召开	
• 中华全国世界语协会名誉理事杨耀乾先生一行莅...	
• 《茶与雪：茶的故事》世界语新书发布会暨微电...	
• 中波和平友谊展览暨世界语创始人逝世百年纪念活...	

[汉语] 水墨画 La Tucpenintaĵo

观点

PII>>

- 一个初学者眼中的中原世界语论坛
- 世界语批判之五：最核心的问题——单词(下)
- 世界语批判之四：最核心的问题——单词(上)
- 世界语批判之三：爱死不继续？
- 世界语批判之二：乱七八糟的字母

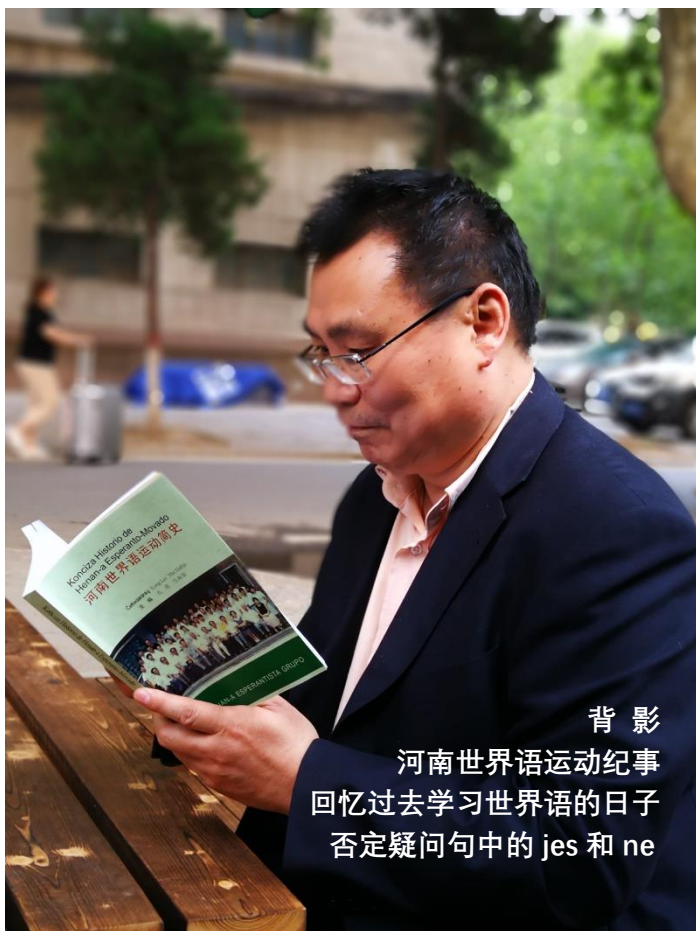
-[汉语] 女人 Vinno	
-世界语独立成分	
-SEMAĴNO DE ENIGMOJ - La unua gazeto de enigmoj...	
-一个初学者眼中的中原世界语论坛	
-大原市国泰惠民贷款公司“世界读书日”举办世界语...	
-[汉语] 水墨画 La Tucpenintaĵo	
-[汉语] 山茶花 La Kameĵo	
-参加第102届国际世界语大会有感	
-Saluton! 第12届全国世界语大会今天在长沙开幕	
-江苏省世界语协会理事会在南京农业大学召开	

史料 Historiaĵoj	PII>>
• 世界语与近代中国知识分子的世界主义想象一以...	
• 世界语与近代中国知识分子的“世界主义”想象一以...	
• 风雨独立 Ethunko——记中国世界语开拓者许涛...	
• Ĉu vi scias, ke...	
• 《阿Q正传》的世界语译本	
• 纪念蔡得德武先生	
• 黄力的世界语人生	
• 蔡元培的中国世界语梦	

世界语工作室承接网站建设、电子书刊出版及资料复制！

第4期
2018-12

黄 河 Flava Rivero

背 影
河南世界语运动纪事
回忆过去学习世界语的日子
否定疑问句中的 jes 和 ne

河南世界语者联盟
Henan-a Esperantista Grupo

黄河
Flava Rivero

半年刊

2018年 第2期 总第4期

主办：河南世界语者联盟

编辑：《黄河》编辑部

出版：世界语工作室

主编：张雪松

微信：deodaro

邮箱：redakcio@126.com

网址：<http://flavarivero.top>

本刊电子版免费，纸质版平邮
5元/册，如需快递加收10元。请
用支付宝或微信付款，并告知详细
通信地址及电话。

Enhavo 目录

3	背影 (双语)	刘鸿元 译
7	朱自清《背影》翻译手记	刘鸿元
11	黄河入海流	康乐
13	我世界语生涯中的导师侯志平先生	孔雷
16	回忆过去学习世界语的日子	韦山
20	否定疑问句中的 jes 和 ne	张雪松 译
22	Frazturno 是 fraz + turno 吗?	刘鸿元
24	卡贝的《世界语原文词典》	刘鸿元
25	人 (双语)	李传华 译
26	嗨! (双语)	李传华 译
26	Lamao kaj Mutulo	张大力 译
27	Koko kaj kokino iris bani (1)	Vilho Setälä
28	Desegnata Pomeo Esperantina	Mirska
29	河南世界语运动纪事	
32	世运短波	

封面摄影：孔雷

征稿启事

《Flava Rivero》是河南世界语者联盟主办的综合性世界语半年刊。为丰富杂志内容，增强杂志的可读性，本刊欢迎世界语者提供各类原创和翻译稿件。来稿一经采用，即赠送当期 PDF 电子版或纸质版样刊一份。来稿请寄本刊编辑部邮箱（见左侧）。

2019 年第 1 期截稿时间：2019-05-31

我与父亲不相见已有二年余了，我最不能忘记的是他的背影。那年冬天，祖母死了，父亲的差使也交卸了，正是祸不单行的日子，我从北京到徐州，打算跟着父亲奔丧回家。到徐州见着父亲，看见满院狼籍的东西，又想起祖母，不禁簌簌地流下眼泪。父亲说，“事已如此，不必难过，好在天无绝人之路！”

Pasis jam pli ol du jaroj post kiam mi lastfoje vidis mian patron, la vidon de ties dorso mi neniam povas forgesi. Tiun vintron forpasis mia avino kaj mia patro perdis sian laboron. Malfeliĉo neniam iras unuope. Mi veturis el Pekino rekte Xuzhou-on por alrapidi hejmen por la funebraĵoj kune kun la patro. Kiam mi vidis lin en Xuzhou kaj la malordon en la korto, mi ekpensis pri la avino kaj ne povis min deteni de larmoj. La patro diris, "Nun kiam la afero estas tiela, ne estu tiel afliktita. Feliĉe la ĉielo neniam fermos al ni ĉiujn elirejojn!"

回家变卖典质，父亲还了亏空；又借钱办了丧事。这些日子，家中光景很是惨淡，一半为了丧事，一半为了父亲赋闲。丧事完毕，父亲要到南京谋事，我也要回到北京念书，我们便同行。

Hejmen reveninte, la patro forvendis siajn posedaĵojn al la lombardejo kaj pagis sian ŝuldon. Li ankaŭ pruntis monon bezonatan de la funebraĵoj. Tiujn tagojn la vivo en la familio estis tre malfacila, duone pro la funebraĵoj kaj duone pro la senokupeco de la patro. Li volis veturi al Nankino por serĉi laboron tie post la funebraĵoj kaj mi estis revenonta al Pekino por studado, tial ni kune ekiris.

到南京时，有朋友约去游览，勾留了一日；第二日上午便须渡江到浦口，下午上车北去。父亲因为事忙，本已说定不送我，叫旅馆里一个熟识的茶房陪我同去。他再三嘱咐茶房，甚是仔细。但他终于不放心，怕茶房不妥贴；颇踌躇了一会。其实我那年已二十岁，北京已来往过两三次，是没有甚么要紧的了。他踌躇了一会，终于决定还是自己送我去。我两三回劝他不必去；他只说，“不要紧，他们去不好！”

Kiam ni atingis Nankinon, kelkaj amikoj invitis min promeni kun ili en la urbo. En la sekvanta antaŭtagmezo mi devis prame transiri trans la riveron Jangzi al Pukou kaj veturi norden posttagmeze. Mia patro diris, ke li estas tro okupita por adiaŭi min en la fervoja stacidomo, sed anstataŭe, li petis kelneron, kiun li bone konas, akompani min tien. Li postulis la kelneron fojfoje, eĉ zorgeme, ke li prizorgu min, sed ĉiamaniere la patro ne povis esti trankvila kaj timis, ke tio ne taŭgos. Li ja hezitis por momento. Efektive, nenio min gravis, ĉar tiun jaron mi estis jam 20-jara kaj jam plurfoje veturis inter Pekino kaj hejmloko. La patro daŭre hezitis kaj finfine decidis, ke li mem akompanu min tien. Mi plurfoje konsilis al li tion ne fari, li tamen nur diris, "Tio ne gravas. Ili ne taŭgos por tien iri!"

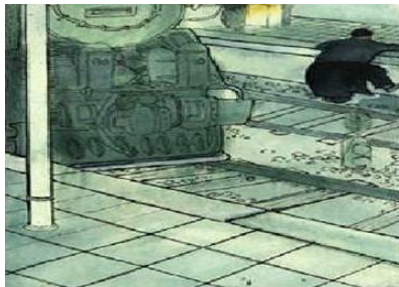
我们过了江，进了车站。我买票，他忙着照看行李。行李太多了，得向脚夫行些小费，才可过去。他便又忙着和他们讲价钱。我那时真是聪明过分，总觉他说话不大漂亮，非自己插嘴不可。但他终于讲定了价钱；就送我上车。他给我拣定了靠车门的一张椅子；我将他给我做的紫毛大衣铺好坐位。他嘱我路上小心，夜里要警醒

Flava Rivero n-ro 4 (2018:2)

些，不要受凉。又嘱托茶房好好照应我。我心里暗笑他的迂；他们只认得钱，托他们直是白托！而且我这样大年纪的人，难道还不能料理自己么？唉，我现在想想，那时真是太聪明了。

Transirinte Jangzion, ni eniris en la fervojan stacidomon. Dum mi aĉetis la bileton, la patro zorgis pri miaj pakaĵoj. Estis tro da pakaĵoj, ke li devu doni al la portistoj dankmonon kaj eĉ marĉandis kun ili. Min kredante saĝa, mi ne aprobis lian manieron marĉandi, sed nepre devis intermeti miajn vortojn. Poste la prezo estis interkonsentita, la patro akompanis min en la vagonon. Li elektis por mi seĝon apud la pordo. Mi pretigis la sidlokon per purpura pelta palto, kiun li petis tajloron fari por mi. Li rekomendis al mi esti singarda dumvoje kaj zorgema dumnokte por ne esti trafita de malvarmumo. Li ankaŭ petis stevardon bone prizorgi min. Mi subridis je lia pedanteco, ĉar estis tutvane konfidi min al tiuj stevaroj, kiuj zorgas nur pri mono! Krome, ĉu tiu, kiu estas samaĝa kiel mi, ne povis sin prizorgi? Ho, kiam mi ekpensas tion hodiaŭ, mi tuj konscias, kiom tromemfida mi estis tiam!

我说道，“爸爸，你走吧。”他往车外看了看，说，“我买几个桔子去。你就在此地，不要走动。”我看那边月台的栅栏外有几个卖东西的等着顾客。走到那边月台，须穿过铁道，须跳下去又爬上去。父亲是一个胖子，走过去自然要费事些。我本来要去的，他不肯，只好让他去。我看见他戴着黑布小帽，穿着黑布大马褂，深青布棉袍，蹒跚地走到铁道边，慢慢探身下去，尚不大难。可是他穿过铁道，要爬上那边月台，就不容易了。他用两手攀着上面，两脚再向上缩；他肥胖的身子向左微倾，显出努力的样子。这时我看见他的背影，我的泪很快地流下来了。

我赶紧拭干了泪，怕他看见，也怕别人看见。我再向外看时，他已抱了朱红的桔子往回走了。过铁道时，他先将桔子散放在地上，自己慢慢爬下，再抱起桔子走。到这边时，我赶紧去搀他。他和我走到车上，将桔子一股脑儿放在我的皮大衣上。于是扑扑衣上的泥土，心里很轻松似的，过一会说，“我走了，到那边来信！”我望着他走出去。他走了

几步，回过头看见我，说，“进去吧，里边没人。”等他的背影混入来来往往的人里，再找不着了，我便进来坐下，我的眼泪又来了。

Mi diris, "Paĉjo, vi povus reiri." Li rigardis eksteren tra la fenestro, dirante, "Mi iru aĉeti kelkajn mandarinojn. Restu ĉi tie kaj ne moviĝu ĉirkaŭen." Mi rimarkis kelkajn vendistojn atendantajn klientojn ekster la palisaro de la platformo. Tiuj, kiuj volas atingi la platformon, devas transiri la fervojojn, saltante malsupren kaj grimpante supren. Estis certe penige por la patro tion fari, ĉar li estis dika. Mi volis mem tion fari, sed li min haltigis. Tial mi povis fari nenion alian, ol lasi lin iri. Mi rigardis la patron, kiu portas vertoĉapon, nigratolan mandarenan jakon kaj malhele bluan vatitan robon, ŝancelpaŝe iri ĝis la fervojojn. Li ne multe sin ĝenis malsupreniri al la fervojoj, sed pli multe sin ĝenis suprengrimpis sur la platformon. Li tenis la supraĵon de la platformo per siaj manoj kaj suprentiris siajn kruojn. Lia dikventra korpo kliniĝis iomete liven, evidente farante al li penegon. Ĉe la vido de lia dorso larmoj elverŝiĝis el miaj okuloj. Mi rapide ilin forviŝis, pro timo ke la patro kaj aliaj tion rimarku. Kiam mi refoje rigardis eksteren tra la fenestro, la patro jam revenis portante ruĝajn mandarinojn en la manoj. Kiam li transiris la fervojojn, li unue metis la mandarinojn sur la teron, lante malsuprengrimpis al la fervojoj, prenis denove la mandarinojn kaj ekiris. Kiam li alproksimiĝis al la trajno, mi rapidis por subteni lin per miaj manoj. Envagoniĝinte kun mi, li metis ĉiujn mandarinojn sur mian palton. Frapforigante la polvon de sur sia vesto, li ŝajne sentis sin iom malstreĉita kaj diris poste, "Mi devas foriri do. Memoru, ke vi skribu al mi de Pekino!" Mi rigardis al lia dorso kiam li elvagoniĝis. Moviĝinte kelkajn paŝojn, li sin turnis al mi kaj diris, "Reiru al via sidloko. Neniu tie prizorgas viajn posedaĵojn." Mi ne reiris al mia sidloko antaŭ ol lia figuro malaperis en la homamaso iranta tien kaj reen kaj ne plu videblis. Larmoj restaris en miaj okuloj.

近几年来，父亲和我都是东奔西走，家中光景是一日不如一日。他少年出外谋生，独立支持，做了许多大事。哪知老境却如此颓唐！他触目伤怀，自然情不能自己。情郁于中，自然要发之于外；家庭琐屑便往往触他

之怒。他待我渐渐不同往日。但最近两年不见，他终于忘却我的不好，只是惦记着我，惦记着我的儿子。我北来后，他写了一封信给我，信中说道，“我身体平安，惟膀子疼痛利害，举箸提笔，诸多不便，大约大去之期不远矣。”我读到此处，在晶莹的泪光中，又看见那肥胖的，青布棉袍，黑布马褂的背影。唉！我不知何时再能与他相见！

En la lastaj kelkaj jaroj, mia patro kaj mi ambaŭ nin pelis pro peco da pano, sed la cirkonstancoj de nia familio pli kaj pli malboniĝis. La patro forlasis la hejmon por perlabori vivrimedojn en sia frua juneco kaj plenumis nemalmultajn gravajn taskojn per si mem. Kiu do povus atendi, ke li fariĝis tiel deprimita en sia maljuneco! Je la eksento de sia malĝojo li nature ne povis sin regi. Lia emocio

ŝtopita certe devis elverŝiĝi; tial kialis, ke mastrumaj bagateloj ofte lin koleris kaj li ne traktis min tiel bone kiel antaŭe. La disiĝo en la lastaj du jaroj pardonigis al li miajn kulpojn. Li nur pensis pri mi kaj mia filo. Post kiam mi atingis Pekinon, li sendis al mi leteron, en kiu li skribis,

"Mi fartas bone krom tio, ke mia brako min severe doloras. Mi uzas manĝbastonetojn aŭ penikon eĉ kun ĝeno. Eble jam ne malproksima estas la tago kiam mi forlasos tiun mondon."

Brilaj larmoj, kiujn tiuj vortoj alportis al miaj okuloj, vidigis al mi denove la dikan dorson kun blua vatita robo kaj nigratola mandarena jako. Ho, mi ne estas certa, kiam mi povus lin denove vidi!

朱自清《背影》翻译手记

刘鸿元

《背影》是朱自清的一篇记实散文，写于1925年10月。《背影》描述了在家庭遭遇变故的情况下，父亲送别远行儿子的经过。通过朴素真切的语言，表现了父亲的一片爱子之心和儿子对父亲的思念之情。去年（2008年）6月，我在重读《背影》之余，将它译成了世界语。

当然，这只是一次散文作品的翻译尝试。通过翻译实践，深知译事之难，也悟出了一些道理。现在写出来，与朋友们共享。

一、要准确地表达出原文意思，选词造句是关键。

1. 我心里暗笑他的迂…… *Mi subridis je lia pedanteco....*

本句中有一个“迂”字。查《现代汉语词典》，“迂”即“迂腐”，指“（言谈、行事）拘泥于陈旧的准则，不适应新时代”。世界语中 *pedanta* 正好符合此意，取其性质意义 *pedanteco*。

2. 我看见他戴着黑布小帽，穿着黑布大马褂，深青布棉袍，蹒跚地走到铁道边，慢慢探身下去，尚不大难。*Mi rigardis patron, kiu portas nigran vertoĉapon, nigratolan mandarenan jakon kaj malhele bluan vatitan robon, ŝancelpaŝe iri ĝis la fervojojn.*

本句中有“黑布小帽”、“黑布大马褂”、“深青布棉袍”等中国特有服装的名称。世界语分别用 *nigra vertoĉapo*, *nigratola mandarena jako*, *malhele blua vatita robo* 等语词表示。*vertoĉapo* 原指“（犹太教教士、天主教神父等戴的）半圆形小帽”，此处用来指“（旧时中国人戴的）瓜皮帽”，亦称 *ĉina vertoĉapo*。查《现代汉语词典》，“马褂”是指“（旧时）男子穿在长袍外面的对襟的短褂，以黑色的为最普通。原来是满族人骑马时所穿的服装。”世界语译为 *mandarena jako* 正符合原意。“袍”又作“长袍”，用 *robo* 表示，“棉袍”便是 *vatita robo*。另外，原文别处还有“紫毛大衣”，译作 *purpura pelta palto*，至于“皮大衣”则根据上下文简单地译作 *palto*。

3. ……又借钱办了丧事。... *Li ankaŭ pruntis monon bezonatan de la funebraĵoj.*

“丧事”译作 *funebraĵoj*，一般要用复数。原文别处有“奔丧回家”，译作 *alrapidi hejmen por la funebraĵoj*。但是，“葬礼”译为 *funebra ceremonio*，用单数，柴门霍夫用 *funebra procesio* 表示。

4. 第二日上午便须渡江到浦口…… *En la sekvanta antaŭtagmezo mi*

devis pramiĝi trans Jangzi Riveron al Pukou....

何为翻译？翻译，就是向不懂本国语言、不了解本国文化的外国人介绍本国世俗风情。因此，这里的“渡江”就不能简单地译为 *transpasi la river(eg)on*。南京坐落在长江边，文中的“江”显然指“长江”。在旧时，人们渡江去江北的浦口，需要乘轮渡，所以我在翻译时处理为 *pramiĝi trans Jangzi Riveron al Pukou*，较好地反映出了原文的地域文化背景。

二、要准确地表达出原文意思，语法也是重要手段之一。

长期以来，在我国大部分世界语学习者中，常常看到对语法的忽略。他们普遍认为，语法可有可无，只要随心所欲地说出话来就行。他们可能忘了，其实语法无处不在，只要你开口说话，语法就在其中。语法掌握不好，势必影响意思的准确表达，因此，语法在翻译中的重要作用是不言而喻的。现在略举几例来加以说明。

1. ①这些日子，家中光景很是惨淡…… **Tiujn tagojn** la vivo en la familio estis tre malfacila.... ②那年冬天，祖母死了，父亲的差使也交卸了…… **Tiun vintron** forpasis avino kaj patro perdis sian laboron.

N 词尾除了表示宾语，还可以构成时间短语，表示时间段（时间长度、时间持续或频度），用来回答 *kiel longe?*, (*dum*) *kiom da tempo?*, *kiel ofte?*等问题；或表示时间点，用来回答 *kiam?*, *kiudate?*, *kiutage?*, *kiujare?*, *kiufoje?*等问题。根据意思，所引译句中，句①中的 *tiujn tagojn* 表示时间持续，而句②中的 *tiun vintron* 则是从“时间点”上来看“冬天”。我们来看两个柴氏例证：**La edziĝa festo daŭris ok tagojn.**（时间段）| **Unu tagon** estis forta pluvo.（时间点）

2. 他再三嘱咐茶房，甚是仔细…… **Li postulis la kelneron fojfoje, eĉ zorgeme, ke li prizorgu min....**

“嘱咐”译作 *postuli*。 *postuli* 是宾语动词，要求接宾语，而原文“嘱咐”后却没有宾语。因此，根据上下文，我加上了 *ke li prizorgu min* 作为宾语，以符合语法的要求。另外，*ke* 从句中动词用了命令式，这是因为从句动作表示主句动词 *postulis* 的目标。主句动词如果是 *voli, deziri,*

ordoni, admoni, postuli, peti, proponi 和 konsili, 其后续 ke 从句中的动词都要用命令式。

3. 丧事完毕, 父亲要到南京谋事, 我也要回到北京念书, 我们便同行。
 Patro volis veturi al Nankino por serĉi laboron tie post la funebraĵoj kaj mi estis revenonta al Pekino por studado, tial ni kune ekiris.

“我也要回到北京念书”是从过去的角度看将来, 因为(当时)叙述时作者还未动身。译句中用了动词的合成形式: ... mi **estis revenonta** al Pekino por studado... 世界语语法学家 Bertilo Wennergren 在他的《世界语详解语法》中写道, “借助助动词 esti 和各种分词, 可以非常精确地表达语气、时间、进行、完成等的各种细微变化。带 AS, IS, OS, US 和 U 的简单动词一般更可取, 但是, 当人们想要详细表示一个动作时, 可以使用合成形式。”我在仔细分析了原句意思后, 认为过去时和将来时在这里都不足以表示原句细腻的时间关系。经过推敲, 决定使用能够表示“从过去的角度看将来”的动词合成形式。当然, 如果执意要避免这种形式, 也可以改译为: ... mi volis reveni al Pekino...

4. 其实我那年已二十岁, 北京已来往过两三次, 是没有甚么要紧的了。
 Efektive, nenio min gravis, ĉar tiun jaron mi estis jam 20-jara kaj jam plurfoje veturis inter Pekino kaj hejmloko.

原句中有三个分句: ①“……已二十岁”、②“……已来往过两三次”和③“……没有甚么要紧”。经过分析, 第③个分句实际上是主要信息, 前两个分句是它发生的原因, 在翻译时, 我将它们作为 ĉar 从句译出。由此可见, 从语法层面考虑来安排句结构, 不失为翻译中的一种好方法。

三、尽可能使用柴门霍夫和世界语大师们使用过的表达方式。

柴门霍夫在发表世界语之前, 进行过十几年的试用, 为我们留下了大量的世界语译作和原创作品。这些都是世界语的经典文献, 是我们进行世界语翻译时的重要参考资料。

1. 我从北京到徐州, 打算跟着父亲奔丧回家。 Mi veturis el Pekino rekte Xuzhou-on por alrapidi hejmen por la funebraĵoj kune kun patro.

Flava Rivero n-ro 4 (2018:2)

柴门霍夫写过一句：En aliaj urboj mi nenie haltos kaj mi veturos el Varsovio rekte Francujon. 其中的 rekte 是“直接，径直”的意思，表示柴门霍夫从华沙出来后，哪儿也不去，而直奔法国。在朱自清这篇散文中，他接到祖母去世的噩耗，从北京出来，肯定是哪儿也不去，而直奔徐州，跟着父亲回家奔丧。我借用了柴门霍夫的句子，较好地朱自清的意思表达出来。补充一句：以上两句中的 Francujon 和 Xuzhou-on, 分别相当于 al Francujo 和 al Xuzhou.

2. ……又想起祖母，不禁簌簌地流下眼泪。 ... mi ekpensis pri avino kaj ne povis min deteni de larmoj.

柴门霍夫的句子：Ni ne povis nin deteni de admiro. 意思是“我们禁不住赞叹起来。”这里借用 ne povi iun deteni (de...) 结构来翻译“不禁……”，是很好的表达方式。

3. 我的眼泪又来了。 Larmoj restaris en miaj okuloj.

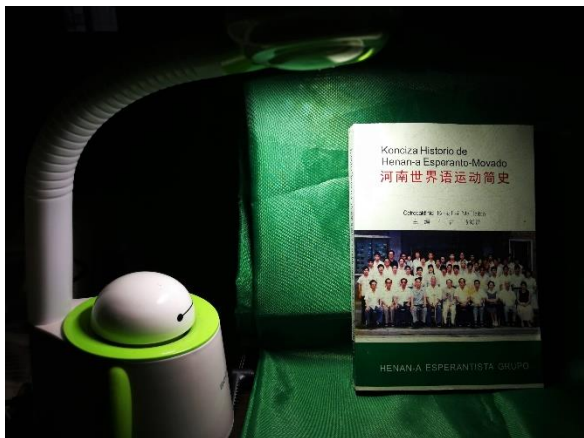
柴门霍夫的句子：Tiam larmoj staras en miaj okuloj. 句中 staras 是“在某处；位于某位置”（esti en loko aŭ pozicio）的意思，全句意思是“当时，我的眼里含着泪水。”“我的眼泪又来了”意即“再次满含泪水”，译文正好借用柴门霍夫的这句话。

黄河入海流

——评《河南世界语运动简史》

什么是世界语运动？它是指学习研究、宣传推广、实践应用世界语的一切活动的总称。20 世纪八九十年代世界语学习十分兴盛，现在河南世界语运动的坚守者大都是那个时期成长起来的世界语者。关于河南世界语运动，如今有多少人能说得清？或许是鲜为人知了。当代河南世界语运动的

坚守者在网络时代再次携起手来，联合书写了《河南世界语运动简史》(以下简称《简史》)，比较全面地勾勒出了世界语在河南传播、发展的历史概略。填补了河南世界语运动研究的空白。这本看似“不正经”的《简史》，在河南世界语事业后继乏人、“青黄不接”的当下，更显得弥足珍贵。

《简史》共分五部分：一、河南世界语运动简史，二、河南世界语运动记忆，三、河南世界语运动史料，四、河南世界语运动人物，五、河南世界语运动纪事。这五部分既独立成篇，又有有机联系。从“简史”读起，顺着各个时期的“运动”

主线，读者自然而然就了解了河南世界语运动的概况，河南世界语者的足迹也会渐渐在眼前清晰起来；再读河南世界语运动记忆与史料，则更使往事鲜活起来，确为“简史”的有益补充；研究历史离不开人物，“河南世界语运动人物”为后来者提供了难得的“世界语者”资料；从事到人，再从人到百年“纪事”，真实地记录了河南世界语者往日曾经的难忘经历。河南世界语运动的坚守者，亲历并见证了改革开放 40 年来河南世界语运动的兴衰与发展；他们联合书写的《简史》具有一定的可信性、可读性和可用性。如果青年世界语者读透了《简史》，一定能够领悟到自己世界语生涯的真谛。假设读者静下心来认真品读，相信也能够研究撰写出一篇力作。

《简史》书写的一个什么样的“运动”？仁者见仁，智者见智。无论它是不是正儿八经的《简史》，它的宝贵研究价值都是毋庸置疑的。河南世界语运动始于 20 世纪初，至今已有百余年的历史了。自上世纪初世界语的传播开始，从八十年代初纸版《FLAVA RIVERO》(黄河)到网络时代的电子版《FLAVA RIVERO》，纵观百年来的河南世界语运动，它的发展犹如滔滔黄河向东奔流入海，令人感慨。它必将昭示后来者继续奋勇向前，开拓绿色世界的美好未来。

我世界语生涯中的导师侯志平先生

孔雷

侯志平先生是中国世界语运动史专家，长期致力于我国世界语运动的研究与探索，是我最为崇拜的世界语师长和前辈。20 世纪八十年代初，我开始学习世界语后就逐步开始了解、熟悉、结识了这位世界语资深学者，并把这种友谊保持到现在。《你知道世界语吗？》，是我学习世界语之后阅读侯志平先生所编著的第一本书。这本书深深地打动了我，坚定了我学习世界语和从事世界语运动的意志。

在世界语运动方面，我从关注侯先生编发的一条条世运动态，到看他写的一篇文章，再拜读他主编的《世界语在中国一百年》、《中国世界语运动简史》、《中国世运史钩沉》，我被老师的执着精神和治学风范所折服，并以老师为榜样默默地从一点点做起，从事河南世界语运动。

说到河南世界语运动，不得不提我国世界语运动史资深学者侯志平先生。他不仅孜孜不倦收集整理世界语运动资料，而且身体力行促进世界语运动发展。在改革开放后的河南世界语运动的起步阶段，侯志平先生就利用 1982 年 9 月出差途经安阳的机会，在安阳宾馆同当地的 10 名世界语者促膝交谈，点燃了安阳世界语者内心的火焰，更增添了世界语者们的奉献热情和干事勇气，促成了安阳世界语小组的成立。至今，安阳世界语者都对世界语情有独钟，30 多年后参加首届河南世界语者大会的代表都佩戴绿星章，这与侯老师当年的辛勤努力是分不开的。

当我从《中国报道》杂志上获悉安阳世界语小组成立的消息后，深感振奋。就是在 1982 年这一年，在我学习世界语两年后，我也渐渐开始从

事河南世界语运动。与郑州的同志们一起先后参与编印《黄河》、《绿塔》、《青年世界者》、《河南世运》等油印刊物，也因此同侯志平先生有了往来。跟侯志平先生交往，是我一生中最荣幸的经历。侯先生对我世界语生涯的影响巨大，这样讲一点也不为过。这里举几个事例大家就清楚了。1985年夏，北京市世界语协会举办世界语口语培训班；因为要提高一下自己的口语水平，所以特别想参加。但是，当时上班脱产到北京学习，主要问题是请假不容易，后来还是河南省语言学会世界语研究组主要负责同志到我们厂做工作，我这才得以脱身赴京学习。由于请假耽误时间，北京世界语口语班已经开班，到北京时班上学员已满，只好请侯志平老师帮忙，这才走进北京航空管理学院踏进世界语口语培训班的教室。三个月学习结束后，我参加了第1届中国世界语大会，返郑后积极筹建青年世界语组织，多次到团市委找郑州市青年联合会领导汇报，得到了大力支持。就在郑州市青年世界语协会即将成立前夕，我收到了侯志平老师发来的贺信。他在贺信中说：“欣悉贵会召开成立大会，特向贵会全体同志致以热烈的祝贺！贵会的成立，不仅有利于河南省世运的发展，而且将进一步促进我国青年世界语运动。青年是祖国的希望，青年世界语者更是我国世界语运动的希望。祝同志们在为祖国“四化”建设和中外文化科技交流中作出更大的贡献！谨向支持世界语运动的共青团市委、郑州市青年联合会表示敬意和感谢！”，不久河南省世界语协会也正式在省会郑州宣告成立，侯志平、邹国相两位世界语前辈专程从北京赶来祝贺，给我们极大鼓励。为了更好地向青年同志们宣传推广世界语，我在组建青年世界语组织的过程中甚至模仿侯老师的做法编写了《世界语简介》油印本。1982年下半年参与编印《黄河》、《绿塔》等油印刊物，学着侯老师的做法编写世界语运动消息，经过二三十年的积累编写完成了《河南世界语运动大事记》。正是由于侯老师的影响，除了学习世界语之外，我一直致力于河南世界语运动的研究，用一篇篇文章记录了河南世界语运动开展的情况，并在已故河南老世界语者卢成之的指导下完成了《河南世界语运动发展概略》姊妹篇。这篇文章后来被中华全国世界语协会网《史海钩沉》专栏选用，并配发了图片。我想可能是侯老师的推荐，因为我知道那些图片是我提供给老师的。

我称侯志平同志为老师，不仅仅是一种对长辈尊敬和客套的称谓，而是真心觉得他就是我世界语运动中的导师，也的确确实受到了侯老师

的帮助教导和指点迷津的。侯志平老师对我的教诲和勉励令人难忘。我和侯老师从上世纪八九十年代到本世纪网络时代不断保持着书信、电邮和微信联系。2011年2月，侯老师发来电邮：“我想联合各省有志之士将我过去编写的《中国世界语人物志》进行修订，各省由1—2人负责本省的词条，由我统一负责协调、定稿，完成后，先出电子版。你是河南的最佳人选，希望能得到你的支持。”接到我的回信后，侯老师次日就立即再次电邮回复：“首先感谢你同意参与《中国世界语人物志》的修订工作；感谢你为河南世界语运动史整理了那么多珍贵的材料，前项工作启动后我会与你联系。世界语事业是前无古人的事业，得通过几代人的努力。咱们共勉吧！”就这样，在2011年至2016年的五年里，我在侯老师的具体指导下参与了《中国世界语人物志》（河南篇）的编写工作，学到很多书本上学不到的东西，受益匪浅。当我得知《中国世界语人名录》即将出版后，我给侯老师写道：“侯老师：你好！衷心祝贺！感谢侯老师和你的同志们！我一向十分尊敬老师，崇拜老师，我为你感到骄傲。我要向你学习。我现在还记得1985年我去北京学习，得到了你的大力帮助；在我的世界语生涯中，你多次给我以鼓励，给了我不断向上的力量。我一直把你作为榜样，尽力记载河南世界语运动，但跟老师比起来差远了，甚为惭愧。”当得知我已经退休的消息后，侯老师当即回函告诫我：“没想到你这位当年的小伙子也加入了退休的行列，真是年龄不饶人啊！但是，你要记住：退休后的时光才是最好的。李士俊、王崇芳、胡国柱等，他们的成就大部分都是退休后取得的。我也如此，10多年来我主编了8部世界语书稿，整理了大批史料，开开心心游了13个国家，饱览了20多个省的风光，拍了数万张精彩照片……。选定一个方向，好好规划一下自己，你一定会取得优异成绩的。”几十年来，侯老师总是这样谆谆教导，诲人不倦，帮助我不断成长。

正是在侯老师言传身教的带领下，我在世界语运动方面做了一点力所能及的工作，现在也开始整理汇总自己多年积累的世界语资料，着手编写一本简简单单的《河南世界语运动简史》。纵观自己在河南世界语运动中的经历，我的确是在走老师的路子。在我的眼里，侯志平先生不愧是青年世界语者的楷模和导师。

回忆过去学习世界语的日子

韦山

我知道世界语是在 1972 年，有一次我到妈妈办公室去玩，偶然在妈妈的办公室里看见了一本“中国报道”杂志，我看不懂上面的文字，就问我妈妈这是什么语言。妈妈告诉我：“那是世界语，esperanto。是一个波兰人创造的。那是一个和平的语言并且曾经为中国的反侵略战争做出过贡献。1938 年我在抗演六队时曾经跟陆万美同志学过这种语言，后来由于战争的缘故就放下了，现在也不知道什么地方还在教授这种语言。”当时世界语就引起了我的兴趣，很想学习这种语言。可是当时我还是一个下乡知青，在哪里也找不到学习世界语的地方。直到 1979 年我偶然在参考消息上看到新华世界语函授学校招生的广告，于是立刻就报名参加学习。不久之后我收到了函校邮寄过来的一本教科书和一本字典，就这样我开始学习世界语了。那个时候函授学习条件很差，没有录音机，没有电唱机，更没有电脑，也不可能找到老师面授，来往一封信件至少要半个多月，一切只能靠自己来钻研。好在世界语比起其它外语来要容易一些，于是我就按照书上的音值对照表自己捉摸字母的发音，然后认真地做课本上的练习。据说当时函校有十几万学员，那时候也根本不可能有老师单独来给你批改作业，都是学校寄来习题标准答案，只能是自己对照着去学习，看看自己那里做错了。那时候好想有个老师能够当面指教一下才好。大概是 80 年末吧，接到函校通知，说将在各地建立一些辅导站，为函授学员进行辅导。当时在长春市也有了一个辅导站，是吉林省世界语学会（筹）牵头搞的。他们当时发的通知说得很好，请专业老师授课，学习两年。接到通知后我就去报名。当时报名的人很多，没想到有那么多人学习世界语。后来招了三个班，每班 70 人（我被分配在了第三班），租借了崇智路小学的教室上课，好像是每周三个晚上上课吧。当时在长春市老世界语者只有医大的朱文荣教授和某区科委的宫国涛，朱教授是解放前在四川学习的世界语，而宫国涛据说是在 60 年代学习的世界语。后来水利厅的胡维太在省直机关夜校办了一个短训班，找了一些人学习入门并在此基础上成立了吉林省世界语学会（筹），其中的绝大部分人也不懂世界语。给我们上课的是吉林大学人

口研究所的冯文涛老师。冯老师为人和善，热心，教学也很认真。由于他是学俄语的，外语基础很好，所以掌握起世界语来也很快。但是他给我们的讲习班开课不到半个月，就在大家热情高涨的时候，突然传来不和谐的声音。省世界语学会（筹）把冯老师赶走了，究其原因竟是某些人认为冯老师不听他们的话，跟学员关系好，又有水平，会对他们的所谓领导构成威胁。说白了就是宗派主义在在作怪，好像吉林省世界语这个山头是我们占了，就容不下别人了，特别是容不得真正懂世界语的人。（不幸以后几年发生的一切真的证实了这一点，关于这些事实是我后来到冯老师家去讨教问题时知道的。）

由于没有老师授课，学员们都一团慌乱，不知如何是好。当时省学会（筹）的某个人就自告奋勇来上课，可是遗憾的是该人不仅自己不会世界语，而且教学形象极为不佳，手拿一个大棍子当教鞭，站在讲台上很难为人师表。学员们都大失所望。看到这种情况，宫国涛来找学员们开会，宣布讲习班解散，让大家回家，以后不定期地辅导。听到这个消息，当时第二班马上就垮了，70人顿作鸟兽散。我们三班也走了几十人，剩下约30人左右。面对这个局面，我和班里的几位学习较好的同学肖培良、马维东、王秀梅、王锦波、徐景科、还有汽车厂一个老干部姓孙的，名字忘记了，我们在一起开了个会，提出三班不能散，还要坚持学下去。我们的口号是“团结起来，共赴学难”。至于教学就由我们几个分头先学一步，再给同学们讲解。我和肖培良走访了很多学员，把剩下的同学召集起来开会选举了班委会，大家推选肖培良和我担任班长，组织大家继续学习。而且我们自己掏钱把教室租金付上，继续在这里学习。徐景科还发挥了他做工会工作善于组织活动的的能力，组织大家到南湖开了一次联欢会，鼓舞士气。一班也有一些人留下来继续学习，由他们班里的张吉平任教。

我们当时使用的教材是中华全国世协编写的《世界语课本》，这个本子的难度还是蛮大的，对于初学者来说啃起来还是很吃力的。好在我们当中肖培良、马维东、王秀梅等都是英语教师，有外语教学经验。我虽然没有教过外语，但是对外语一直很感兴趣，备课的时候我非常认真，遇到不理解的地方就跑到冯老师家去请教或者同肖培良老师一起研究，把所有的习题都认真做好，把相关的语法现象搞明白，对课文进行认真地分析，所以我在教学中也没有出现什么大的纰漏。由于是要讲给别人听，所以自己

首先要弄懂才行。为了提高水平我还参加了黄石中级班的函授。我觉得那一段时间我的世界语水平提高很快。我们是业余学习，每天上班很忙，下了班第一件事就是跑到学习班去学习世界语，每天晚上都学习到7点多钟才放学回家。回家还要做饭，基本上是8-9点钟才能吃上晚饭。夏天还好一点，冬天就更困难了。但是我们不惧严寒，不怕酷暑，坚持了将近两年，学完了那本教材，最后拿到了省学会（筹）发的所谓结业证。其实老师和学生都是我们自己，没他们什么事。在这个学习过程中，我有幸结识了戴立明老师。他调到长春地质学院任教后，听说有这样一个讲习班，就主动找上门来，给我们作报告，教我们学唱世界语歌曲。在交往中我和戴立明老师成了好朋友，我经常到他家里去讨教。由于他的介绍，我认识了胡国柱、杨宗琨、孙凯之、石成泰等一批老世界语者并得到了他们的关心和教诲。也正是戴立明老师带我步入了轰轰烈烈的世界语运动。当时肖培良、我、还有一个姓曾的女同学每个星期日都到戴立明老师家去学习。我们组织了一个五人小组，在规定的学习时间里不准讲汉语，只能使用世界语或者其他外语。那一段时间对我们的口语水平也有所提高。后来我们在这个小组的基础上成立了自己的世界语组织--长春世界语协会。

通过这段时间的学习，我认识到，要学好世界语必须要重视应用，在实践中才能提高语言水平。那时候最好的应用就是开展世界语通信。我除了跟国内各地的世界语者通信外，还开展了国际通信，广交朋友。在1983年我就由信友帮助加入了国际世界语协会成为第57名中国个人会员。通过国际信件交流我得到了许多当时在国内很难买到的世界语书籍和杂志，信友们还跟我交换了很多集邮品，诸如邮票、纪念封、明信片等等。当时我们要在盲童学校宣传世界语，国际盲人世界语协会还给我邮寄来了盲文打字机；甚至一位捷克朋友还给我邮寄来了一架现在看来是儿童玩具一样的照相机，但是在当年还是起到了一定作用。我在通信最高峰的时候每年通信量高达1700多封。我还通过办小报同各地世界语组织和个人进行交流。我们出版了长春世协的刊物《长春》，当时全国有近百种油印资料跟我有交换关系。当时给我写信只要写上长春市韦山收，我就一定能收到。因为邮局分拣的人都知道了我的名字。另外我的大量国际信件也引起了公安机关的注意，据后来我一个在公安厅工作的姓胥的学生告诉我，说当年他们就曾经检查过我好多信件。

Flava Rivero n-ro 4 (2018:2)

另外积极参加各种世界语活动也是提高世界语水平、增长知识的极好机会。80年代世界语活动还不是很多，而且由于经济条件和时间的限制，想出去参加世界语会议是很困难的。但是我还是想方设法跑出去参加世界语的会议。1981年在黄石召开的小UK，由于单位限制我就没有赶上。当1983年在黄石召开第一次科技世界语讨论会的时候我决定无论如何也要去参加。我还和肖培良老师写了一篇科普文章发给组委会并得到了会议邀请。利用国庆节三天假期，我乘坐硬板火车昼夜兼程从长春赶到黄石，在那里我第一次体会到世界语大家庭里的快乐。那儿我第一次见到了黄石函授学校的几位老师胡国柱、杨宗琨、徐道荣、林力源、张新生、张丹忱、曹东海等等；也结识了许多年轻的朋友诸如胡旭、弓晓峰、胡凤声、傅永君等，同他们的友谊一直保持了二十多年。在那里最令我感动的是，为了帮助我解决一点经济负担，会议组织者免收了我的会议费；当我因为要赶回单位上班决定不参加最后的晚宴的时候，黄石的朋友们热情挽留我并安排了一辆吉普车在宴会之后连夜把我送到武汉，使我赶上了凌晨北上的火车……从此以后我对世界语更加热爱，也更积极地参加到世界语活动中去。84年我参加了武汉华中会议；85年参加了第一届全国世界语大会（虽然很不容易参加那次会议，有很多难以忘记的回忆。详细内容可见我的另一篇文章，《第一次全国世界语大会追忆》）；86年请假一个月赶到北京参加中国科学院的世界语班进修，之后参加了第一届国际科技世界语大会并担任大会的外宾陪同组长，随后非正式地参加了第71届国际世界语大会（详见拙文《不愿启齿的回忆》），这些都为我后来同外国的世界语者进行交往奠定了基础。从此我成为了一个中国世界语活动的积极分子。

光阴似箭，日月如梭。转眼间我学习世界语已经快满30年了。我时常会回忆起当年学习世界语的疯狂和热情。我为世界语事业付出了很多，个个酸甜苦辣，唯我自知。但是我始终不后悔我选择了世界语，它将伴随我终身。

世界语工作室旗下网站

<http://www.flavarivero.top>

<http://www.yaotaobao.info>

<http://www.esperanto.studio>

否定疑问句中的 *jes* 和 *ne*

原著：贝尔蒂洛 翻译：张雪松

Jes 和 *ne* 在回答否定疑问句时，其使用是比较模糊的。在否定疑问句中应答词的使用有两种方式，其中一种是西方语言中常用的体系，所以我们可以将其分为东方体系和西方体系。但事实上在许多国家和语言中，两种体系却是并存的。在世界语中，这两种体系也是比较随意的。柴门霍夫本人常按西方体系来使用 *jes* 和 *ne*，但也多次按东方体系来用。

西方体系

在西方体系，*jes* 代表肯定回答句，*ne* 代表否定回答句。否定回答句就是句子的主句部分含有否定词（*ne* 或 *NENI*-词）。在西方体系中，应答词的意思在形式上是独立于问句的。假如问句中没有否定词，而问题又是否定的，就用句中所用的同样的应答词来回答。应答词所代表的答句形式很重要。

- Ĉu vi ne volas kafon?*
你不要咖啡吗？
Jes! (= *Mi volas kafon.*)
Ne! (= 我要咖啡。)
Ne! (= *Mi ne volas kafon.*)
是的！（我不要咖啡。）
- Ĉu vi nenion deziras?*
你什么都不要点儿？
Jes, mi deziras ion.
不，我要一点儿。
Ne, mi deziras nenion.
是的，我什么都不要。
- Ĉu ili ne mortas [...]?*
他们不死吗[.....]？
Ho jes! [...]jili ankaŭ devas morti. [Z]

不！他们也得死。

4. *Sed ĉu mi ankaŭ ne povas vidi la florojn?*

难道我也不能看见那些花？

Ho jes! [...]nur ne forgesu, kiam vi denove estos tie, rigardi tra la fenestro, tiam vi certe ilin vidos. [Z]

当然不是！[.....]只是别忘了，当你再到那时，透过窗户你肯定可以看见。

Jes=你能看到那些花！

5. *Ĉu vi konas la enhavon de la dramo?*

Ĉu ne estas en ĝi io malagrable?

你了解剧情吗？

其中难道没有不适宜的东西吗？

Ne, ne; ili nur ŝercas, ili iom venenas ŝerce; nenio malagrable. [Z]

是的，没有；他们只是开玩笑，有点恶搞而已，没有什么不适宜的。

按照西方体系，为了肯定地回答否定疑问句，也可以用强调气的 *jes ja!* 它相当于 *Jes, tiel ja estas* 或类似的回答。

东方体系

在东方体系中，*jes* 准确地确认疑问句的内容，它不否定整个问句。在这个体系中，*jes* 和 *ne* 互相交换了否定疑问句的角色。

1. *Ĉu vi ne volas kafon?*

你不要咖啡？

Jes! (= Mi ne volas kafon.)

是的！（=我不要咖啡。）

Ne! (= Mi ja volas kafon.)

不！（=我想要咖啡。）

2. *Ĉu vi nenion deziras?*

你什么都不要点儿？

Jes, mi nenion deziras.

是的，我什么都不要。

Ne, mi ja deziras ion.

不，我想要一点儿。

3. *Ĉu ŝi ne edziniĝis? [...]*

她没有结婚吗?[.....]

Jes, iele tiel fariĝis, ke [...] ŝi ne edziniĝs [Z]

是的，确实如此，[.....]她没结过婚。

4. *Kun maldolĉa sento de neplenumita espero vi eble demandos: ĉu en sia lasta kongresa parolo [...] li nenion pli havas por diri al ni?*

带着未完成希望的痛苦之情你们可能会问：在自己最近的大会发言上[.....]他不能告诉我们更多一些吗？

Ho ne, miaj karaj amikoj [...]! Multe, multe. Tre multe mi volas hodiaŭ diri al vi. [Z]

不！亲爱的朋友们[.....]！很多，很多，今天我要告诉你们的太多啦。

Ne = 我确实有更多东西要告诉你们。

两种系统都是符合逻辑的，但是表达方式不同。如果世界语里只有一种体系那就好了。原则上我们推荐西方的体系，因为它是至今更常使用、且在柴门霍夫例句中也更为清晰的一种表达方式。但是看来也不可能统一使用唯一的体系，这两种用法都是地道的世界语表达，所以我们要注意否定疑问句的回答。为避免误解，最好加上清楚的回答句。有人认为应该避免使用否定疑问句，但是为了表达特别细微的差别，否定疑问句却是必须的。如果不能使用这样的句子，语言也就苍白了。

注：[Z] = 柴门霍夫例句

Frazturno 是 fraz + turno 吗？

刘鸿元

我在翻译 PMEG 一书时，多处遇到 frazturno 这个词。例如：

(1) tio estas tre speciala frazturno...

(2) speciala Zamenhofa frazturno

(3) emfaza frazturno

PAG 中也在多处出现 *frazturno* 这个词。例如：

(4) per diversaj *frazturnoj*

(5) Efektive, en tiaj okazoj estas tre malfacile trovi alian *frazturnon*.

(6) Tiel oni nomas *frazturnon*, per kiu oni citas ies parolon en formo de dependa prop-o.

(7) oni ne lasu sin trompi per la ekstera simileco kun la *frazturno estas tempo, ke!*

关于 *frazturno*，我一度翻译成“句转换”，这显然是望文生义，即把它理解成了 *fraz + turno*。虽然觉得不妥（比如在译文中，读下来并不是那么回事），但是又没有把握确定为“措词，说法”，因为在 PIV 的 *turno* 词条中找不到这样的解释。

为了弄清楚 *frazturno* 这个词的确切含义，我就从构词的角度去观察。如果将 *frazturno* 视为一个合成词，即 *fraz(o)+turno*，则无法从 PIV 上查得 *turno* 有“说法”之说，这正是我“不敢下手”的原因；唯一可以对得上号的是，PAG 和 PMEG 中在提到 *frazturno* 一词时，给出的例子基本上都是句子 (*frazo*)。反之，如果将 *frazturno* 视为一个独立词的话，也许可以得到些许意义上的佐证：它是直接从英语 a turn of phrase (或法语 *tour de phrase*) 短语构造而成的一个独立的词，其中的 *fraz* 并不等同于世界语 *frazo* 一词，而只是 *phrase* 一词的译音。另外，PIV2005 上收有 *parolturno* 一词，给出的释义是 *dirmaniero*，即“措词，说法”之意。

至此，可以确定 *frazturno* 的意思就是“措词，说法”。本文开头的几个句子和短语可以译为：

(1) 这是非常特殊的说法……

(2) 特殊的柴氏用语

(3) 强调措词 或：强调说法

(4) 通过各种不同的措词

(5) 实际上，在这些场合中很难找到其他的说法。

(6) ……即通过从句的形式来引用某人讲话的说法。

(7) 不能用与 *estas tempo ke* 的说法有外在的相似性来使自己上当！

PAG 在一处甚至直接使用了 *turno* 来表示“说法”之意：

(8) Tamen, Z. konsilis ne uzi tiun *turnon*.... 然而，柴门霍夫建议不要使用这一说法……

卡贝的《世界语原文词典》

刘鸿元

最近整理藏书，发现了一本卡贝（Kabe）编写的“Vortaro de Esperanto（世界语原文词典）”，这还是我多年前购买的。我随手翻开浏览，无意中发现该词典对表示“摇晃”的一类词解释甚细。词典一共给出了四个具有相似意义的词，通过释义和例句做了详细的比较（中文为拙译）。现在列出来与朋友们共享：

Svingi. Rapide movi objekton en aero tien kaj returnen: *svingi la naztukon por adiaŭo, la hundo svingas la voston.*

迅速地来回摇摆（某物）：*svingi la naztukon por adiaŭo* 挥动手帕以示再见；*la hundo svingas la voston* 那狗摇动尾巴。

Balanci. Nerapide kaj egale movi supren kaj returnen: *knaboj sin balancas sur tabulo; ondoj balancas ŝipon; oni jese balancas la kapon.*

缓慢而匀速地上下摆动：*knaboj sin balancas sur tabulo* 孩子们在木板上蹦跳；*ondoj balancas ŝipon* 波浪使船颠簸；*oni jese balancas la kapon* 人们点头同意。

Skui. Per fortaj movoj tien kaj returnen tremigi ion: *skui arbon por faligi fruktojn.*

用力来回颤动（某物）：*skui arbon por faligi fruktojn* 拼命摇树使果子落下。

Ŝanceli. Forte movi objekton tien kaj returnen por ĝin renversi: *Samsono ekŝancelis la kolonon kaj la tuta konstruaĵo falis.*

用力来回摇动（某物）以将它翻倒：*Samsono ekŝancelis la kolonon kaj la tuta konstruaĵo falis* 参孙使劲摇动柱子，整个房子倒塌了。

卡贝的这本词典可以称为世界语史上的第一部定义词典（difinvortaro），由与柴门霍夫同时代的著名的世界语翻译家和文体家卡贝（Kabe）编写（1910年）。在它之前，曾经有过一本题为“Unua Provo de Vortaro Pure Internacia（纯国际语词典首试版）”的词表（Paul Berthelot编写，1905年发表在由他创办的Esperanto杂志上），可是它只列出了词条，而没有定义，

所以还不能称为词典。

卡贝的这本词典后来成为 Plena Vortaro (PIV 的前身) 的原型。从某种意义上说, PIV 的前身也许可以追溯到卡贝的这本《世界语原文词典》。

2015.9.21.

HOMO

原著: **Stellan Engholm** 汉译: 李传华

homo, humile klinu vian kapon!
 estas la tero, kiu vin nutras,
 kaj sub la polvo dormas la prapatroj.
 人呵, 谦卑地低下你的头吧!
 将你养育的是这脚下的大地,
 而且在这地下, 长眠着你的祖祖辈辈!

homo, humile levu la rigardon
 al la sennombraj steloj en la alto!
 inter la steloj shvebas nia tero
 kiel polvo en senfina spaco.
 人呵, 谦卑地抬起双眼吧,
 看看高处那无数的星星!
 我们的地球就飘移在那群星之间,
 宛如浩瀚空间中的一粒灰尘!

E#

Nikolai Kurzens (Latvio)

Tedeĝas silento kaj krio

tedeĝas infero kaj Dio

eh! turni la dorson al ĉio

kaj iri!

喵!

李传华 译

沉寂、喧哗烦人甚，

地狱、上帝甚烦人。

喵！转身背对全世界，

走人！

Lamao kaj Mutulo

esperantigis **Fortego**

De sudo venis Lamao tenante en la mano 5 ĝinojn da tamao*, de nordo venis Mutulo kunportante ĉe la talio trumpeton. La Lamao tenanta en la mano 5 ĝinojn da tamao volis interŝanĝi per la 5 ĝinoj da tamao la trumpeton kunportatan ĉe la talio de la Mutulo. La Mutulo ne volis interŝanĝi per la trumpeto la 5 ĝinojn da tamao tenatajn en la mano de la Lamao. La Lamao persistis interŝanĝi per la 5 ĝinoj da tamao la trumpeton kunportatan ĉe la talio de la Mutulo. La Lamao koleris kaj batis la Mutulon per la 5 ĝinoj da tamao. Ankaŭ la Mutulo koleris kaj batis la Lamaon per sia trumpeto. Oni ne sciis, ĉu la Lamao tenanta 5 ĝinojn da tamao batis la Mutulon kunportantan ĉe la talio trumpeton per la 5 ĝinoj da tamao, aŭ la Mutulo kunportanta ĉe la talio batis la Lamaon tenantan en la mano 5 ĝinoj da tamao per la trumpeto. La Lamao revenis Lamaejon kuiri tamaon. La Mutulo revenis hejmen kaj ludis trumpeton.

*tamao: alinomo de platfiŝo (獭, 比目鱼的别称。)

Vilho Setälä

Koko kaj kokino iris bani ①

Koko kaj kokino iris bani,
Ne estis akvo en la banejo.

Kokino al la puto:

“Bona puto, bela puto,
donu al mi akvon!”

“Mi ne donas, mi ne donas,
se vi ne donas kuvon.”

Kokino al servisto:

“Bona viro, bela viro,
dounu al mi kuvon!

Mi ĝin al la puto,
la puto donos akvon.”

“Mi ne donas, mi ne donas,
se vi ne donas laĉojn.”

Kokino al knabino:

“Knabineto, bona, bela,
donu al mi laĉojn!

Ilin mi al viro,
li donacos kuvon,
mi ĝin al la puto,
la puto donos akvon.”

“Mi ne donas, mi ne donas,
se vi ne donos ŝuojn.”

Kokino al ŝuisto:

“Ŝuisto, bona, bela,
donu al mi ŝuojn!
Al knabin’ mi ŝuojn,
ŝi donos al mi laĉojn,

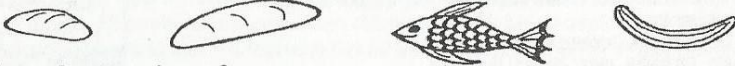
ilin mi al viro,
li donacos kuvon,
mi ĝin al la puto,
la puto donos akvon.”

“Mi ne donas, se vi volas, donu pork-haregojn.” (daŭrigota)

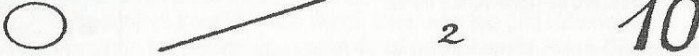

Desegnata poemo

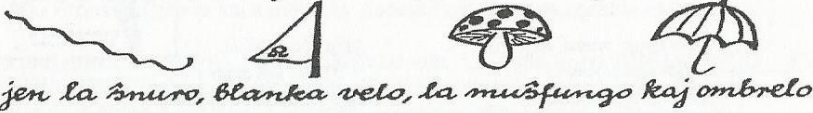
verkoj kaj desegnoj: Esperantina Iliriska

Estas bulko kaj la pano, ora fiŝo kaj banano,

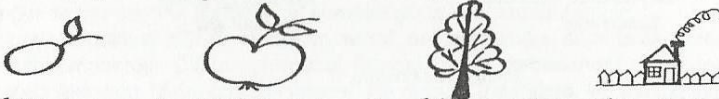
ronda cirklo, longa streko, eta du, granda deko,

jen la ŝnuro, blanka velo, la muŝfungo kaj ombrelo

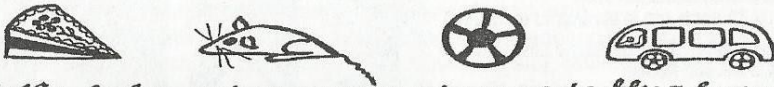
estas ĉapo kaj la ŝuo, larĝa pordo, ŝlosiltruo

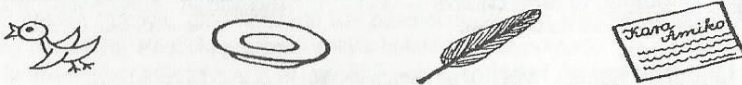
estas pruno, ruĝa pomo, alta arbo, eta domo

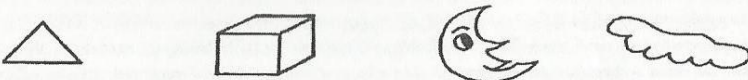
jen okulo, bona koro, la folio kaj la floro

dolĉa kuko, griza muso, nigra rado, blua buso

estas birdo kaj telero, bunta plumo kaj letero

triangulo apud kubo, duonluno kaj la nuboj

FINO!

jen botelo, ene vino, la kaliko kaj jam

河南世界语运动纪事

1912年

5月，中华民国世界语协会在上海设中央事务所，开封及其它省市设立了地方事务分所。

1921年

3月，开封女子师范学校开设世界语选修课，由张云鹤教授。

1932年

2月，江苏镇江世界语学会会刊《黎明》(Mateniĝo)第二期刊发全国世界语运动总调查(符恼武编)，其中关于河南就有4位同志：开封刘之翰，郑州刘本初、俞科安，许昌谭锤容。

洛阳第四师范世界语学会成立。

新乡世界语学习小组成员米光华是新乡县首任党支部书记，当年他们积极开展了学习与革命活动。

1934年

郭晓棠、周熙亚、傅明谛在豫东杞县大同中学教授世界语。此外，郭晓棠还在大同小学、杞县县立师范进行世界语和新文字的传播。著名作家姚学垠当时也隐居在大同中学搞革命活动，并很快接触学习了世界语。

1935年

杨伯笙在河大组织新文字研究会，宣传并提倡新文字和世界语。

1937年

河南世界语者齐诺和杞县大同中学的进步同学组织世界语研究会，拉丁化新文字研究会，在学习的同时积极关心抗日救亡的国家大事。

著名世界语者李奈西在郑州暂住，并来往于郑州汉口之间从事世界语活动，他曾第一次同资深世界语者方善镜(Tikos)在汉口会晤。

1943年

方城中学英文教师意大利世界语者杜博士在课余时间向本校学生讲授世界语。

南阳世界语者《前锋报》总编辑傅恒书借助本报积极开展世界语活动，征集世界语文章。

温县牛永丰同志年代学习世界语。

1950年

卢成之在洛阳进行世界语活动，次年他开始订阅中华全国世协机关刊《人民世界》。

1953年

卢成之从洛阳调到郑州后就一直在省会从事世界语活动。

1956年

12月，郑州胡国柱开始自修世界语。

1957年

郑州世界语小组成立并创办《绿叶》(Verda Folieto)油印刊物(刻印：鄢明伦)

1958年

10月，《绿叶》第三期出版，该刊先后出过四、五期，自第二期起均由胡国柱编刻印。同月，郑州市外文书店陈建业开始学习世界语。

12月18日，卢成之加入中华全国世协。

1959年

《人民中国报道》(El Popola Ĉinio)第二期发表了郑州胡国柱的译稿《金凤凰》(Ora Fenikso)。

1962年

12月15日，郑州世界语小组欢庆柴门霍夫节，参加活动的有：卢成之、胡国柱、鄢明伦、许国华、沙铎等。

1963年

12月中旬，郑州世界语小组在庆祝柴门霍夫博士诞辰的同时举办了小型的世界语书籍展览。

1964年

自年底起，胡国柱、许国华开始编写《汉世词典》，1966年5月止共完成了一万七千余条。

1978年

6月，著名世界语者方善镜发起翻译实习活动，到1979年底结束。三

门峡市崖底高中木丙同志是当时的具体组织者之一。

1979 年

新乡韩道翥同志于年冬发起筹备出版油印刊物《Ĉina Esperantisto》(中国世界语者)。

1980 年

4月15日,《Ĉina Esperantisto》首期在新乡出版,八开一版,刊有世运消息和世界语读物等。这是一期创刊号又是一期终刊号。

10月,河南有多人开始在新华世界语函授学校学习世界语。据该校《内部通讯》记载,河南先后有三批学员,总计1420名。

河南人民出版社出版一本儿童读物《星空在召唤》(谈英武著),将世界语作为人类未来的共同语,而且是同外星人进行联系的地球之音,小说中部分对话直接用世界语,这是世界语第一次进入我国的科学幻想小说。

1981 年

7月,新华世界语函授学校郑州学员50多人先后在郑州四十四中、郑州铁路工人文化宫集中学习,老世界语者卢成之、沙铎也参加了学习辅导。

1982 年

1月,马海滨等发起组织郑州绿星世界语小组,组员20多人。

4月,郑州一个约10人的世界语学习小组每月在市人民公园聚会,坚持学习。沙铎同志常教青年同志唱世界语歌曲。

6月1日,新乡绿星世界语小组成立。

暑假期间,郑州田崴、董大群两位同志到湖北黄石世协取经,拜访了曾在郑州工作、学习过的胡国柱同志。

8月中下旬,郑州8名世界语者在卢老(成之)的家里热烈谈论黄石世运,商议筹建郑州世界语协会筹备组。同月,他们油印出版了《Flava Rivero》(黄河),16KP9。这一期创刊后即停刊了,以后易名出版了《绿塔》。

11月,河南作家谈英武创作的科幻小说《兰星事件》,再次将世界语作为地球之音写进小说。

12月15日,安阳市世界语小组成立。同月,巩县芝田镇世界语小组成立,并出版了油印刊物《绿浪》。

(待续)

世运短波

7月中旬 河南贾荣霞通过国际世界语 B1 考试。

7月26日 世界语日，这一天，河南世界语者通过微信热烈祝贺世界语诞生 131 周年。

8月5日 在西安世界语协会王天义会长陪同下，波兰世界语商人沃伊采克到访郑州，在河南谈完生意后于7日飞离郑州前往印度孟买。

8月29日 河南世界语者联盟副总干事蒋国栋访问兰州，赠送给甘肃世界语协会几枚河南制作的绿星章，并同当地世界语组织有关负责人进行了诚挚交流，建立了友好合作关系。

9月16日 河南世界语者联盟通过微信祝贺北京语言学院世界语协会成立。

10月8日 甘肃、河南两省世界语者合作在微信上开办了世界语入门班。

10月10日 上海世界语协会名誉会长汪敏豪到访郑州，受到当地世界语者热情接待。

10月13日 第三届五省市世界语论坛在新乡开幕，包括 70 多名世界语者在内的各界人士约 200 人出席，14 日闭幕。

10月17日 上海世界语协会名誉会长汪敏豪到访洛阳，受到当地世界语者热情接待。

11月3日 新乡市世界语协会在 134 厂专家楼召开理事会议。鉴于新乡市世界语协会第三届理事会五年换届期已到，经研究决定副会长吕砚军同志代理新乡市世协会长职务，主持协会全面工作，并负责协会第四届理事会的筹备换届工作。

网购想省钱？ 来领优惠券！

<http://yaotaobao.info>

券后9.9包邮 天天疯抢
每天都要来逛哦 超多实惠等着你

淘宝联盟合作伙伴

专供淘宝天猫优惠券

第 5 期
2019-06

黄河 Flava Rivero

Duonjara Revuo

茵梦湖

Kvar Antikvaj Poemoj

Iom pri Finnioj

河南世界语者联盟
Henan-a Esperantista Grupo

目录 Enhavo

3	茵梦湖	孔雷 译
11	Kvar Antikvaj Poemoj	trad. Xiong Linping
16	Nankino en Songô	Zhuang Qixiong
17	Al Mia Filo	Gajo
18	Iom pri Finnjoj	Mirja Perunka
21	Koko kaj kokino iris bani	Vilho Setälä
24	Prunti bovon	trad. Guozhu
25	Anonimaj Spritaĵoj	Anonimo
26	Ami, ŝati, plaĉi, preferi 词义辨析	王崇芳
28	河南世界语运动纪事（续）	
32	世运短波	贾荣霞等

封面：La Fenestro, en la Parko de Floroj, Xinyang

Foto: Zhang Xuesong

编者的话

第5期《黄河》和大家见面了，转眼她已坚持三年了，这在世运沉寂的国内，已是颇为难得。网络传媒的冲击，使传统刊物日渐萎缩甚至退出，小众的世界语更是难免。然而《黄河》却逆势而为，继电子版之后，今年又正式推出了打印纸质版。没有印刷厂那样的印量要求和昂贵费用，一册起印，以尽可能低的成本来满足部分读者对纸质版的需求。这种出版方式或许不失为今天世界语刊物发展的一条途径。我们相信，这是一个有益的尝试，也希望更多的兄弟组织能借鉴这样的办刊模式，让世界语刊物重新归来！

黄河
Flava Rivero

半年刊

2019年第1期 总第5期

主办：河南世界语者联盟

编辑：《黄河》编辑部

出版：世界语工作室

主编：张雪松

邮箱：redakcio@126.com

网址：<http://flavarivero.top>

校对：永沛 孔雷 李传华

本刊电子版可免费索取，
纸质版每期平邮6元，挂
号9元，快递11元。

欢迎订阅，欢迎投稿。

推荐使用微信支付

Imenlago 茵梦湖

原著：斯托姆 世译：巴德 汉译：孔雷

Denove jaroj preteriris. — Sur ombra arbarvojo, kiu kondukis malsupren, juna viro kun forta, brunigita vizaĝo paŝis dum varma printempa posttagmezo. Per siaj seriozaj grizaj okuloj li rigardis scivole en la malproksimon, kvazaŭ li atendus fine aliĝon de la tede unuforma vojo, kiu tamen ne volis finiĝi. Jen ĉaro suprenvenis malrapide.

几年又过去了。——一个春暖的下午，阴凉的林间下坡路上走来一个强壮的黑脸青年人，他用一双严峻的灰眼睛急切地眺望着远方，仿佛他终于盼到了这条枯燥单调之路的变化，然而它并没想完结。瞧，一辆马车慢慢上来了。

—He! Bona amiko—, vokis la promenanto al la apudiranta vilaĝano, —ĉu tiu ĉi estas la ĝusta vojo al Imenlago?

“嘿，好朋友！”这个青年人向身旁走着的乡下人喊，“这条路是通向茵梦湖的吗？”

—Jes, ĉiam rekten—, respondis la viro kaj ŝovis sian rondan ĉapelon.

“是的，一直向前走。”那个乡下人推了推圆帽，答道。

—Ĉu estas ankoraŭ longa vojo ĝis tie?

“到那里还有很远的路吗？”

—La sinjoro estos baldaŭ tie. Eĉ ne duonan pipon da tabako, kaj vi venos al la lago; la mastra domo staras tute apude.

“先生，不远了，要不了半袋烟的工夫就到湖跟前了；那座庄园就在附近。”

La kamparulo preterveturis; la alia laŭlongiris pli rapide sub la arboj. Post kvaronhoru la ombro subite ĉesis maldekstre de li; la vojo kondukis al deklivo, el kiu la suproj de centjaraj kverkoj apenaŭ elstaris. Trans tiuj ĉi malkovriĝis vasta, suna pejzaĝo. Profunde sube kuŝis la lago, trankvila, malhelblua, preskaŭ ĉie ĉirkaŭata de verdaj sunlumigataj arbaroj; nur ĉe unu loko ili disiĝis kaj ebligis ĝui profundan perspektivon, ĝis ankaŭ tiu fermiĝis per blujaj montoj. Diametre, meze de la verda foliaro de l' arbaroj, io kuŝis supere kiel neĝo; ĝi estis florantaj fruktarboj, kaj el inter tiuj elstaris sur alta bordo la estrodomo, blanka kun ruĝaj brikoj. Cikonio ekflugis de la kamentubo kaj rondflugis super la akvo.

这乡下人赶着车驶过去了；那青年人沿着长长的道路在树下走得更快了。走了一刻钟后，树影从他左边突然消失了；道路通向一个斜坡，百年老橡树的树梢差不多刚刚露出坡顶；从树梢望过去，眼前呈现一片广阔、丽日的景色。下面深处有一个平静碧蓝的湖，四周几乎都被阳光普照的翠绿的树林环绕着，只有一处树木分散开了，可以从中望到深远的景色，一直看到远处的青山。从正面望去，在这树林翠绿的茂叶当中，有似雪一样白花花的一片漂浮在上面，那是一片正在开花的果树；再放眼看去，果树丛中显露出在高岸上耸立的庄主的红砖白房。一只鹳鸟从烟囱处飞起，在湖水上面盘旋。

—Imenlago!— vokis la iranto.

“茵梦湖！”这个走着的青年人喊道。

Preskaŭ ŝajnis, kvazaŭ li nun alvenis la celon de sia vojaĝo; ĉar li haltis kaj transrigardis super la pintoj de l' arboj, kiuj staris ĉe liaj piedoj, al la alia bordo, kie la spegulaĵo de l' mastra domo naĝis sur la akvo mole balanciĝanta. Tiam li subite daŭrigis sian vojaĝon.

看样子，他此刻几乎好象是到了旅行的目的地，因为他停下不走了；从脚下的树梢上方凝望着对岸，庄园漂游的倒影在水面上轻轻荡漾。看到这里，他突然又继续赶路了。

La vojo kondukis preskaŭ krute malsupren de l' monteto, tiel ke la sube starantaj arboj donis denove ombron, sed samtempe kaŝis la perspektivon sur la

lagon, kiu nur iafoje trabilis inter la malplenaĵoj de la branĉoj. Baldaŭ ĝi iris denove dolĉe supren, kaj nun malaperis dekstre kaj maldekstre la arbaro; anstataŭ ĝi densfoliaraj vinbermontetoj etendiĝis apud la vojo; ambaŭflanke staris florantaj fruktarboj, en kiuj svarme zumis abeloj. Majesta viro en bruna surtuto venis renkonte al la promenanto. Kiam li preskaŭ atingis la alian, li svingis sian ĉapon kaj vokis per hela voĉo:

这条路从山丘几乎很陡地向下延伸，以致下面耸立的橡树又产生了阴影，同时把远景藏进了只能偶尔透过树枝的缝隙窥见的亮闪闪的湖面上。一会儿道路又缓缓向上，树林在左右两边渐渐消失；代之而在路旁伸展开的是茂密的葡萄山；两侧是正在开花的果树，果树中充满着蜜蜂嗡嗡声。一个穿着棕色外衣、相貌庄重的人来迎接这位来人。当他几乎到了他跟前时，他挥动着自己的帽子，高声呼唤：

—Bonvenon, bonvenon, frato Rejnardo! Bonvenon sur bieno Imenlago!

“莱因哈德兄弟，欢迎，欢迎！欢迎你来茵梦湖庄园！”

—Dio gardu vin, Eriĥo, kaj dankon pro via bonveno! — la alia kontraŭvokis al li.

“埃里克，上帝保佑你！谢谢你的欢迎！”莱因哈德对着他喊道。

Tiam ili kunvenis kaj premis al si reciproke la manojn.

这时，他们走到一起，互相握手。

—Ĉu ankaŭ vi estas efektive tie ĉi?— diris Eriĥo, kiam li vidis de tiel proksime la seriozan vizaĝon de sia iama kunlernanto.

“真的是你吗？”当埃里克这样近看到自己旧时同窗的严峻面孔时，他说。

—Certe mi estas tie ĉi, Eriĥo, kaj vi ankaŭ; sed vi havas eĉ pli gajan mienon, ol vi iam havis.

“当然是我，埃里克，也真是你；你可比从前快乐多了。”

Ĝoja rideto ĉe tiuj vortoj ankoraŭ pli gajigis la trajtojn de Eriĥo.

埃里克听见这句话露出了喜悦的微笑，这使他的面容显得更愉快了。

—Jes, frato Rejnardo—, li diris, ankoraŭfoje premante al tiu ĉi la manon,— ĉar de tiu tempo mi ankaŭ gajnis la grandan loton; vi ja scias ĝin.

“是的，莱因哈德兄弟。”他说，并再次握了一下老同学的手，“因为从那时起我走运了，这你肯定是知道的。”

Tiam li frotis la manojn kaj vokis plezure:

说着他搓了搓手，接着又乐滋滋地说：

—Tio estos surprizo! Kiun ŝi ne atendas, eĉ ne en eterneco!

“这将是一件令人惊讶的事!她绝不会料到，也永远想不到的!”

—Ĉu surprizo?— demandis Rejnharo. — Por kiu?

“令人惊讶?”莱因哈德问，“谁呢?”

—Por Elizabeto.

“伊丽莎白。”

—Elizabeto! Ĉu vi ne diris al ŝi pri mia vizito?

“伊丽莎白! 难道你没有对她讲我要来吗?”

—Nenian vorton, frato Rejnharo; ŝi ne pensas pri vi, ankaŭ ne la patrino. Mi avertis vin tute sekrete, por ke la ĝojo estu des pli granda. Vi scias, mi ĉiam havis miajn sekretajn planojn.

“一个字都没讲，莱因哈德兄弟。她不会想到你来，她母亲也不会想到的。我完全秘密地先邀请你，为的是让大家更加欢喜。你知道，我总是爱搞些小计谋的。”

Rejnharo ekestis meditema; lia spiro videble malfaciliĝis, ju pli ili proksimiĝis al la bieno. Maldekstre de la vojo nun ankaŭ ĉesis la vinberejoj, ilin anstataŭis longa legomĝardeno, kiu atingis preskaŭ ĝis la lago. Dume la cikonio sin mallevis kaj promenadis nun grave inter la legomobedoj.

莱因哈德陷入沉思；离庄园越近，他呼吸就越困难。此刻，路的左边，葡萄园已到尽头了，接着伸展开的是长长的菜园子，它几乎延伸到了湖边。这当口儿，那只鹤鸟飞落下来，在菜园中慢慢溜达。

—He!— vokis Eriĥo, plaŭdante per la manoj, —jen la altkrura egiptano ŝtelas jam denove miajn mallongajn pizostangojn!

“嘿!”埃里克拍着手喊，“看，这长腿埃及贼又在偷我的短豌豆梗啦!”

La birdego malrapide sin levis kaj flugis sur la tegmenton de proksima konstruaĵo, kiu kuŝis ĉe l' fino de la legoma ĝardeno, kaj kies murojn kovris spaliro de suprenligitaj persiko- kaj abrikotarbaj.

那只鹤鸟慢慢飞起来，飞到菜园子尽头不远的房顶上，房子的墙壁被向上攀缘的桃与杏的树墙遮蔽了。

—Jen estas la brandfarejo—, diris Eriĥo, — mi konstruigis ĝin antaŭ du jaroj. Mia karmemora patro siaparte almetigis la ekonomiajn domojn; la loĝadomo estas

konstruita jam de mia avo. Tiamaniere oni iom post iom pligrandigas sian bienon.

“看，那就是酿酒厂。”埃里克说，“两年前我请人建起来的。我先父增添了农舍；那幢住宅还是我爷爷建造的。庄园就这样逐渐扩大了。”

Tiel parolante ili venis al vasta, libera loko, kiu ĉe la flankoj estis limigita de la kamparaj ekonomidomoj, funde per la estrodomo, ambaŭflanke kunigita kun alta ĝardenmuro; malantaŭ tiu ĉi oni vidis taksusojn. Viroj kun sun- kaj laborvarmaj vizaĝoj trairis la lokon kaj salutis la amikojn, dum Eriĥo al unu kaj al alia vokis ordonon aŭ demandon pri la taglaboro. — Poste ili atingis la domon; alta, malvarmeta vestiblo akceptis ilin, ĉe kies fino ili maldekstre eniris en iom malhelan apudkoridoron. Tie ĉi Eriĥo malfermis pordon, kaj ili iris al vasta ĝardenhalo, kiun pro la foliaro kovranta la kontraŭajn fenestrojn, jen plenigis sur ambaŭ flankoj verda duonlumo; tie du altaj, vaste malfermitaj flankpordoj lasis enfali la tutan brilon de la printempa suno kaj ebligis vidi la perspektivon de ĝardeno kun rondigitaj bedoj plenaj je floroj kaj altaj krutaj foliarmuroj apartigitaj de rekta larĝa irejo, kiu donis vidon sur la lagon kaj pli malproksimen al la kontraŭaj montoj. Kiam la amikoj eniris, la aerfluo alportis al ili torenton da bonodoro.

他们这样谈着便来到一个空阔的地方，两边以农舍为界，后面就是庄主的房子，房子两翼同高高的园墙连在一起；在这堵墙的后面可以见到紫杉。劳动了一天的人们，他们的脸被烈日晒得热乎乎的，他们走过这个空阔的地方，便向这两人问好，而埃里克不是招呼这个吩咐两句，就是呼唤那个问问一天的劳动情况。——后来，他们到了那幢住宅，一走进高大的门厅就感到十分凉爽，他们又穿过门厅往左拐，便进入了一个微暗的侧廊。埃里克在这里打开门，他们就向大花房走去；由于密集的树叶遮住了对面的窗户，所以花房的两侧充满了绿色的微光；两扇敞开着的高高的侧门也沐浴在春天的阳光里，从门口可以看见园子里的景色：长满鲜花的圆形花坛和高高直立的树墙，花坛和树墙之间隔着一条笔直的宽阔走道，沿这条路可以望见湖景和对面山上的远景。当这两个朋友走进来时，一股清馨的香味随风源源不断地飘来。

Sur teraso antaŭ la ĝardenpordo sidis blanka knabina virinfiguro. Ŝi levis sin kaj aliris al la enirantoj; sed duonvoje ŝi haltis, kiel enradikita kaj fikse rigardis la fremdulon. Ridetante li etendis al ŝi la manon.

在那花园门前的台阶上，坐着一个年轻的白衣女子。她站起来，迎着进来的人走去；半道上，她就象生了根一样，两眼凝视着那个陌生人。他微笑着

向她伸出了手。

—Rejnhardo!—ŝi vokis, — Rejnhardo! Mia Dio, vi estas tie ĉi! Dum longa tempo ni ne vidis nin.

“莱因哈德！”她呼喊道，“莱因哈德！我的天啊，是你来了呀！我们很久没见面了。”

—Longe ne—, li diris kaj povis nenion diri plu; ĉar aŭdante ŝian voĉon, li sentis en la koro delikatan korpan doloron, kaj, kiam li rigardis ŝin, ŝi staris antaŭ li, la sama gracia, karesa figuro, al kiu li antaŭ jaroj diris adiaŭ en sia patra urbo.

“很久没见了。”他支了一声，便再没有什么话可说，因为听到她的声音，他心头就感到肉体隐隐作痛。当他瞥眼看她时，眼前的她依旧是几年前在故乡分手时那样苗条而柔媚。

Eriho postrestis ĉe la pordo kun ĝoja vizaĝo.

埃里克跟在后面，呆在门边，感到十分愉快。

—Nun, Elizabeto!— li diris, — He! Tiun ĉi vi ne atendis, tiun ĉi ne en tuta eterno!

“哎，伊丽莎白！”他说，“嘿，你没料到吧，这是你万万想不到的。”

Elizabeto rigardis lin per fratinaĵoj.

伊丽莎白象妹妹一样看着他。

— Vi estas tiel bona, Eriho!— ŝi diris.

“埃里克，你真好！”她说。

Li prenis karesante ŝian mallarĝan manon en siajn.

他爱抚地把她的小手握在自己的双手里。

— Kaj tial ke ni nun havas lin—, li diris, — ni ne lasas lin tuj foriri de tie ĉi. Li estis for tiel longe; ni volas lin denove hejmigi. Vidu nur, kiel li havas fremdan kaj noblan mienon!

“现在，他在我们这儿了，”他说，“我们不能让他仓促离开此地。他离开家乡那么久，我们要把他重新留在家乡。瞧，他现在这样子多么象一个高雅的外乡人哪。”

Timema rigardo de Elizabeto tuŝetis la vizaĝon de Rejnhardo.

伊丽莎白羞涩的目光瞥了莱因哈德一眼。

—Tio estas nur la tempo, dum kiu ni ne estis kune—, li diris.

“这完全是我们分别太久了。”他说。

En tiu momento venis la patrino tra la pordo kun ŝlosilkorbeto ĉebrake.
就在这会儿，伊丽莎白的母亲胳膊上挎着钥匙篮，走进门来。

—Sinjoro Werner!— ŝi diris, rigardinte Rejnardon, — jen, tiel kara, kiel ne atendita gasto.

“沃纳先生！”她瞧着莱因哈德说，“啊，亲爱的客人，真没想到。”

Kaj nun la interparolado iris de demandoj al respondoj sian ebenan vojon. La virinoj sidiĝis al siaj laboroj, kaj, dum Rejnardo ĝuis la manĝaĵojn por li preparitajn, Eriĥo ekbruligis sian marŝaŭman pipon kaj sidis fumante kaj diskutante apud Rejnardo.

于是，他们一问一答畅快地交谈起来。两个女人忙着她们自己的事情，而莱因哈德吃着给他做好的饭菜，埃里克点燃了自己的海泡石烟斗，坐在莱因哈德身旁边吸边说。

La alian tagon Rejnardo devis iri kun Eriĥo sur la kamparon, en la lupoloĝardenon, al la brandfarejo. Ĉio estis bonstata; la homoj, kiuj laboris sur la kampoj kaj apud la kaldronoj, havis ĉiuj sanajn kaj kontentajn mienojn. Tagmeze la familio kunvenis en la ĝardenhalo, kaj la tagon oni travivis pli aŭ malpli kune, laŭ la libertempo de l' mastroj. Nur la horojn antaŭ la vespermanĝo, kiel ankaŭ la unuajn de la mateno, Rejnardo restis laborante en sia ĉambro. De jaroj li kolektis, kie li povis ekhavi tiajn, la rimojn kaj kantojn ankoraŭ vivantajn en la popolo, kaj nun li komencis ordigi sian trezoron kaj se eble plimultigi per novaj notoj el la ĉirkaŭaĵo. Elizabeto estis ĉiam dolĉega kaj afabla; la ĉiam konstantan atenton de Eriĥo ŝi akceptis kun preskaŭ humila danko, kaj kelkafoje Rejnardo pensis, ke la iama gaja infano tute ne promesis tiel silentan edzinon.

第二天，莱因哈德就随埃里克到田地、啤酒花园子、酿酒作坊去。所到之处，一派好光景；在地里和酿酒锅旁干活的人们，都很健康和知足。中午，一家人在花房里会餐，他们一天在一起的时光，多少随主人的空闲而定。只有晚餐前的个把钟头，象上午的头几个小时一样，莱因哈德呆在自己屋里做事。几年来，每逢碰到还在民间流行的歌谣，他便搜集起来。现在得空他便开始整理自己的宝贝材料，如果可能的话，在四周空白处再补充些新的东西。伊丽莎白总是非常温柔和热情，埃里克对她的举动一直十分留意，而她时常带着差不多谦恭的谢意承受着这一切。莱因哈德三番五次地想，当初那样活泼的姑娘决不想成为这般沉静的妻子。

Ekde la dua tago de sia ĉeestado li kutimis fari vespere promenadon laŭlonge de la lago. La vojo preterkondukis sub la ĝardeno. Ĉe la fino de tiu ĉi, sur antaŭiĝanta bastiono, staris benko sub altaj betuloj; la patrino baptis ĝin la vesperbenko, ĉar la loko frontis kontraŭ l' okcidento kaj pro la sunsubirado estis vizitata plejmulte je tiu tempo. El promenado sur tiu ĉi vojo Rejnharo iufoje vespere revenis, kiam la pluvo surprizis lin. Li serĉis rifuĝejon sub tilio staranta ĉe l' akvo; sed baldaŭ la pezaj gutoj penetris tra la folioj. Malsekigita, kiel li estis, li sindone rezignis kaj daŭrigis malrapide sian reiron. Preskaŭ mallumiĝis; la pluvo ĉiam pli dense falis. Kiam li alproksimiĝis al tiu vesperbenko, ŝajnis al li, ke li distingas inter la briletantaj betulotrunkoj blankan figuron de virino. Ŝi staris senmove, kaj, kiel li kredis vidi, kiam li pli proksime alvenis, turnita al li, kvazaŭ ŝi atendus iun. Li konjektis, ke Elizabeto estas tie; sed kiam li plirapidis, por atingi ŝin kaj poste reveni kun ŝi domen tra l' ĝardeno, ŝi sin deturnis rapide kaj malaperis en la malhelajn flankvojojn. Li ne povis kompreni tion. Li estis preskaŭ kolera pri Elizabeto, kaj tamen li dubis, ĉu estis ŝi; sed li timis demandi ŝin pri tio; ja, li ne iris en la ĝardenhalon, nur por ke li ne vidu eble Elizabeton eniri tra la pordo de l' ĝardeno.

从他来到的第二天起，他就习惯在傍晚沿着湖边散步了。那条路就从花园下面经过。花园尽头突出的棱堡上，有一条长板凳搁在几棵高大的桦树下面；伊丽莎白的母亲给它取名“晚凳”，因为这地方面朝西方，夕阳常常于傍晚西下走访此地。一天晚上，莱因哈德在这条路上散罢步回来，突然下起了雨。他赶紧到立在水边的椴树下寻找避雨的地方；霎时大雨滴便透过树叶落下来。他被淋得透湿，索性不避雨了，又慢慢地继续往回走。天几乎黑了；雨却一个劲儿地下得更大了。当他走近那条晚凳时，他在亮闪闪的桦树干丛中看见好象有一个白衣女子的身影。她一动不动地站立着，就他更接近时可以辨别的情景看来，她面向着他，仿佛在等候什么人。他猜测是伊丽莎白在那儿；当他加快脚步欲赶到她跟前，然后同她一起穿过花园回家时，她却稍快地转过身去，消失在黑暗的旁边里了。这事他无法理解，他几乎生了伊丽莎白的怨气，然而他又疑惑是不是她；但他怕问她此事，就没有进那个花房里去，只是为了避免碰见从花园的门进来的伊丽莎白。

(《茵梦湖》全书电子版网址：<http://www.yaotaobao.info/Librejo/imenlago/>)

Kvar Antikvaj Peomoj

elĉinigi: Xiong Linping

Sur boato en luna nokto

Dai Fugu (1167 – 1252?)

La boato saturita de lunlumo
Dronas kvazaŭ en etero.
La lazura akvo glate senondeta
Spiras froston en aero.

Mia poezia patosemo flosas
Ombre de la mastoj hante,
Kaj la lirikismo drivas en la plaŭdo
De remiloj songolande.

Tiuj surĉielaj steloj sin spegulas
 Sur freŝverda lago sole;
 Krias sovaĝaj anseroj en akv-herboj
 Kontraŭ la vento gakplore.

Kelkaj ŝiplanternoj flagras ĉe l' pramejo,
 Kiu de pratemp' ekzistas;
 Gutas rosoj de platanoj ĉe l' rompita
 Ponto, kiu ja persistas.

月夜舟中

戴复古 (1167 – 1252?)

满船明月浸虚空，
 绿水无痕夜气冲。
 诗思浮沉橹影里，
 梦魂摇曳橹声中。
 星辰冷落碧潭水，
 鸿雁悲鸣红蓼风。
 数点渔灯依古岸，
 断桥垂露滴梧桐。

Vizito al la pavilono Zongchi

Cen Shen (ĉ. 715 - 770)

Proksimas al la firmamento
 De pavilono la tegmento.
 Ĝi altas eĉ ke mi perceptas
 Supre: la suno min akceptas.
 Kiam serena tago brilas,
 Ĉe-putaj arboj hele milas;
 Se super montoj nuboj ŝvebas,
 Tristecon tio reliefas.
 Ĉe l' balustrado mi rigardas
 Malsupren: Qin-monto malaltas;
 Tra la fenestro: Wei-rivero
 Fadene fluas sub l' etero.
 Se mi la zenon pli ol frue
 Ekkonus, tiam asidue
 Mi volus iri, kor-konfida,
 Al Budho en statu' orita.

登总持阁

岑参 (约 715 - 770)

高阁逼诸天，登临近日边。
 晴开万井树，愁看五陵烟。
 槛外低秦岭，窗中小渭川。
 早知清静理，常愿奉金仙。

La ombro de floroj

Su Shi (1037 – 1101)

La ombro amase ascendas sur la ŝtonperonon
de l' bela kiosko. Ĝi estas tiel nigre densa,
ke la servoknab' ne sukcesis — kelkfoje ordonon
mi faris — balai ĝin for, eĉ per peno intensa.
Apenaŭ reprenis la petolemaĵon la suno,
Jam, neatendite, tuje ĝin resendas la luno.

花 影

苏轼 (1037 - 1101)

重重叠叠上瑶台，
几度呼童扫不开。
刚被太阳收拾去，
却叫明月送将来。

Popolkanto de Changgan

Cui Hao (704 - 754)

*He, sinjoro, kie hejmas vi?
Tie ĉi en Hengtang loĝas mi.
Ŝiphaltige, mi demandas nu:
Ĉu samprovincanoj estus ni?*

长干行

崔颢 (704 - 754)

君家何处在，
妾住在横塘。
傍船暂借问，
或恐是同乡。

— laŭ ĉinesko Dekses-Silabo

Ĝoj'
fuma sur sopira voj'
Mi flirtis
ĉirkaŭ verda roj'.

Flu'
rivera kun pluva bru'.
Mi ĝemis
pro soleca sku'.

Kor'
sufera en songâ hor'.
Al kiu
pri senveka plor'?

十六字令

烟，
不尽相思喜乐连。
翩翩舞，
苍翠满溪间。

江，
东去滔滔雨打窗。
声声叹，
寂寞费思量。

心，
游子金陵梦苦吟。
衷肠语，
未醒诉谁听？

Al Mia Fílo

Gajo

la aŭtoro

ne ploru tie!
for de mia tombejo!
nu, mi ne mortas!

jen, la printempa
pluvo nutras la florojn,
tion mi helpas.

jen, la somera
sunlum' vigligas ĉion,
mi en la brilo.

jen, la aŭtunaj
ruĝaj folioj pompas,
mi 'stas en ili.

jen, kiam vintras,
disflugas neĝaj flokoj,
mi 'stas neĝero.

jen, mi kun nuboj
sur la ĉielo naĝas,
ĉiam vin benas.

kara, ne ploru!
for de mia tombejo!
mi 'stas ne tie!

IOM PRI FINNOJ

Mirja Perunka [Finnlando]

Finnoj apartenas al eŭropaj popoloj , kaj la finna lingvo al t.n. finn-ugra grupo de ĥindo-eŭropaj lingvoj. Ekz. la hungara kaj estona lingvoj estas al ĝi parencaj, same kelkaj aliaj de malplimulto en Sovetio. Finn-ugraj popoloj ja loĝis antaŭ miloj da jaroj en larĝa regiono ek de nuna Moskvo ĝis la Arkta Oceano, ek de Balto ĝis malantaŭ Uralo. Evidente posteuloj de tiuj tie vivas daŭre, miksiĝinte, parolas ĉefe la rusan lingvon, sed povas scipovi sian pratempan gepatran lingvon.

Laŭ plej novaj arkeologiaj kaj lingvistikaj studadoj la prauloj de finnoj loĝis en nia lando, baldaŭ post la lasta glacia epoko, do ĉ. antaŭ 9000 jaroj, sed tamen malmulte, fiŝkaptante kaj ĉasante; agrikulturo komenciĝis dum la bronza epoko.

Laponoj, aŭ saame-popoloj, loĝis eble en nia lando pli frue ol finnoj, ankaŭ samtempe, dum jarmiloj. Nuntempe ili estas kelkmiloj da loĝantoj, ĉefe en norda Finnlando, sed alie en Skandinavio pli multe. Tiu lingvo apartenas la finn-ugraj lingvoj; ili havas ĉiuj civitanajn rajtojn, kaj ili agas por sia propra kulturo.

Kiel preskaŭ ĉiuj popoloj, finnoj havas en sia sango-heredaĵo genojn el aliaj popoloj, plejmulte el sudo. En la finna lingvo oni trovas praaĝajn aŭ plipostajn fremdvortojn ekz. el germaĵoj, baltaj, kaj eĉ slavaj lingvoj. Poste ni prenis multe da vortoj el la sveda lingvo. Kulturvortoj, kiuj devenas de la greka aŭ latina lingvoj, kompreneble estas abunda. Sed tamen la finna lingvo ĉefe baziĝas al sia propra karaktero. Ĉar ĝi estas fleksebla, oni povas daŭre krei novajn propralingvaj vortojn kaj esprimojn.

La skribita finna lingvo estas ĉirkaŭ 500 jaraĝa, sed neskribita praa folkloro, nun kolektite, estas nun el plej larĝaj en la mondo. La finna lingvo evoluis, fariĝis la ĉefa lingvo de la popolo, kaj oficiale, same en literaturo kaj sciencoj multflanke kulturite.

la aŭtorino en sia somerdometo

La vorto “finno” devenas de la nomo de iu antikva norda tribo, menciita de Tacitus (historiisto de antikva Romo). Tial ekz. svedoj nomas nin “finne” kaj la landon Finnlando. La finnlingva nomo de nia lando estas SUOMI. Ĝi estas pretermemora nomo, kaj finnoj mem uzas ĝin ĉiam, ankaŭ oficiale. Sed nia lando havas – sekve de historiaj kaŭzoj – du oficialajn lingvojn: la finnan kaj la svedan lingvojn (kvankam svedlingvaj nuntempe estas ĉ. 5% je la popolo). Tial la internacia signo de nia lando estas SF, do: Suomi-Finland.

Esperanto:

Finnlando (ne ofte: Finnujo)

finno (ne ofte: finnano)

finna

Ĉu vi parolas finnlingve (la finnan lingvon)?

Esperanto ankaŭ:*Suomio**suomo**suoma**Ĉu vi parolas suomlingve (la suoman lingvon)?***Finnlingve:***Suomi**suomalainen**suomalainen**pŭutko suomen kieltä (pŭutko suomea)?*

La nomo Finnlando estas aprobita en Esperanto. Finnaj esperantistoj tial kutime uzas ĝin, ĉar ne estas certe, se oni en iu fora lando konas la nomon Suomi. Tamen ni povas aldoni al nian adreson la vorton Suomi.

Finnlando apartenis ĉ. ek de 1300a jarcento ĝis la komenco de la 1800a jc. al Svedujo, dum la 1800a jc. al Rusujo kiel aŭtonomio. Ek de 1917a jaro Finnlando estas memstara respubliko. Nia lando preferas bonajn rilatojn al ĉiuj aliaj landoj.

Ĉar ni estas sufiĉe malgranda nacio, nur 5 milionoj da loĝantoj, ni devas lerni multe da aliaj lingvoj, En lernejo oni laŭleĝe lernas gepatran lingvon, sed ankaŭ t.n. "la duan enlandan lingvon", do: finnlingvaj la svedan, svedlingvaj la finnan lingvon. Kiel fremdaj lingvoj oni povas elekti la germanan, la francan, la rusan kaj kelkajn aliajn lingvojn. Sed la junularo nuntempe preferas la anglan lingvon, por povi vojaĝi en okcidentaj landoj, por havigi eble bonan profesion, kaj pro la larĝa havebla literaturo.

Esperanto-movado komenciĝis en nia lando dum la plej unuaj jardekoj de nun pasanta jarcento (eĉ pli frue!). Nia revuo, Esperanta Finnlando, statistikis en sia n-ro 1/1986: membroj de Esperanta Asocio de Finnlando estis 698. Sed multaj legas Esperanton, sen aliĝo en la EAF-n. Aperas iom da esperantolingvaj lernolibroj kaj aliaj presaĵoj, oni organizas somere kursojn, kaj multe da finnoj partoprenas kunvenojn kaj kongresojn. Oni povas libere, sed plejmulte proprakoste, agi pro la progreso de Esperanto. (skribita en 1986)

Vilho Setälä [Finlando]

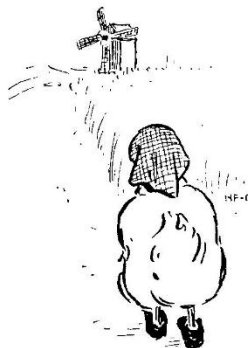
Kokino iris al porko:

“Bona porko, bela porko,
donu al mi harojn!
Ŝuist’ bezonas harojn,
li donos al mi ŝuojn,
al knabin’ mi ŝuojn,
ŝi donos al mi laĉojn,
ilin mi al viro,
li donacos kuvon,
mi ĝin al la puto,
la puto donos la akvon.”
“Mi ne donas, se vi volas,
donu vi farunon.”

Kokin’ al la muelilon:

“Muelilo, bona, bela,
donu tuj farunon!
Farunon pork’ ricevos,
ĝi donos al mi harojn,
ŝuist’ bezonas harojn
li donos al mi ŝuojn,
al knabin’ mi ŝuojn.
ŝi donos al mi laĉojn,
ilin mi al viro,

li donacos kuvon,
 mi ĝin al la puto,
 la puto donos la akvon.”
 “Mi ne donas, mi ne donas,
 se vi ne donas grenon.”

Kokino al la stalo:
 “Bona stalo, bela stalo,
 donu al mi sterkon!
 La sterkon mi al kampo,
 la kampo donos grenon,
 mi ĝin al la muelilo,
 ĝi donos la farunon,
 farunon pork’ ricevos,
 ĝi donos al mi harojn,
 ŝuist’ bezonas harojn,

Kokino al la kampo:
 “Bona kampo, bela kampo,
 donu al mi grenon!
 mi ĝin al muelilo,
 ĝi donos la farunon,
 farunon pork’ ricevos,
 ĝi donos al mi harojn,
 ŝuist’ bezonas harojn,
 li donos al mi ŝuojn,
 al knabin’ mi ŝuojn,
 ŝi donos al mi laĉojn,
 ilin mi al viro,
 li donacos kuvon,
 mi ĝin al la puto,
 la puto donos akvon.”
 “Mi ne donos, mi ne donos,
 se vi ne donos sterkon.”

li donos al mi ŝuojn,
 al knabin' mi ŝuojn,
 ŝi donos al mi laĉojn,
 ilin mi al viro,
 li donacos kuvon,
 mi ĝin al la puto,
 la puto donos akvon."
 "Mi ne donos, se vi volas,
 donu pinbranĉetojn."

Kokino al la pino:
 "Bona pino, bela pino,
 donu do branĉetojn!
 Branĉetojn mi al stalo,
 la stalo donos sterkon,
 la sterko mi al kampo,"
 la kampo donos grenon,
 mi ĝin al la muelilo,
 ĝi donos la farunon,
 farunon pork' ricevos,
 ĝi donos al mi harojn,
 ŝuist' bezonas harojn,
 li donos al mi ŝuojn,
 al knabin' mi ŝuojn,
 ŝi donos al mi laĉojn,
 ilin mi al viro,
 li donacos kuvon,
 mi ĝin al la puto,
 la puto donos akvon."
 "Mi ne donos, mi ne donos,
 ĉar hakilo mankas."
 (daŭrigota)

Prunti bovon

Iu sendis leteron al riĉulo por prunti lian bovon. La riĉulo fakte ne scipovas legi kaj okaze gasto estas ĉe li. La riĉulo afekte legis la leteron kaj diris al la letersendinto: "Bone, mi scias. Post momento mi venos persone."

(trad. **Guozhu** el *Humuraĵa Antologio*)

Anonimaj Spritaĵoj

La knabo senkonsole ploradis. Bona sinjorino kompateme proksimiĝis kaj demandis:

- Kial vi ploras, etulo?
- Ĉar mia kara instruisto ... kiu estis tiel malsana ...
- Mi komprenas ... , la kompatindulo ĵus mortis.
- Ne, sinjorino. Li resaniĝis kaj morgaŭ revenos al la lernejo.

* * *

La atoma milito transformis la mondon en amason da ruinoj. El kavaĵo eliris la lasta postvivanto, kiu estis simio.

Post kelkaj tagoj, el alia kavaĵo eliris simiino.

- Ĉu vi havas iom por manĝi? demandis la simio.

Ŝi, sen diri vorton, eniris la kavaĵon kaj revenis kun pomo. Tuj kiam la simio vidis la pomon, li malakceptis ĝin.

- Ne,ne! li ekkriis. - Ni ne komencu denove la saman historion!

* * *

- Sincere, mi ne scias kiel vi sukcesas fari tiom da stultaĵoj en unu sola tago.

- Nu, vidu. Mi ellitiĝas tre frue ...

* * *

La granda sevda verkisto Aŭgusto Strindberg ĉiun vesperon vizitadis kafejon kie li havis rezervitan tablon.

Intage, nekonata junulo intencis sidiĝi ĉe tiu tablo, sed la kelnero haltigis lin, dirante:

- Pardonu sinjoro, sed vi ne rajtas eksidi tie, ĉar tiu tablo estas rezervita por la verkisto Aŭgusto Strindberg.

La junulo respondis: - Kio? Ĉu mi ne rajtas sidiĝi kie sidiĝas tiu kreteno, tiu stultulo, tiu plagiatisto, tiu malsaĝulo kiu faras nenion el kopiadi!

Aŭdinte tion la kelnero apartiĝis kaj pardonpetis tiel:

- Pardonu sinjoro, mi ne sciis ke ankaŭ vi estas verkisto.

Ami, ŝati, plaĉi, preferi 词义辨析

王崇芳

ami 作“爱好”、“喜欢”、“喜爱”讲时，意思是“十分乐意地使用某种东西并从中得到精神或肉体上的满足”或“十分乐意地做某事或参加某一活动从而使身心感到愉快”。ami 的宾语可以是名词，也可以是动词不定式。例如：

Li amas teon. 他爱喝茶。

Ili amas sportojn. 他们爱好体育运动。

Ni amas labori. 我们爱劳动。

Ŝi amas danci. 她喜欢跳舞。

Mi ne amas ŝerci. 我不喜欢开玩笑。

ŝati 的基本意思是“对某一事物的价值或重要性有所认识并给予好评，因而非常珍爱”或“对某人有很高的评价”，可根据上下文和具体情况译成“重视”、“珍视”、“珍惜”、“器重”、“赏识”、“喜爱”、“喜欢”等。它的宾语通常由名词充当。ami 和 ŝati 的区别在于：前者着重于能得到身体和精神上的满足，后者着重于对某一美好事物的理解和鉴赏。例如：

Mi tre alte ŝatas vian amikecon al mi. 我非常珍视您对我的友谊。

La infanoj ne ŝatas longan babladon. 孩子们不喜欢长时间的闲谈。

Nur la suferinto ŝatas feliĉon. 只有受过苦的人才知道幸福的价值。

Ili tre alte ŝatas liajn meritojn. 他们对他的功绩评价很高。

La profesoro tre forte ŝatis lin. 教授非常器重他。

Kiel kuracisto mi tre ŝatas gad-oleon, sed persone ĝin mi tute ne amas.
作为医生我很看重鳕鱼（的医用价值），但我本人对它却一点都不喜爱。

<注> 很多人由于弄不清 ami 和 ŝati 的区别，常常把 ŝati 当作 ami 使用，例如把“喜欢咖啡”、“喜欢唱歌”译成“ŝati kafon”、“ŝati kanti”。这是应该避免

的。

plaĉi 的意思是“讨（人）喜欢”、“使（人）喜爱”。这个动词也可以译作“喜欢”，但句法上与汉语习惯不同。例如：

Tiu ĉi diligenta junulo plaĉas al mi. 我喜欢这个勤奋的青年。

Ankoraŭ neniu plaĉis al ĉiu. (谚语) 人人都喜欢的人还未曾有过。

Ŝi volis plaĉi al li. 她想讨他喜欢。

Mi eltrinkis botelon da vino, kvankam ĝi ne tre plaĉis al mi. 我把一瓶葡萄酒都喝光了，虽然我并不很喜欢这种酒。

Al mi ne plaĉas lin vidi. 我不愿见到他。(不定式作主语)

Kiel plaĉas al vi! 随你的便吧！(无主语句)

preferi 的意思是“更喜欢”、“宁愿”、“宁可”。它的宾语可以是宾格名词、不定式或从句。例如：

Mi preferas poezion. 我更喜欢诗歌。

Li preferas veturi tien per ŝipo. 我宁可坐船到那里去。

Li preferas, ke oni eldonu lian verkon pli malfrue. 他宁可将自己的作品晚些时候出版。

“**preferi…al…**”的意思是“宁愿…而不…”、“喜欢（某物或某人）甚于喜欢（另一物或另一人）”。如果 preferi 的宾语是不定式，则比较的那部分不用 al 而用 ol 引导。例如：

Mi preferas fiŝon al viando. 我喜欢吃鱼而不喜欢吃肉。(请注意：介词 *al* 而后名词必须用主格)

Li preferas prozon al poezio. 他喜欢散文甚于喜欢诗歌。

Ŝi preferas promeni ol resti en la ĉambro. 她喜欢散步而不喜欢呆在房间里。

Li preferis morti ol kapitulaci. 他宁死不投降。

河南世界语运动纪事 (续)

1983年

1月1日,清丰县世界语小组在工人文化宫举办了世界语书刊展览。同日,安阳世界语小组在人民公园举行了联欢活动。同月10日,《郑州晚报》发表了《我的爱好——世界语》(作者:夏瀚东)。下旬,油印刊物《绿塔》(Verda Pagodo)创刊,编刻者:夏瀚东。

2月27日,新乡市世界语小组成立,会上举办了世界语展览。同月下旬,《绿塔》第2期出版。自本期至第6期,《绿塔》均由孔雷编刻印。

3月,《绿塔》第3期出版。同月至10月,郑州世界语辅导站集中上课辅导35次,讲完了世界语初级课程。

4月,《绿塔》第4期出版。《绿浪》第1期(总第3期)出版。

5月1日,河南世界语者“五一”座谈会在郑州煤田地质学院召开,来自郑州、新乡、安阳、周口、温县、舞阳、义马等地的40多名代表参加了座谈会。这是河南各地世界语者首次大聚会,主要发起倡导者是郑州的夏瀚东和孔雷。同月,《绿塔》第5期出版。

6月1日,新乡绿星世界语小组纪念建组一周年。同日,郑州夏瀚东、孔雷到开封向当地的世界语者介绍了“五一”座谈情况。同月,《绿塔》第6期出版。同月15日,开封世界语小组开始活动。26日新乡师院举办世界语书刊展览,参观者达500多人,报名要求学习的有80多人。新乡世界语小组《牧野》创刊。同月,巩县《绿浪》第2期(总第4期)出版。

7月,新乡师院世界语学习会成立。同月,新乡开办了新的世界语班。同月,《绿塔》第7期出版。老世界语者胡国柱给《绿塔》编辑人员寄赠了《绿叶》第3期,并介绍了五、六十年代郑州世运概况。同月,巩县《绿浪》第

3 期（总第 5 期）出版。同月 8 日，新乡染织厂杜福云同志设计的带有 Verda Hejmloko 秀丽的世界语字体的印花布投产。世界语油印刊物《绿乡》在新乡创刊。同月，巩县《绿浪》第 4 期（总第 6 期）出版。同月，河南有人参加安徽大学世界语函授班学习。

8 月，《绿塔》第 8 期出版。

9 月 1 日，信阳市世界语讲习班开学。同月，新乡《绿乡》第 2 期出版。清丰县世界语小组创办《Paco》（和平）世界语小刊物。同月 25 日，商丘市世界语小组在市工人俱乐部举办世界语书刊展览，参观者达 300 多人，27 日的《河南日报》头版报道了这个消息。同月，郑州河南省民盟翻译公司专科学校开办世界语班，由沙铎同志任教。

10 月，新乡《绿乡》第 3 期出版。同月 18 日，河南省世界语研究组在郑州成立，并被接纳为省语言学会团体会员。同月，卢成之、沙铎、马凤波参加了省语言学会年会。安阳举行世界语座谈会。

11 月 27 日，开封市世界语辅导站在市相国寺门前举行世界语咨询活动。同月，新乡《绿乡》第 4 期出版。

12 月 1 日，开封举办世界语班，学员有 80 多人。开学典礼在相国寺群众艺术馆举行。同月 15 日，河南省世界语研究组和省民盟翻译公司专科学校世界语班联合举行纪念柴门霍夫诞辰 124 周年活动。同日，《郑州晚报》第 4 版发表了《世界语的创始人柴门霍夫》文章（作者：沙铎、李同）。

1984 年

1 月 1 日，焦作市世界语小组在市图书馆举办了世界语展览。

2 月，安阳世界语小组开办世界语辅导班。新乡《绿乡》第 1 期总第 6 期出版。

3 月 15 日，黄石世界语函授班班刊（铅印）发表郑州田崴同志的文章《我画柴门霍夫像》。黄石世协出版柴门霍夫画像和明信片（作者：田崴）。

4月10日，新乡市科协举办首届世界语班。新乡《绿乡》第2期（总第7期）出版。河南有220人参加昆明社会大学刊授世界语专修班。

5月1日，郑州世界语书刊展览在市民公园举行。洛阳世界语小组成立，约有100人参加了他们举办的世界语辅导班。

6月，新乡《绿乡》第3期（总第8期）出版。《新乡晚报》发表《没有国籍的语言——世界语》。同月，郑州青年世协筹备组成立，讨论拟定了《章程》草案。

7月5日至6日，湖北世界语者胡国柱、徐道荣在郑州短暂逗留期间到省民盟翻译公司专科学校世界语班作世界语讲演，并同郑州、安阳、新乡的同志亲切交谈。同月，省民盟一年制世界语班20名学员结业。同月9日，洛阳市世界语协会筹备组正式成立，李青、董承志等任正副组长。同月15日，鹤壁世界语小组成立。

8月17日，鹤壁世协（筹）举办首届世界语班，学员80多人，由索建春、黄龙任教。合肥8月号《学习》杂志发表郑州夏瀚东同志的文章《世界语汉语语法比较》。

9月，郑州青年世协（筹）创办《青年世界语者》（Juna Esperantisto, 16K, P20）。同月4日，开封世界语辅导站举办第2期世界语班。9日，新乡市科协第二届世界语班开学，学员140名，由王晓驹、韩道翥、朱命合任教。15日，鹤壁市世界语小组《新星》（La Nova Stelo）创刊（16K, P10）。17日，洛阳世协（筹）举办第2期世界语班。同月16日，河南世协第一次筹备工作会议在郑州市塑料研究所召开，来自郑州、洛阳、开封、周口、新乡、安阳等市的世界语小组负责人15名代表出席了筹备会。22日，安阳世界语小组创办《绿峰》（Verda Montpinto）。30日，鹤壁市世界语小组在人民公园联欢，庆祝建国35周年。同月，安阳脱黎霞赴上海外国语学院参加第4届高等院校世界语教师进修班。

10月2日，郑州和新乡两市的50多名新老世界语者在省会人民公园举行了庆祝国庆游园联欢会。5日，《新乡晚报》以“别开生面的联欢会”为题，报道了两市的联欢活动。同月15日，新乡市科协世界语班创办《Espera Hejmloko》（希望之乡）油印刊物。同月28日，洛阳市世界语协会成立，李青任理事长。《洛阳日报》（29日）、《河南日报》（31日）对此作了报道。同月，洛阳世协会刊《La Espero》（希望）创刊。同月，河南中医学院张昊光同志在省语言学会年会上宣读了自己撰写的《对人类语言前途的展望》的文章，阐述了人类需要国际语以及世界语的优越性。

11月9日至14日，全国科技世界语学术讨论会在湖北武汉召开，洛阳程建华、安阳薛新民参加了会议。11月19日，周口世界语协会筹备组成立，王琦、张锦萌任正副组长。同月，鹤壁《La Nova Stelo》（新星）第2、3期合刊出版。郑州《Juna Esperantisto》（青年世界语者）第2期出版。

12月1日，洛阳世界语协会举办世界语知识竞赛。15日，洛阳世协、郑州青年世协（筹）分别在当地举行柴门霍夫节庆祝活动。同月29日，鹤壁市世界语协会筹备组成立，彭大宗、索建春、黄龙任正副组长。《新星》第4期出版。同月，洛阳世协会刊第2期《希望》出版。

（待续）

鸣谢

黄银宝先生将订阅《黄河》杂志的余款8元捐赠给本刊，用于支持刊物的发展，在此谨向他表示衷心的感谢！

编辑部

世运短波

★ 1月1日，绿网论坛公布2018年十名青年世界语新秀评选结果，南阳市范骄阳、洛阳市吉逸翔当选。

★ 2月，孔雷整理修订八十年代翻译的习作《茵梦湖》，并节选部分内容在“美篇”发布。

★ 3月底，新乡世协在新乡县小吉镇的京华园举行了一次世界语宣传活动。

★ 4月，孔雷翻译的《茵梦湖》世汉对照电子书上线。

★ 4月26日下午3:00点，由新乡日报社主办、新乡市世界语协会承办的《花开富贵，美丽新乡》文艺演出在市体育中心举行，新乡市世界语协会常务副会长吕砚军，秘书长贾荣霞分别担任汉语、世界语主持，很好地宣传和应用了世界语。

★ 在“六一”儿童节的前夕5月31日下午四点，受新乡市文联的委托，新乡市世界语协会一行5人，带着李威伦教授主编的40本《现代少儿世界语》课本，前去新乡市太阳村进行慰问、讲课、演出。下图为与孩子们合影。

第 6 期
2019-12

Flava Rivero

Duonjara Revuo

Ginko

La Antikva Urbo

世译《聊斋》，一部生命史诗

读世界语《第一书》有感

书籍节

河南世界语者联盟
Henana Esperantista Grupo

目 录 Enhavo

3	Ginko	Guo Moro
6	La Antikva Urbo	Lusin
8	Kapti Vulpon	trad. Guozhu
9	Instruisito R	Wang Tianyi
11	Mia Esperanta Vojo	Chen Yinhua
13	Por Komencantoj	Li Weilun
16	Koko kaj Kokino iris bani (3)	Vilho Setälä
18	Nebakita biskvit-frukta kuko	Mutusen
19	高举绿星旗帜 继续努力奋进	孔雷
21	世译《聊斋》,一部生命史诗	Harpina
23	读世界语《第一书》有感	李忠民
26	书籍节	绿川英子
27	鹧鸪天·新乡市太阳村授课有感	王宝生
28	河南世界语运动纪事(续)	
32	世运短波	

鸣 谢

福建陈浙闽先生向世界语工作室捐赠 50 元，以支持世界语图书的出版工作，在此谨向他表示由衷地感谢！

世界语工作室

Flava Rivero

半年刊

2019年第2期 总第6期

编辑：《黄河》编辑部

主编：张雪松

出版：世界语工作室

邮箱：redakcio@126.com

网址：<http://flavarivero.top>

Ginko, mi sopiras vin, mi ne scias kial vi nomiĝas Avo-nepa Arbo. Sed ordinaruloj nomas vin Blanka Frukto, tio estas facile komprenita.

Mi scias, ke viaj trajtoj montriĝas ne nur pro tio, ke viaj fruktoj similas al abrikotoj, la ŝeloj blankas kiel arĝento, la kernoj estas nutroriĉaj. Komprenite tio jam sufiĉe montras viajn trajtojn.

Sed ordinaruloj ne scias ke vi estas la plej antikva evoluinto el floraj plantoj. Viaj poleno kaj ovo havas karakteron similan al besto. Vi estas raraĵo tute konservita de homo.

La naturo ne permesis vian ekzistadon, sed vi ankoraŭ alte staras kaj kantas triumfan kanton de l'homa mondo en la ĉielo.

Vi la orienta sanktulo, vi la viva monumento de ĉina humana kulturo, ordinaruloj ŝajne ne scias ke vi devenas nur de Ĉinio.

Mi vizitis Japanion, kie troviĝas ankaŭ vi, sed vi estas ĉina elmigrinto en Japanio. Vi transloĝis en Japanion tiel longe ĉirkaŭ same kiel ĉina kulturo en tiu landon.

Vi ja nomiĝindas nacia arbo de Ĉinio. Mi vin ŝtatas, mi vin ŝatas aparte!

Mi aparte ŝatas vin ne pro tio, ke vi estas ĉina specialaĵo, sed pro via belo, via vero kaj via bono.

Kia rekta estas via trunko, kiaj prosperaj estas viaj vergoj, kiaj verdaj, puraj kaj deligataj estas viaj folioj ventumilformaj!

En somero, por kiom da temploj vi surmetas nubĉapojn, kaj por kiom da plenlaborantaj popoloj vi subtenas malvarmetan baldakenon.

La platano havas vian rektecon, sed sen vian fortikecon.

La blanka poplo havas vian denskreskadon kun verdeco, sed sen vian seriozecon.

La milda vento vin ĉarmigos, kaj birdoj ofte venas kanti por vi. Dioj, se estus dioj, mi kredas ke ili renkontiĝos sub vi, kiam la luno verŝas lumon sur la ĉielo.

Mortinte papilioj venas la aŭtuno, viaj verdaj folioj fariĝos orkoloraj, kaj ŝvebos kiel papilioj ĉien en la ĝardeno.

Ĉu vi ne estas lerta magiisto? Sed nenia ĉarlataneco abomeninda troviĝas ĉe vi.

Kiam vi sinliberigis de ĉio, kaj la dika trunko alte staris en la ĉielon, vi neniam retroiris pro malvarmaj vento, prujno eĉ neĝo.

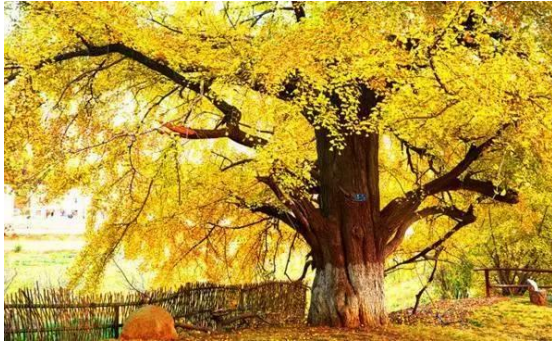
Kiel osteca kaj senbrideca vi aspektas! ŝajnas ke ne plu naskiĝis alia eminenta bonzo kiel vi de post la kreo de budhismo.

Vi havas neniom alplaĉan pozon, tamen vi ne trivialiĝas; via virto disvastiĝas kiel muziko en diversajn lokojn, tamen vi ne fieras; verŝajne via nomo estas "superordinaro", vi super kuŝas sur arboj kaj herboj, vi

super kuŝas sur ĉio, tamen vi ne kaŝiĝas.

Ĉu via frukto ne estas nutra al homo? Ĉu via ligno ne estas fortika ilaro? Eĉ ĉu viaj falitaj folioj ankaŭ ne estas plej bonaj bruligaĵoj?

Sed mi vere iom strangas pro tio, ke ĉinoj ŝajne vin tute forgesas de longe eĉ preskaŭ de antikeveco.

Mi ne trovis vian nomon en ĉinaj klasikaĵoj; mi malpli legis pemojn de ĉinaj poetoj prikantaj al vi, kaj ankaŭ malpli vidis pentraĵojn pri vi de ĉinaj pentristoj.

Kial estas tiel? Vi estas devena pratempa atestanto de ĉina kulturo, kaj vi ankaŭ strangas pri tio, ĉu?

Ginko, vin forgesas ĉinoj, kiuj kvankam manĝas viajn blankajn fruktojn kaj ankaŭ ŝatas manĝi la fruktojn, sed oni vere vin forgesas.

Ja estas sensciuloj en la mondo, sed tia kazo, kia oni vin forgesas tiel vaste kaj longe neniam okazis.

Ĉu Chongqing ne estas la plej bona urbo? Sed tie mi malofte vidas vin. Kial ĉie estas robinioj sur la stratoj, kaj eŭkaliptoj en la parkoj?

Kiel mi sopiras vin, ginko! Mi esperas ke vi ne forgesu Ĉinion.

La afero estas iom danĝera, mi maltrankviliĝas pri via subkaŝiĝo el ĉina tero pro ia ne-ĝojo.

Tiam en ĉina ĉielo ni ĉiam ne povus aŭdi vian gajan prikanto al la vivo.

Ginko, mi vere esperas, ke ĉinoj iam admiru vin por tio, ke ili povus manĝi pli viajn blankajn fruktojn.

[elĉinigi**s** **Deodaro**]

La Antikva Urbo

de Lusin trad. Yongpei

Ĉu vi opinias ke tie estas ebenejo? Ne. Fakte tie estas sabla monto, en kiu estas antikva urbo. Antaŭlonge loĝis tri homoj en la antikva urbo.

La antikva urbo estis ne granda, sed alta. Ĝi havis nur unu pordon, kiu estis kluzo.

Kiel ondo la densa griza nebulo ruliĝis kun flava sablo.

La junulo diris: “Venas sablo, ni ne plu povos vivi ĉi tie. Tuj foriiru, mia infano!”

La maljunulo diris: “Stultaĵon vi diris, tio ĉi ne gravas.”

Tiel pasis tri jaroj kaj dek du monatoj plus ok tagoj.

La junuloj diris: “Pli kaj pli altiĝas la sablo, ni ne plu povos vivi ĉi tie. Tuj foriru, mia infano!”

La maljunulo diris: “Stultaĵon vi diris, tio ĉi ne gravas.”

La junulo volas levi la kluzpordon, sed kiu peziĝas, ĉar sur ĝi kolektiĝis multe da sablo.

Finfine la junulo levis la kluzpordon per sia tuta forto, kaj ĝin subportis per siaj manoj kaj piedoj, tamen la kluzpordo ankoraŭ ne levis je du ĉi-on.

La junulo puŝis la infanon eliri kaj diris: “Tuj foriru!”

La maljunulo trenis la infanon revenen kaj diris: “Tio ĉi ne gravas!”

La junuloj kriis, “Tuj foriru! Tio ĉi jam estas en fakto, ne en teorio!”

Malhele griza nenulo kiel ondo ruliĝis antaŭen kun flava sablo...

Kaj sekvan okazon mi ne scias.

Se vi volas scii, vi povus elfosi la sablomonton por esplori la antikvan urbon. Probable estus kadavro sub la kluzpordo, kaj interne de la kluzpordo estus unu aŭ du?

古城

鲁迅

你以为那边是一片平地么？不是的。其实是一座沙山，沙山里面是一座古城。这古城里，从前一直住着三个人。

古城不很大，却很高。只有一个门，门是一个闸。

青铅色的浓雾，卷着黄沙，波涛一般的走。

少年说，“沙来了。活不成了。孩子快逃罢。”

老头子说，“胡说，没有的事。”

这样的过了三年和十二个月另八天。

少年说，“沙积高了，活不成了。孩子快逃罢。”

老头子说，“胡说，没有的事。”

少年想开闸，可是太重了。因为上面积了许多沙了。

少年拚了死命，终于举起闸，用手脚都支着，但总不到二尺高。

少年挤那孩子出去说，“快走罢！”

老头子拖那孩子回来说，“没有的事！”

少年说，“快走罢！这不是理论，已经是事实了！”

青铅色的浓雾，卷着黄沙，波涛一般的走。

以后的事，我可不知道了。

你想知道，可以推开沙山，看看古城。闸门下许有一个死尸。闸门里是两个还是一个？

——原载《国民公报》“新文艺”栏，1919年8月20日

Kapti Vulpon

Pu Songling

Maljuna sinjoro Sun, la onklo de mia boparenco Sun Qingfu, estis ĉiam brava. Iufoje kiam li kuŝis tage por ripozi, verŝajne io ascendis lian liton kaj li eksentis sin ŝanceliĝema kvazaŭ ŝvebante en nuboj. Li pensis: ĉu venus ĝeni min la vulpospirito? Subrigardante li vidis, ke alvenis io simila al kato, kun flavaj haroj kaj verda buŝo, kiu rampis de lia piedo malrapide kvazaŭ timis vek

la maljunulon. Fine ĝi surrampis lian korpon. Kiam ĝi tuŝis lian piedon, la piedo ekatrofiigis. Kiam ĝi tuŝis lian membron, la membro ekmoliĝis. Kiam ĝi tuŝis lian ventron, la malljunulo subite leviĝis, kaptis kaj firme tenis ĝin je la kolo. La vulpo abrupte ekkriis, sed ne povis sin liberigi.

Sinjoro Sun tuj alvokis sian edzinon, por ke ŝi ligu per rubando la talion de la vulpo. Tenante la du randojn de la rubando, sinjoro Sun diris ridante: “Oni diris, ke vi estas tre ŝanĝema. Nun mi fikese rigardu al vi kaj vidu kiel vi ŝanĝiĝos?” Apenaŭ li diris tion, la vulpo subite malgrandigis sian ventron tiel maldika kiel tubo kaj preskaŭ forglitis. Konsternite sinjoro Sun penis forte ligi ĝin, sed la vulpo ĉifoje pligrandigis sian ventron tiom dika eĉ pli ol trabo kaj faris tiom malmola ke li ne povis subpremi. Kiam lia premo iom malsterĉiĝis, ĝi refoje malgrandigis sin. Timante ĝian eskapon, sinjoro Sun urĝe petis, ke lia edzino tuj mortigu ĝin, sed en hasteco la edzino ne sciis, kie forlasis la tranĉilon kaj serĉis ĉirkaŭrigardante. Sinjoro Sun per sia rigardo maldekstren signis la lokon de la tranĉilo. Sed kiam li returnis sian kapon, li trovis en sia mano nur rubandon kvazaŭ ringon sen vulpo.

(el *La Strangajoj de Liaozhai* trad. **Guozhu**)

Instruisto Ro

Wang Tianyi

Li atingis kunvenejon ne tre frue, kalkulinte ĉirkaŭ tridek minutoj antaŭ ol okazi la oficiala malfermo de la kunveno. Li opinias, ke li estas instruisto aŭ instruinto de malnovaj lernintoj, kiuj aŭskultis lian lecionon de Esperanto nepagitan antaŭ ol kelkdek jaroj, kiam okazis varma lernado de Esperanto en Ĉinio. Laŭ lia memoro la varma lernado daŭris kelkajn jarojn, kaj li partoprenis la varman lernadon apenaŭ duonjaron, ĉar li devis forlasi kaŭze de vespera instruado pagita de mezlernantoj, kiuj preparis sin por viziti la altlernejon. Malgraŭ tio la mallonga instruado donis al li agrablan impreson.

“Saluton, instruisto Ro! Varman bonvenon al nia kunveno!” tre ĝoje aperis lia lernintino Gaja, kiam li nehaste atingis la pordon de la kunvenejo. Sekve, Gaja intime kondukis lin kiel gravan gaston eniri la kunvenejon.

“Saluton, instruisto Ro! Bonvenon! Bonvenon!” ĉiuj turnis al li sian rigardon, kaj li sentis sin honorita. Memore, li instruis nur du aŭ tri lecionojn pri alfabeto de Esperanto, kiam li prenis Esperanto-kurson kun tiom da junuloj, vidinte tre fuŝan prononcon precipe je la langopinta konsonanto R netrembla de alia kursgvadanto. Li stariĝis kaj bele prononcis la konsonanton R. Li povas bele ludi la prononcon, ĉar la rusa lingvo estis devige lernita, kiam li studis en universistato, ankaŭ lia instruisto de la rusa lingvo venis de Sovetunio!

“Instruisto Ro, Bonvenon al nia fotoeksponejo, mi petas!” refoje ĉe li aperis Gaja.

“Aĥ...” Li ankoraŭ restas en la memoro.

“...rigardu tiun foton...” mire diris Gaja “...tiam instruisto Ro estis tiel juna kaj belaspekta!”

Li alrigardis kaj vidis la foton, ke li staris meze inter junuloj eĉ knaboj, kaj kunportis nigrokadrajn okulvitrojn mienante pripensema kompare kun tiuj naivaj junuletoj. Jes, tiam li jam estis mezaĝa, kaj utopiaĝo ne interesas

lin. Strange ĝis nun li ne scias, kial lin allogis Esperanto-kurso, kaj eĉ instruis la alfabeton en la kurso. Malgraŭ tio la malnova foto notis lian vivspuron iam renkontiĝi kun Esperanto.

“Instruisto Ro, Jen estas gasto el Siano. Jen estas gasto el Dandono. Jen estas gasto el ...” Gaja ĝentile konigas al li gastojn el aliaj urboj.

“Mi tre honore konatiĝas kun Vi, estimata instruisto Ro...” ĝentile salutas la gastojn el aliaj urboj, tenante lian manon.

Li ankaŭ sinjore tenas manon post mano, ridete al la gastoj. Fakte, li ne povas kompreni la ĝentilan frazon, kvankam li povas diveni ilian sinprezenton. Esperanto estas fremda al li, ĉar en sia hejmo li eĉ ne povas trovi iun ajn libron de Esperanto. Antaŭ kelkaj tagoj, kiam liaj alfabetaj lernintoj Gaja kaj aliaj vizitis lian loĝejon, invitinte lian ĉeeston momere al tridekjara datreveno de Esperanto-movado en sia urbo Anjon, li hezitis eĉ rifuzis la inviton, konsiderinte sian maljunecon kaj alfabetan nivelon je la lingvo. Finfine, li akceptis la inviton, ĉar al li plaĉas sincera invito kun vera estimo al lia personeco, kaj ŝajnis ke li rehavis tian senton, kiam li fiere ekstariĝis, belpronocante la langotremajn konsonantojn R antaŭ tiuj lernintoj.

Nun li konscias, ke li ne devas ĉeesti ĉi tiun datrevenon kunvenon, precipe kiel grava invitito, ĉar li ne havas socian altranganon, kaj li estas intruisto ĝuste pensita instruisto. Lia instruisteco je Esperanto estas ridinda antaŭ la gastoj el aliaj urboj, eĉ antaŭ la lernintoj kiel Gaja kaj aliaj, kiuj de jaro al jaro sin okupas pri Esperanto ĝis hodiaŭ.

Dum lia meditado malfermiĝis la kunveno. Gaja kiel animatorino invitis gravulojn kaj gastojn doni salutadon, laŭ la vico ankaŭ lia salutado. Li ne volas vice fari salutadon sugestinte per mansvingo sen voĉo, ĉar li ne povas elparoli eĉ unu frazon en Esperanto. Li ne volas meti sin en embaraso sur la saluta podio.

Sekve, okazas unua prelego en Esperanto. Li sentas sin analfabeta antaŭ la prelegado. Iom post iom li sentas sian langon senmova eĉ ne kapabla por lerte prononci la konsonantojn R. Li jam ne povas rehavi fieran memoron de sia belludado per R antaŭ tiuj junetaj kursanoj, kvankam fakte tiam li ankaŭ estis alfabeta kursano, tamen aliaj nomis lin instruisto, ĉar li povas

prononci la langotremam konsonanton R. Nun li sentas sian restadon senvalora. Li decidas foriri de la kunveno.

Finfine finiĝis la unua prelego. Li stariĝis kaj retrovis la pasintan senton. Li senhezite iris al la podio, kaj laŭte alvokas “ Mi proponas, ke ni ĉiuj stariĝu!”.

Tuj silentiĝas ĉiuj ĉeestantoj, kiuj ne komprenas, kio okazas ĉe tiu ĉi maljunulo, Esperanto-instruisto titolita de lokaj esperantistoj. Okaze de la silenta momento li refoje laŭte alvokas “Mi proponas, ke ni ĉiuj kapkline salutu al Zamenhof, por danki lian kreadon de Esperanto”. Malgraŭ reago de la ĉeestantoj li sin turnis al Zamenhofa portreto sur la podia ekrano, kaj kapkline eksaluti al Zamenhof. Okaze, ĉiuj ĉeestantoj senkonscie stariĝas kaj ankaŭ kapkline salutas al Zamenhof. . .

Post la salutado li sentas sin liberiĝa for de Esperanto. Li ne rigardis al aliaj, eĉ liaj lernintoj, kaj flanke iris al elira pordo apud la podio, kaj kapleve kaj piedfirme eliris de la pordo. Ĉiuj gapis, ankaŭ lia lernintino Gaja!

Mia Esperanta Vojo

Cheng Yinhua

Tempo rapide flugas! Jam pli ol dudek jarojn forpasis ekde mi eklerni Esperanton en koresponda kurso de Guangzhou-a Esperanto-Asocio. Dum mia vojo al Esperantujo, mi tre feliĉe renkontis varmkorajn esperantistojn. Tiam mi eklernis Esperanton, kiam mi lernis meteologion en Nanchang de Jiangxi-provinco. De la revuo “El Popola Ĉinio” mi legis artikolon verkitan de profesoro Gu Jianhua en Jiangxi-a Instituto de Ĉina Tradicia Medicino. Do mi ekkorespondis kun ŝi Esperante. Ĉar mia lernejo estis tiam fore de urbo-centro, korespondado estis la ĉefa maniero inter ni. Ni korespondis ĉiumonate, eĉ ĉiusemajne. Kompreneble, kiel komencinto de Esperanto, miaj leteroj estis ankaŭ miaj Esperantaj ekzercaĵoj. Profesorino Gu korektis

ilin vorto-post-vorte por mi. Ŝi multe rapidigis min ĉe mia ekirado al Esperantujo.

Kiam mia unua Esperanta artikolo aperis en la revuo “La Mondo”-tiam monata organo de Ĉina Esperanto-Ligo, mi ricevis neatendite leteron

de sinjoro Zhu Mingyi. Li en letero varme kuraĝigis min skribi ofte en Esperanto. Tiam mi publikigis tri Esperantajn artikolojn en “La Mondo”, kaj ofte partoprenis ĝiajn “Tradukaj Konkursoj”.

Fininte mian meteologian lernadon en Jiangxi, mi revenis kaj eklaboris en Zhejiang-provinco. Kiam mi oficvojaĝis al Hangzhou, la ĉefurbo de Zhejiang, mi vizitis sinjoron Li Zhongmin, tiaman sekretarion de Zhejiang-a Esperanta Asocio. Li varme akceptis min en sia oficejo ĉe Renhe-Strato(仁和路). Li sincere konigis al mi la veran staton de Esperanta Movado en Zhejiang. Je la adiaŭo li pruntedonis al mi kelkajn Esperantajn librojn kun kuraĝigo kaj espero al mi.

Pro iuj kialoj malfacile klarigeblaj, mi iam ĉesigis mian Esperantan lernadon. La forta impreso estis la ĉeso de papera “El Popola Ĉinio” en la jaro 2000. Mi ekabonis la paperan revuon, kiam mi eklernis Esperanton. Ĝi montris al mi la facilecon, la utilecon, la belecon,...de Esperanto.

En 2018, sinjoro Trezoro Huang Yinbao alvokis ĉinajn esperantistojn fariĝi dumviva membro de UEA. De Wechat(微信) mi legis vortojn de sinjoro Li Zhongmin, montrantaj ekscititan korvoĉon de veterana esperantisto. Mia entuziasmo varmigis de sinjoro Li. Mi, pli juna ol li, ankaŭ devas kaj povas fari ion por nia Esperanta Movado.

POR KOMENCANTOJ

Li Weilun

En necesejo

Dum vojaĝo en iu loko oni devas pagi dudek fenojn por eniri necesejon. Iu sinjoro havas nur dek fenojn kaj demandas: ” Ĉu mi povus urini duone?”

Manĝi akvomelonon

Iu riĉulo invitis siajn amikojn manĝi akvomelonon. Venis ankaŭ Afanti. La riĉulo ĵetis ŝelojn al Afanti kaj diris: “Rigardu, kiel manĝema estas Afanti! Li manĝis multajn pecojn da akvomelono.” Afanti diris: “Vi estas pli manĝema ol mi. Vi formanĝis eĉ ĉiujn ŝelojn. ”

Razi brovojn

Afanti tondis la harojn al iu riĉulo kaj demandis: ” Ĉu vi volas havi la brovojn?” La riĉulo respondis: “ Jes.” Afanti razis la brovojn kaj donis ilin al la riĉulo, dirante: ” Jen viaj brovoj.” Alifoje Afanti tondis la harojn al tiu riĉulo kaj demandis: ” Ĉu vi volas havi la brovojn?” La riĉulo diris: ” Ne.” Afanti razis la brovojn kaj ĵetis ilin al la planko.

Blinduloj palpas elefanton

Kvar blinduloj palpas elefanton. La unua blindulo palpas ĝian korpon kaj diras: ” Elefanto similas al muro.” La dua palpas ĝian piedon kaj diras: ” Elefanto similas al kolono.” La tria palpas ĝian oreilon kaj diras: ” Elefanto similas al granda ventumilo.” La kvara palpas ĝian rostron kaj diras: ” Elefanto similas al dika serpento.” Kiu pravas?

Mensogema knaboŝafpaŝtisto

Iu knabo paŝtis ŝafojn sur monto ĉiutage. Foje li kriis: “Lupoj! Venas lupoj!” Vilaĝanoj alkuris por helpi lin. Sed neniu lupo estis. Ili estis trompitaĵoj kaj la knabo ridegis. Tio okazis kelkfoje. Iutage venis lupoj. La knabo kriegis. Neniu kreis lin. La lupoj formangis liajn ŝafojn.

Lupo kaj ŝafido

Ŝafido iras al rivereto por trinki akvon.

Nun lupo venas al ĝi kaj krias:

"Vi malpurigis mian akvon!"

"Kiel mi povas? Vi trinkis supre, mi malsupre ..."

"Vi insultis min antaŭ unu jaro kaj du monatoj!"

"Tiam la patrino ne naskis ankoraŭ min."

"Via patro min insultis!" La lupo kaptas la ŝafidon kaj manĝas ĝin.

Muso kaj kato

Musino promenis kun siaj musetoj kaj renkontis katon. La musetoj ektimis. La musino konsolis ilin: "Ne timu!" La musino imitis bojon de hundo. La kato forkuris. La musino diris: "Ĉu vi vidis kiel grave estas lerni fremdan lingvon?"

Naskiĝtago

La avo diris al sia nepo: "Hodiaŭ estas mia naskiĝtago." La knabo demandis: "Kio estas naskiĝtago?" La avo respondis: "Ĝi estas tago, en kiu mi naskiĝis" La nepo miris: "Kiel vi fariĝis tiel maljuna, se vi naskiĝis hodiaŭ?"

Inter geedzoj

Petro revenis hejmen kaj vidis, ke la domo estas malpura. Li demandis sian edzinon: “ Kial vi ne purigis la domon?” La edzino respondis:” Se mi purigus la domon hodiaŭ, morgaŭ ĝi fariĝos malpura.” Petro nenion diris kaj preparis manĝon. Li mem manĝis . La edzino demandis:” Kial mi ne havas manĝon? ” Petro respondis:” Kial vi devas manĝi? Se vi manĝus hodiaŭ, morgaŭ vi denove estos malsata.”

Jana rigardas piedpilkan matĉon

Jana neniam vidis piedpilkan matĉon. Ŝia frato foje invitis ŝin iri kun li en la stadionon rigardi piedpilkan matĉon. Post la matĉo la frato demandis, ĉu plaĉis al ŝi la matĉo. Jana respondis:” Tre plaĉis al mi ĉio, sed nur tion mi ne povis kompreni, kial oni donis al 22 homoj nur unu pilkon. Ĉu oni ne povus doni al ĉiuj po unu, ke ili povu trankvile ludi? ”

Leporo

Du ĉasistoj renkontis leporon. Ili komencis diskuti. Unu diris: ” Mi volas stufi ĝin.” La alia diris: ” Rostita leporo estas pli bongusta.” Dum ilia diskutado la leporo jam forkuris.

Deziro de edzino

Edzino preĝas ĉiutage al Dio, por ke ŝia edzo fariĝu honesta homo. Post kelkaj monatoj la homo mortis, kaj la vidvino, antaŭ la Dio, diras: “ Dankegon, Dio mia! Vi faris ankoraŭ pli ol mi petas de vi.”

Vilho Setälä [Finnlando]

Koko kaj Kokino iris bani ③

Kikino al forĝisto:

“Forĝisto, bona, bela,

donu tuj hakilon!

Hakilon volas pino,

donos ĝi branĉetojn,

Ilin mi al stalo,

la stalo donos sterkon,

la sterkon mi al kampo,

la kampo donos grenon,

mi ĝin al muelilo,

ĝi donos la farunon,

farunon pork’ ricevos,

ĝi donos al mi harojn;

ŝuist’ bezonas harojn’

li donos al mi ŝuojn,

al knabin’ mi ŝuojn,

ŝi donos al mi laĉojn,

ilin mi al viro,

li donacos kuvon,

mi ĝin al la puto,
 la puto donos akvon.”
 “Mi ne donos, mi ne donos,
 se vi ne donos feron.”

Kokino al Svedio,
 ricevis tie feron,
 ŝi feron al forĝisto,
 hakilon li tuj donis,
 hakilon ŝi al pino,
 la pino tuj branĉetojn,
 branĉetojn ŝi al stalo,
 la stalo donis sterkon,
 kokin' al kampo sterkon,
 la kampo donis grenon,
 al muelejo grenon,
 de tie ŝi farunon,
 kokino ĝin al porko,
 la porko donis harojn,
 ŝi tiujn al ŝuisto,
 ĉi tiu donis ŝuojn,
 la ŝuojn al knabino,
 ŝi donis tuj la lanĉojn,
 la lanĉojn al servisto,
 li donacis kuvon,
 kun kuvo ŝi al puto,
 la puto donis akvon.
 La akvon al banejo
 Sed dume mortis koko. (Fino)

Nebakita biskvit-frukta kuko

Tre facila kaj bongusta kuko, kiu ne bezonas kuirigi. Ĝi devas ripozi dum kelkaj horoj en fridujo, do ideale estas fari ĝin vespere por la sekva tago.

Ingrediencoj por 8 personoj (konvertilo)

- 300 aŭ 350 g da longaj biskvitoj
- 200 ml da grasa laktokremo (mi aĉetis kremon specialan “por batado”)
- Fruktoj laŭ gusto: mi ĉiam uzas unu bananon kaj diversajn fruktojn laŭ tio, kion mi trovas: freŝajn frambojn kaj mirtelojn (kiel en la ĉefa foto), freŝajn aŭ ladskatolajn fragojn, persikojn, abrikotojn, pirojn aŭ eĉ mandarinojn, kiel en la fotoj de la preparado.
- Likvaĵo por trempi la biskvitojn: eblas uzi la siropon de la fruktoj (se vi uzas fruktojn el ladskatolo), aŭ alian siropon (ekzemple ĉerizan). Ĉiukaze aldonu ankaŭ akvon.
- Granda plasta bovlo

Preparado

Paŝo 1 Batu la laktokremon per miksililo, ĝis ĝi fariĝos ŝaŭma.

Paŝo 2 Trempu biskvitojn kelkajn sekundojn. Ili devas moliĝi, sed ne disrompiĝi poste.

Paŝo 3 Kuŝigu malsekajn biskvitojn sur la fundon de la bovlo kaj starigu aliajn laŭ la randoj.

Paŝo 4 Aldonu tavolon da fruktoj.

Paŝo 5 Aldonu tavolon da batita kremo.

Paŝo 6 Aldonu tavolon da trempitaj biskvitoj.

Paŝo 7 Rekomencu: tavolon da fruktoj, tavolon da batita kremo kaj lastan tavolon da biskvitoj.

Paŝo 8 Kuŝigu teleron sur la bovlon kaj metu ĝin en fridujon.

Por servi la kukon, necesas simple turni ĝin kaj delikate forpreni la bovlon. (de Mutusen, Francio)

高举绿星旗帜 继续努力奋进

——写在世界语创始人柴门霍夫诞辰 160 周年之际

孔 雷

今年 12 月 15 日是世界语创始人柴门霍夫博士诞辰 160 周年。自从他 1887 年以“希望者”名义发表了世界语《第一书》以来，全球国际世界语大会已经开到了 104 届，大会内外各国世界语者同操一种语言友好交流，树立了世界各族人民大团结的典范。在今年深秋举行的第 13 届全国世界语大会上，与会者围绕“中国世界语者的初心和使命”

的大会主题进行了热烈讨论。正逢“构建人类命运共同体”成为当今世界新时代潮流的时候，我们每个怀着一颗真诚“绿心”的世界语者纪念柴门霍夫诞辰，铭记大师希望通过一种“世界语”建设人类互相友爱的世界大家庭的初心夙愿，团结一致共同为“构建人类命运共同体”而努力奋斗，是非常有意义的。

柴门霍夫的一生，是平凡伟大的一生。童年时期，他就生活在民族杂居的比亚韦斯托克，民族之间因语言不通互相争斗，给他幼小的心灵留下了难忘的印记；青年时期，他立志创造一种国际辅助语，以消除民族之间的仇恨，促进各民族和睦相处；经过长期不懈努力，他克服重重困难，终于成功创立了世界语，为人类友爱大家庭提供了一个方便交流的国际共同语言。今天，我们纪念这位世界文化名人，不仅仅是缅怀纪念大师、歌颂丰功伟绩，更应该是不忘初心、继续努力。值得我们庆幸的是，如今的世界语已经成长成为一种活的“国际普通话”，为中国方案“构建人类命运共同体”解决全球性难题，提供了世界范围内的理想的国际通用语。毫无疑问，“人类命运共同体”需要一种使人心互相接近的充满内在崇高理想的共同语，以利构建这个美好愿望的实现，而世界语完全具备人类命运共同体的交际语言功能。

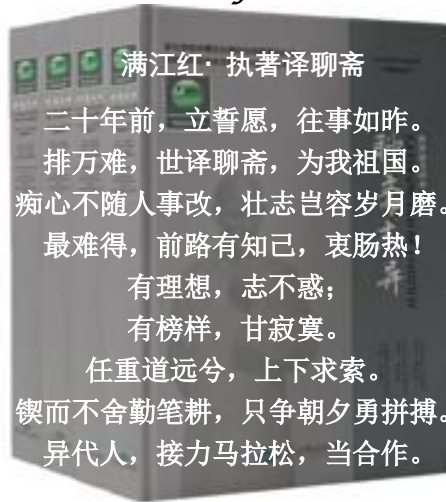
大家一定记得，三年前我们河南世界语者联盟在豫北新乡举行了首届河南世界语者大会，展示了河南世界语的力量；大家表示要学习柴门霍夫的仁爱和奉献精神，同时宣言：我们河南世界语者要联合起来，携手并肩共同为我们的事业努力奋斗。何谓“联盟”？在互联网的新时代，我们世界语者共同走到一起即是最好的诠释，这就是“河南世界语者联合起来”。不忘初心，牢记使命，坚持学习，团结发展，这是我们河南大省的世界语者应有的担当。同志们，为促进河南世界语运动的可持续发展，让我们高举绿星旗帜，继续努力奋进！

祝同志们世界语者节日快乐！

世译《聊斋》，一部生命史诗

Harpina

——胡国柱 写于 1994 年 3 月 20 日

胡国柱老师在文革中冒险学习与研究世界语，并决心翻译中国最难译的《聊斋》（中国的长篇之王是《红楼梦》，短篇之王是《聊斋》）。译《聊斋》的工程是二次翻译，先译古汉语，再译成世界语，夜以继日、废寝忘食，乃反复修改，参考多种文字译作，精益求精，几次病倒，胃切除了五分之四，牙齿全部脱落，最后得肾衰竭，靠二天一次的透析维持生命，多次中断呼吸被抢救回来，就是在这种情况下仍在为出版全译本写前言，参加悦读会。

胡国柱老师立志将用世界语翻译《聊斋志异》，始于 20 世纪 70 年代，经过 20 年的“锲而不舍勤笔耕”，到 1994 年 3 月 20 日，他的《聊斋志异》世界语文稿初步完成。

《聊斋志异》翻译为世界语，译者要具备“三好”本领，即中文要好，古汉语知识要精通；外文要好，世界语要有再现原作风貌的功力，再通晓其他的外语，便于吸收借鉴；专业要好，译者要精通“聊学”和“蒲学”。

胡国柱老师翻译《聊斋志异》，注重质量，为自己提出“六字”要求：

1. 准：对中文原文的选择，要版本求善。
2. 透：对原文的理解要透彻。
3. 信：译文的表达要“信、达、雅”（即忠实、通顺、优美），能再现原作风貌。
4. 全：一册在手，有如小百科全书。
5. 丰：如翻译札记、译事心得、学术论文等。
6. 精：对未来出版物形式外观的期望为装帧精美，赏心悦目。

胡国柱老师翻译《聊斋志异》经历了四个阶段：

1. 试译：从 1971 年起先选零星的短篇练笔。如《戏术》、《刁姓》、《狐入瓶》等。这个练笔过程很长，持续了十多年之久。

2. 任译：从 1985 年起，随心所好，选自己感兴趣而又力所能及的译出。

3. 选译：从 1990 年起，胡老师已经有一个选目计划，译时只译入选篇目如《促织》、《梦狼》、《崂山道士》等。

4. 全译：从 1991 年开始，按顺序从第一卷第一个故事起，做全文世界语翻译，攻克了古汉语文献中的诸多难点。

1992 年，胡国柱、石成泰和林力源三位世界语者参加了青岛世界语大会之后，赴淄博参观了蒲松龄故居（蒲松龄纪念馆）。当他们发现名著《聊斋志异》还无世界语版本时，胡国柱老师便许下宏愿，助力《聊斋志异》世界语译本早日问世。

在全国世界语朋友，特别是王崇芳、毛自赋等世界语者的关心和支持下，经过 20 多年锲而不舍的努力，1995 年，胡国柱老师翻译的《聊斋志异》世界语全译文稿已跃然纸上。在枣庄学院的支持下，2019 年春《聊斋志异》世界语全译版终于得以出版。

2019 年 5 月 26 日~27 日，为庆祝《聊斋志异》世界语译本的问世，在黄石举办了“湖北省世界语协会成立四十周年纪念会”暨“胡国柱世界语全译本《聊斋志异》悦读会”活动。

会后，受胡国柱老师委托，中华全国世界语协会监事林力源、黄石市世界语协会会长胡凤声和我一起，带着有胡国柱老师亲笔题词的《聊斋志异》世界语全译本，前往淄博蒲松龄故居（蒲松龄纪念馆）

赠书。当时，蒲松龄纪念馆副馆长杜朝阳先生对我们的一行深表感谢，并出席了《聊斋志异》世界语全译本捐赠仪式。中华全国世界语协会理事林力源将两套《聊斋志异》世界语全译本赠与蒲松龄纪念馆，黄石市世界语协会会长胡凤声将《Pri la tradukado de Strangaĵoj de Liaozhai》（有关世译《聊斋志异》文件汇编）赠与蒲松龄纪念馆。

目前，在蒲松龄故居，《聊斋志异》的译作有英语、法语、俄语、日语、韩语、匈牙利语、泰米尔语、捷克语、意大利语、世界语 10 个版本。其中，胡国柱老师的世界语全译本内容最全，翻译了十二卷 496 个故事。

《聊斋志异》是胡老师用生命诠释出来的，换句话说，这是胡老师世界语生涯的生命史诗。

2019 年 7 月 4 日

在贝加尔湖畔特色木屋酒店

读世界语《第一书》有感

李忠民

经过三个月众人的齐心协力，终于将 132 年前柴门霍夫博士创立的 Esperanto 语奠基之作世界语《第一书》搞出了一个“中文版”。

编译这本小册子的过程是对世界语创立的初心和创始者奉献精神的学习过程，因而触感甚多：

一、首先，小册子书名为“Lingvo Internacia”（国际语），而不是“Unua Libro”，因为他在出这本小册子时，还没有来得及考虑一年后会再出一本“Dua Libro de la Lingvo Internacia”。他将自己的语言方案取

名为“Lingvo Internacia”（国际语），而不是“Monda Lingvo”（世界语），这与创始者的初心有关。它仅仅希望能给世界各民族提供一种“全球通用语言”，而不是替代和统一全人类的语言。小册子中无一处提及要用新的国际语来替代民族语，恰恰强调希望大家都要学好两种语言——母语和“国际语”。这有力地回答了一些不了解 Esperanto 运动宗旨的人们的攻击和嘲笑。

十分遗憾的是，至今全只有中国对 Esperanto 的中文翻译是“世界语”。仅此，为了向圈子外的人们释疑，往往需要额外费多少口舌！

二、小册子封面都有一句柴氏名言：“一种语言要成为国际通用语言仅仅这样称呼它是不够的。”作为一种“国际语”的创始人，柴氏十分清楚最重要的不是语言本身取个什么名称，打个什么旗号，而是语言的实践！语言只有真正在社会生活中“用”起来，才有生命力！用得越多，生命力也越强。小册子中收录了当时仅仅他一个人能读、写的语言写成的几段短文和小诗，他深信一个实际行动比一打口号更有说服力。

小册子中甚至主张可以试着向根本不了解“国际语”的人们使用“国际语”去交流，在这个尝试过程中宣传和推广 Esperanto。

反观中国的世界语运动现状，口头上热爱它的人不少，真正在使用的人却不多。这种现状不改变，如何谈得上发展？

三、翻开小册子的扉页，有作者的声明：“（我的）国际语同每一种民族语一样，是社会的公正财产，作者永远放弃对它的一切个人权利”。

虽然为了创建一种可行的国际通用语方案，柴大师是“把生命中最美好的年华都献给了这一伟大事业……耗去了大量的时间和健康”，但他并未指着以此谋取个人的物质利益和名誉地位。小册子从头到尾甚至没有出现“柴门霍夫”的真实姓名。小册子的作者署名是 D-ro Esperanto（“希望者”博士）。

Esperanto 语创始者为实现“全人类兄弟般情意基础上团结”为目标的无私奉献精神，永远是推动世界语运动前进的动力！

四、创建一种切实可行的国际通用语言之艰难和不易。其实生活在这个星球上的每一个人都会经历与外国人语言不通而带来的烦恼，也内心都期望有一种全球通用语言能打破不同语言难以交流这一障

碍的渴望，但要真正创立一种这样的通用语，其艰难不是那么容易克服的。有语言本身设计的是否合理问题，也有如何克服人们的心理障碍的社会因素。为此目标，近一二百年来直至今日，不断有人推出各种方案，却总是“昙花一现”，或者甚至没有听到个响声，泡沫就消失了。

一百多年过去了，经过实践检验，最成功的国际语方案仍非柴门霍夫博士创始的 Esperanto 语莫属。小册子中科学地分析了其他方案之所以失败的原因，介绍了他的方案的优点和特点。这些分析如今读来依然令人信服，也不能不佩服柴门霍夫天才的创造，他在方案中对语言设计的精妙。

五、对于他的“国际语”推广工作采用了特殊的思路——“全球调查”，以民意测验的方法推广他的语言方案。“民意调查”中采用了一种巧妙的手法，即仅仅要求人们表个态度，“承诺学习 Esperanto 博士所提议的国际语，如果有 1,000 万人也公开作出同样承诺的话”。这种做法至今对于世界语的宣传和推广仍然有着可借鉴的现实意义。

在他的“国际语”刚与公众见面时，他没有办培训班，而后写过教材和许多用“国际语”写作和翻译的文章，世界语推广无需搞运动，培养懂世界语的新人关键是要引起别人的学习兴趣。

一年后，他收到的“民间调查”其中有许多表示愿意“senkondiĉe”（无条件地）开始学习他的“国际语”。也就是这本小册子开始，造就了一大批早期的优秀世界语先驱者。

六、主张“国际语”宜简不宜繁。在小册子中最后附有一页纸的《“国际语”-民族语对照基本词汇表》，仅仅只有 918 个词根。在 Esperanto 初创期，他和许多早期杰出的先驱者都尽可以使用基本词汇加上词缀灵活搭配的特点，写了大量的世界语著作和译作，这种语言文字风格值得继承和发扬。

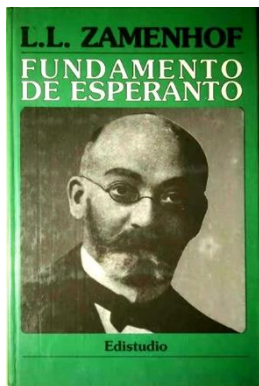
Esperanto 语言水平的高低并不完全在于背诵词汇的多少，而更在乎对基本词汇和词缀的掌控和应用能力。如果抛弃这一特点和风格，随心所欲地大量引入“外来词”，最终又会重新将 Esperanto 的易学性葬送的。

书籍节

绿川英子

一年有许多纪念日，人们会以各种各样的方式来纪念。兴奋、高兴和忧愁、喧哗之后，这些日子就会逝去而不留下任何痕迹。至多也就是在来年又出现在我们面前。

世界语者的纪念日则是另外一番景象。我们何时何地只是例行而习惯地庆祝过柴门霍夫生日？为了赋予更加具体的意义，人们将这一天也定为“书籍节”，其倡议者是匈牙利世界语作家巴基。其目的是：**在值得纪念的12月15日，每个世界语者至少买一本世界语书籍，以增加自己的阅读资料，同时也为世界语的出版加油。**

这是对的，因为世界语仍然是一个完全非盈利的运动，我们每个人都肩负着尽力繁荣世界语出版的责任。别忘了，买一本书不仅对个人有益，对世界语自身也同样有益。

世界语问世已经半个多世纪了，其文学著作早已逾万。虽然这些著作许多我们都无法买到，甚至都无法见到，但在我们心中切记这样一个事实：寄到世界各地的这些大量的世界语物品不是出自商人和企业家之手，而是出自那些不精于赚钱的世界语者之手。世界语之所以牢固地立足于世，如果没有这些财富，它也不可能享有今天的地位。任何运动都需要自己的出版物，特别是世界语运动。

在中国，过去由于各种社会原因，世界语出版滞后，现在尽管因为战争原因存在许多困难，但出版事业却一直在前进。这项事业不只是几个同志在关心着它，每一个世界语者都在对其未来负责。

12月15日书籍节即将来临，请为你，为了世界语运动至少买一本书吧！在大师诞生之日，如果你再给好友送上一份他所喜爱的绿色礼物，不是一件很高兴的事吗？（雪松 译）

——原载1943年9月号《世界语教学》

欢迎网购世界语工作室出版书刊

<http://shop.kongfz.com/41603>

鹧鸪天·新乡市太阳村授课有感

王宝生

2019年10月13日下午，新乡市世界语协会一行五人到新乡市太阳村给孩子们讲授世界语课程，孩子们学习很认真。结束后，心中感慨良多，赋诗一首。

金桂飘香九月黄，
太阳村内现红装。
院庭相见微微笑，
雅室端装授课忙。
希望在，语飞扬，
腔圆字正气铿锵。
甘霖润物丝丝意，
尽在真心热血肠。

河南世界语运动纪事 (续)

1985年

1月1日, 商丘市世界语协会成立。田慧敏任理事长。

2月, 《Juna Esperantisto》(青年世界语者) 第一期在郑州出版(总第3期)。

3月1日, 郑州新老世界语者在郑州炮校聚会, 张文祥同志介绍了省世协筹建情况。同月6日至7日, 新乡世协筹在市计量所门前开展世界语咨询活动。同月17日, 鹤壁市举办首届世界语班, 有90多名学员参加学习。28日, 新乡师范专科学校举办世界语班, 参加学习的师生有80多人, 由王晓驹任教。洛阳世协举办世界语班, 学员100多人。

4月5日, 鹤壁市世界语班刊《初学者》(KOMENCANTO) 第一期出版。同月11日, 洛阳师专世界语学会成立。21日, 洛阳建材专科学校世界语学会成立。同月30日, 河南世协(筹) 在郑州炮校再次召开筹备工作会议, 卢成之、张文祥、张晁光、夏瀚东、马凤波、田崮、董大群、辛友福、孔雷等参加会议, 讨论研究理事会名单及分工。郑州《Juna Esperantisto》第2期(总第4期) 出版。

5月1日, 郑州、新乡、鹤壁三市的70多名世界语者在郑州黄河游览区举行联欢会。同日, 信阳大别山世界语筹备小组成立。5日, 洛阳师专和建专的世界语者召开联谊会。郑州《Juna Esperantisto》第3期(总第5期) 出版。洛阳《希望》第3期出版。同月26日, 鹤壁市世界语协会正式成立, 丁志兴、彭大宗、索建春等任正副理事长。

6月2日, 洛阳世协、洛阳师专和建专世界语学会在洛阳建专礼堂共同联欢。同月16日, 新乡市世界语协会成立, 张彬、韩道翥等任正副理事长。

7月22日, 郑州青年世协筹开办世界语班。同日, 省世协筹举办世界语口语集训班, 学员来自郑州、洛阳、商丘、新乡、许昌、平顶山等市县。

8月23日至29日, 河南世界语代表团参加了第一届中国世界语

大会，代表团成员有：张昊光、苏秉钧、卢成之、郭喜照、卞志滢、孔雷、王晓驹、薛新民、李青。

9月7日，郑州市青年世界语协会成立。武军、孔雷、马海滨任正副理事长。这是河南建立的第一家市级青年世界语组织。同月，洛阳世协会刊《Verda Peonio》(绿牡丹，前身是《希望》)第4期出版。同月28日，河南世界语协会正式成立，张桁、邹荷辉、张昊光、张文祥、卡志滢等任正副理事长，秘书长：苏秉钧，副秘书长：陈正军、郭喜照、韩道翥、李青、魏玉秀。同日，中国世界语刊授学校河南分校、新乡分校成立。

10月，河南中医学院开办的药学职业班设一年制世界语课程，学员76人，由张昊光教授。同月，郑州《Juna Esperantisto》第4、5期(总第6、7期)合刊出版。同月，信阳地区第一期世界语入门班在信阳县印刷厂开办，25人参加学习。

12月1日，洛阳世协举办世界语知识竞赛。同月，洛阳世协编印的《绿牡丹》第5期(总第6期出版)。新乡世协编印的《希望之乡》第3期出版。同月，郑州、洛阳、新乡等地省市世界语组织纷纷举行纪念柴门霍夫诞辰126周年活动。15日，省世协、郑青世协在河南中医学院举行柴门霍夫节庆祝活动，省世协理事长张昊光用世界语介绍了柴门霍夫博士事迹。

1986年

1月15日，焦作市世界语协会成立，陈绍井、赵福林、高全德任正副理事长。同月22日，新乡世协为老山前线英模休养员举办世界语班，王晓驹任教。26日，在高炮学校召开了郑州市世界语协会筹备会议，张昊光、张文祥、卡志滢、郭喜照、辛友福、孔雷、马海滨等参加会议。

2月中旬，中国世界语刊授学校河南分校开学，首期学员300余名。

3月，平顶山舞钢区水利局世界语学习小组成立。

5月9日，平顶山市舞钢区世界语协会成立。

6月9日，郑州青年世协举办世界语专题讲座。同月，信阳县青年世界语协会筹备组在县团委的支持下成立；信阳某部史玉亭自学世界语成才，被所在部队树为“军地两用人才标兵”。

7月13日,信阳县青年世协(筹)在信阳工人文化宫举办世界语咨询活动。

7月26日至8月2日,郑州世界语者张昊光、张文祥、田崴等参加在北京举行的第71届国际世界语大会。

8月1日,信阳县青年世协(筹)同时在信阳市工人文化宫和县工人俱乐部23个宣传栏内举办世界语特刊。信阳世界语班开课。2日,南阳地区世界语协会成立。10日,信阳县青年世协(筹)创办《山风》油印刊物。同月24日,郑州市世界语协会成立,理事长:张昊光,副理事长:张文祥、卡志滢、郭喜照,秘书长:常广林,副秘书长:辛友福、孔雷。

9月21日,信阳县青年世界语协会成立,省世协理事长张昊光等应邀出席祝贺。同月24日,郑州世协世界语班在国棉四厂子弟中学举行开班典礼,省世协张昊光、张文祥等出席祝贺。

10月,信阳商城县张雪松经卢剑波教授推荐,进入安徽世界语专科学校为函授生举办的三个月制面授班学习。

11月,郑州世界语者孔雷荣获市职工自学成才奖。

12月中旬,安阳世界语小组组织了丰富的文艺节目纪念柴门霍夫诞辰127周年。同月,郑州孔雷荣获团市委授予的“夺七五首功青年突击手”称号。同月28日,安徽世界语专科学校聘任商城县张雪松为函授辅导教师。

1987年

3月中旬,鹤壁市世界语协会在市教育学院开办世界语讲习班,学员90余人。

4月30日,焦作市世界语协会与共青团焦作市委等单位联合举办了联谊晚会,与会的领导、干部、青年共约250人,当地新闻单位20多名记者到会采访并作了报道。

4月《世界语教学》(中国报道社编)结业专号刊登了三幅郑州、新乡、开封(辅导站、分校学员)世运照片。

5月7日,《焦作日报》刊登了《世界语在焦作》的文章。

6月,《世界》杂志刊发新乡吴庆昌同志的文章《怎样推广世界语》。

7月,郑州常广林同志参加了第72届国际世界语大会。同月14

日，南阳地区世协召开世界语诞生百周年庆祝大会。《世界》杂志第7期报道，在全国文教卫生系统单位职称改革中，安阳地区肿瘤医院11名同志参加了世界语晋级考试。另讯，自1986年以来，安阳世界语小组先后办了8期世界语班，学员总计达250人，还有部分学员参加了中国函授学校初级班、进修班学习。同月25日，河南省世协、郑州市世协、郑州青年世协理事代表及特邀代表在河南省科技干部局召开庆祝世界语诞生一百周年座谈会。

8月1日，《焦作矿工报》刊登了《世界语》的文章。16日，《焦作日报》发表了《我市世界语活动形势喜人》的文章。

8月16日至19日，第1届中国青年世界语运动研讨会在郑州召开，来自黑龙江、安徽、河南、四川等9个省的95名青年世界语者（包括一些老同志）就青年世运的现状和前途进行了讨论。大会期间举办了世界语咨询和书刊展销活动。在世界语诞生百周年之际，河南世协、郑州世协、郑州青年世协在省会联合举行座谈会，共庆世界语百周年诞辰。新乡、焦作、舞钢等地也以不同形式举行了世界语百年大庆活动。郑州、新乡两市还分别与当地集邮公司合作发行了世界语百周年纪念封和纪念邮戳。

9月11日，第7期全国高等院校世界语教师进修班在上海外国语学院开学，信阳地区史玉亭、南阳地区朱斌参加了学习。

10月18日，南阳地区世界语协会第二次会员代表大会在该地区群众艺术馆举行。相馥伦当选为理事长。同月，新乡世界语协会和国营134厂工会受科技干部局委托举办了科技世界语班。截止31日，新乡已有19位同志参加了技术职务评定的世界语语种的考试。

11月，郑州卡志滢同志以世界语为第二外语通过考试由副教授晋升为教授。

12月15日，郑州市世界语协会隆重举行欢庆柴门霍夫节，纪念世界语诞生百周年活动。市委宣传部、市社科联、团市委有关方面负责同志参加了庆祝晚会。焦作市世界语协会本年度连续举办了三期世界语班，参加学习的达130多人。舞钢世协更名为平顶山世协。

（待续）

世运短波

★郑州孔雷自6月1日至9月25日在“中原世界语论坛”微信群发表了《钢铁是怎样炼成的》中文译稿第一部里的第一、二章。这是根据索罗门·森斯《Kiel ŝtalo estis hardata》世界语版转译的。

★新乡市世界语协会艺术团于6月26日，9月1日，9月7日进行了多场文艺演出，并与新乡日报老年记者团、河南富朝集团联合承办了新乡市文联9月30日主办的“庆祝中华人民共和国成立70周年”文艺演出。

★新乡世协从6月30日开始坚持每周日下午三点到离市区十几公里以外的郎公庙镇固军乡太阳村给孩子们讲授世界语。

★8月18日，信阳张雪松的世界语工作室出版了柴门霍夫的世界语《第二书》，并受到世界语者欢迎。这是该书首次在国内出版。

★世界语工作室策划的浅易原创“月读丛书”第一册《Adamo kaj Eva》于9月8日出版发行。同月28日第二册《Paĝoj por Komencantoj》出版。10月8日第三册《Dankon, amiko!》及世界语教学小说《Gerda malaperis!》出版发行。

★10月19日新乡市世界语协会主席团全体成员参加了在新乡市世青国际小学召开的“不忘初心，牢记使命，新时代，新诗乡”新乡本土诗人作品鉴赏暨朗诵会。

★10月20日新乡世协组织全体党员和积极分子参观获嘉全国文明村，全国民主法治模范村一楼村先进党支部，学习了党支部书记许福卿几十年来带头治富的先进事迹。

★11月28日枣庄学院世界语博物馆收藏了郑州孔雷捐赠的45件世界语物品。

★12月6日世界语工作室出版“月读丛书”第四册《Ili kaptis Elzan!》和第五册《Lasu min paroli pli》。

买新书 上孔网：<http://shop.kongfz.com/41603/>